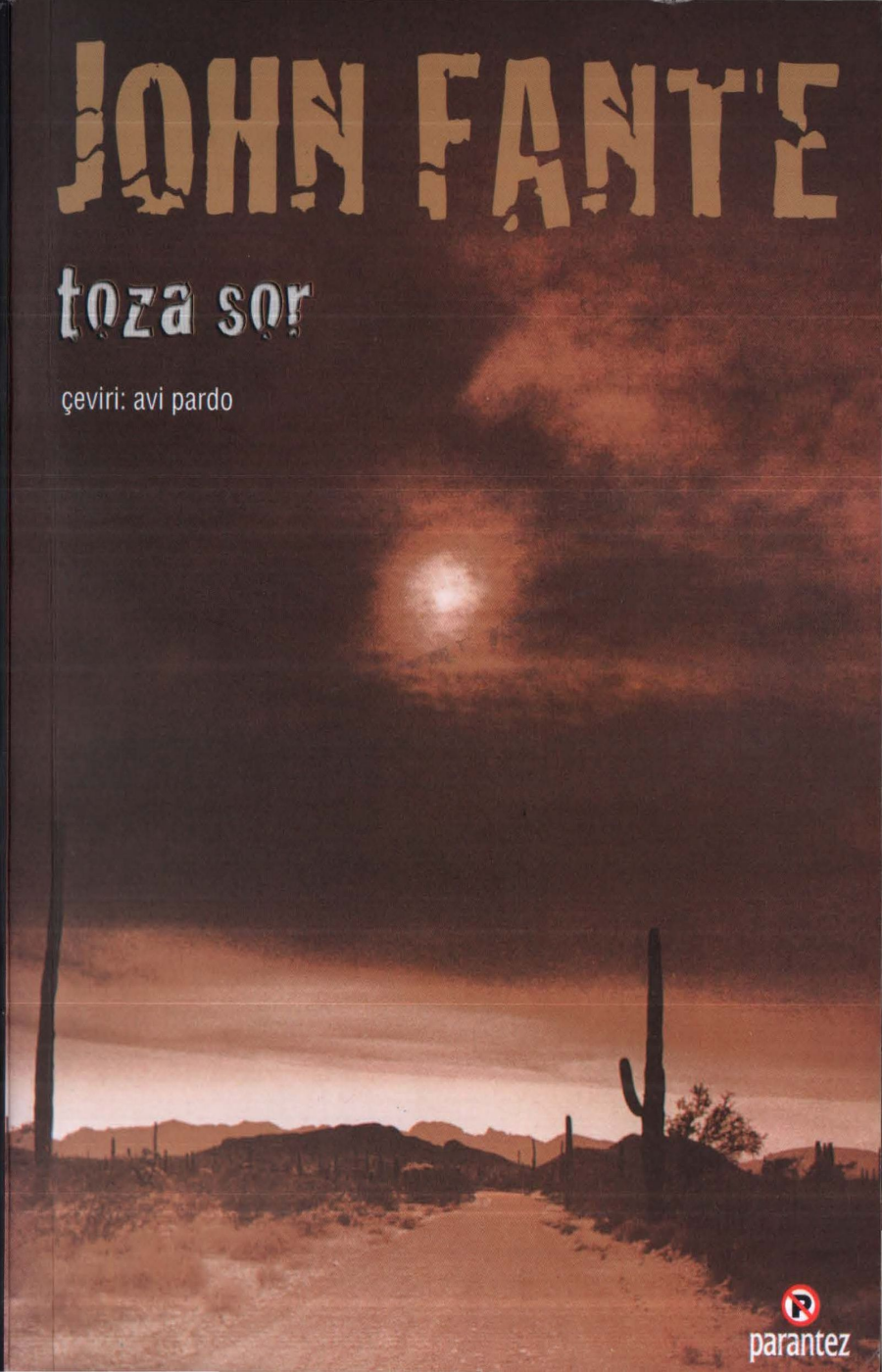
JOHN FANTE

toza sor

çeviri: avi pardo



parantez

JOHN FANTE

toza sor

Derken bir gün bir kitap çektim, açtım ve kalakaldım. Birkaç paragraf okudum. Sonra çöplükte altın bulmuş biri gibi kitabı masaya götürdüm. Cümleler sayfada yuvarlanıyordu, kayıyorlardı. Her cümlenin kendine özgü bir enerjisi vardı.Cümlelerin özü sayfaya bir biçim veriyordu: sayfaya oyulmuşlardı sanki. Duygusallıktan korkmayan birini bulmuştum sonunda. Mizah ve acı olağanüstü bir kolaylıkla iç içe geçmişti. O kitabın iç sayfaları benim için çılgın ve büyük bir mucizeydi. Evet Fante beni çok etkiledi. O kitapları okuduktan kısa bir süre sonra bir kadınla yaşamaya başlamıştım. Benden daha ayyaştı ve korkunç kavgalar ederdik. Bazen ona "Bana orospu çocuğu deme! Bandini'yim ben, Arturo Bandini" diye bağırırdım. Fante benim Tanrı'mdı ve Tanrı'ların rahatsız edilmeyeceğini, kapılarının çalınmayacağını biliyordum. Ama "Angels Flight"ın neresinde oturduğunu tahmin etmeye çalışır, hâlâ orada yaşadığını tahayyül etmeyi severdim. Hemen hergün oradan geçerdim. Camilla'nın tırmandığı pencere bu muydu? Lobi bu mu? Hiçbir zaman emin olamadım.

Charles Bukowski



ISBN 975-8441-06-X

Parantez Gazetecilik ve Yayıncılık Ltd.
Asmalı Mescid Mah. Tünel Meydanı, Tünel Geçiti İş Hanı, C Blok, Kat 4 D. 424,
Beyoğlu - İSTANBUL, Tel/ Fax: (0212) 252 65 16,
Yayıncı Sertifika No. 10858
E Posta: parantez@yahoo.com
www.parantez.net **facebook:** @parantezyay
Instagram: @parantezyayinlari **twitter:** @ParantezY
Onbirinci Baskı: Ocak 2019
Yayın Yönetmeni: Metin Celâl
Çeviri: Avi Pardo
Kapak Düzeni: Nurcan Zamur
Baskı: Umut Matbaacılık ve Kağıtçılık Ltd. Fatih cad. Yüksek sok. No.11, Başak Han, Merter, İstanbul (0212 637 04 11), Matbaa Sertifika No. 22826
Kitabın Orjinal Adı: "Ask The Dust"
Copyright: © John Fante ©1988 Joyce Fante. All rights reserved. This book is published by the arrangements of with Ecco, an imprint of Harper Collins Publishers Inc. (ONK Agency Ltd.)
Türkçe Yayın Hakları: © Parantez
ISBN 978 - 975 - 8441 - 06 - 8

John Fante

TOZA SOR

Çeviri: Avi Pardo

parantez

ÖNSÖZ

Aç, ayyaş ve yazar olmaya çalışan genç bir adamdım. Daha çok Los Angeles Halk Kütüphanesi'nde okurdum ve okuduklarım ne benimle, ne sokaklarla, ne de etrafımdaki insanlarla bağdaşıyordu. Herkes sözcük oyunları peşindeydi sanki, süslü cümleler kurup hiçbir şey söylemeyen yazarlar mükemmel addediliyorlardı. Yazıları beceri, kurnazlık ve biçim karışımıydı ve öğretiliyor, özümseniyor ve okunuyorlardı. Herkesin işine gelen bir tertiple, çok düz ve kurnaz bir Dünya Kültürü ile karşı karşıyaydık. Biraz kumar ve tutku bulabilmek için devrim öncesi Rus yazarlarına gitmek gerekiyordu. İstisnalar vardı, ama sayıları o kadar azdı ki bir süre sonra onlar da tükeniyor, kendini raflar dolusu can sıkıcı kitaba bularken buluyordun. Geçmiş yüzyılların edebiyatına ve bütün olanaklarına rağmen çağdaş yazarlar iyi değillerdi.

Raflardan çekip göz attıktan sonra yerine koyduğum kitapların sayısı bini geçer. Neden kimse bir şey söylemiyordu. Neden kimse haykırmıyordu?

Kütüphanenin başka odalarını da denedim. Din kitaplarının bulunduğu oda devasa bir bataklıktı - benim için. Felsefeye girdim. Beni bir süre için neşelendiren iki sert Alman buldrum, sonra o da bitti. Mate-

matik denedim ama yüksek matematik din'den farksızdı; üstümden kayıp gidiyordu. Aradığım mevcut değildi sanki.

Jeoloji denedim; Bir süre ilgimi çekti ama çok sürmedi.

Cerrahi üstüne bir kaç kitap buldum, sevdim; sözcükler yeni, çizimler harikuladeydiler. Orta kolon ameliyatını özellikle sevmiş, ezberlemiştim.

Sonra cerrahiden de sıkılıp romancı ve öykücülerin bulunduğu büyük odaya döndüm. (Yeterince ucuz şarabım varsa kütüphaneye gitmezdim. Kütüphane içecek ve yiyecek bir şeyin olmadığı ve ev sahibesinin kira yüzünden peşinde olduğu zamanlarda gidilecek yerdi. Kütüphanede tuvalet ihtiyaçlarını görebiliyordun hiç olmazsa.) Kitapların üstünde kestiren berduşlar eksik olmazdı kütüphanede.

Büyük odada gezinmeye, raflardan aldığım kitaplardan bir kaç satır ya da bir kaç sayfa okumaya devam ettim.

Derken bir gün bir kitap çektim, açtım ve kalakaldım. Bir kaç paragraf okudum. Sonra çöplükte altın bulmuş gibi kitabı masaya götürdüm. Cümleler sayfada yuvarlanıyorlardı, kayıyorlardı. Her cümlenin kendine özgü enerjisi vardı. Cümlelerin özü sayfaya bir biçim veriyordu; sayfaya oyulmuşlardı sanki. Duygusallıktan korkmayan birini bulmuştum sonunda. Mizah ve acı olağanüstü bir kolaylıkla içiçe geçmişti. O kitabın ilk sayfaları benim için çılgın bir mucizeydi.

Kütüphane kartım vardı. Kitabı alıp odama götürdüm, yatağıma uzandım, okumaya başladım ve çok geçmeden farklı bir üslup geliştirmiş biri ile karşı karşıya olduğumu biliyordum. Kitabın adı **Toza Sor**, yazarı ise **John Fante**'ydi. **Fante**'nin yazarlığıma ömür boyu sürecek bir etkisi olacaktı. **Toza Sor**'u bitirdim ve kütüphaneye gidip diğer kitaplarını aradım. İki tane buldum; **Dago Kırmızı** ve **Bahara Dek Bekle, Bandini**. Aynı üslupla yazılmışlardı; kolayca ve yürekten.

Evet, **Fante** beni çok etkiledi. O kitapları okuduktan kısa bir süre sonra bir kadınla yaşamaya başlamıştım. Benden daha ayyaştı ve korkunç kavgalar ederdik. Bazen ona, "Bana orospu çocuğu deme! Bandini'yim ben, Arturo Bandini!" diye bağırırdım.

Fante benim Tanrı'mdı ve Tanrı'ların rahatsız edilmeyeceğini, kapılarının çalınmayacağını biliyordum. Ama Angel's Flight'ın neresinde oturduğunu tahmin etmeye çalışır, hâlâ orada yaşadığını düşle-

meyi severdim. Hemen her gün oradan geçerdim. Camilla'nın tırmandığı pencere bu muydu? Lobi bu mu? Hiçbir zaman emin olamadım.

39 yıl sonra **Toza Sor**'u bir daha okudum. **Fante**'nin bütün kitapları bugün de tazeliğini koruyor. Ama benim favorim **Toza Sor**, çünkü sihiri keşfettiğim ilk kitaptı. **Dago Kırmızı** ve **Bahara Dek Bekle, Bandini**'den başka kitapları da var **Fante**'nin. **Hayat Dolu** ve **Üzümün Kardeşliği**. Şu anda **Fante, Bunker Hill Düşü** adlı yeni bir roman yazıyor.

Fante'yi nihayet bu sene, çok farklı koşullarda tanıdım. **Fante**'nin öyküsü bu kadarla kalmıyor. Şansızlık, bahtsızlık ve ender bulunur bir cesaretin öyküsüdür onunki. Bir gün anlatılacaktır, ama burada anlatmamı istemediğini hissediyorum. Ama şu kadarını söyleyeyim; sözü nasıl yazdıysa hayatı da öyle yaşadı; güçlü, iyi ve yürekten.

Yeter. Şimdi kitap sizin.

Charles Bukowski
6/5/1979

BİRİNCİ BÖLÜM

Bir gece Bunker Hill'deki otel odamın yatağında oturuyordum, Los Angeles'ın tam ortasında. Hayatımın önemli gecelerinden biriydi çünkü otelle ilgili bir karar vermek zorundaydım. Ya öde, ya da çık: ev sahibemin kapının altından attığı notta böyle yazıyordu. Hassasiyet gerektiren önemli bir sorunla karşı karşıyaydım. Sorunu ışıkları söndürüp yatağa girerek hallettim.

Sabah uyandım, daha fazla egzersiz yapmam gerektiğine karar verdim ve hemen işe koyuldum. Birkaç kez çömelip kalktım. Sonra dişlerimi fırçaladım, ağzıma kan tadı geldi. Diş fırçası pembemsi bir renk almıştı, reklamları anımsadım, dışarı çıkıp kahve içmeye karar verdim.

Restorana gitmek istediğim zaman gittiğim restorana gidip uzun tezgahın önündeki taburelerden birine oturdum ve kahve söyledim. Tadı kahveyi epey andırıyordu ama beş sent etmezdi. Orda oturup birkaç sigara içtim, Ulusal Lig sonuçlarını okumamaya özen göstererek Amerikan Ligi beysbol sonuçlarına baktım ve Joe Dimaggio'un İtalyanlar'ın gurur kaynağı olmayı sürdürdüğünü görmekten büyük memnuniyet duydum; sayı krallığında hâlâ öndeydi.

Büyük oyuncuydu DiMaggio. Restorandan çıkıp hayali bir atıcı-

nın karşısına dikildim ve tel örgülerin üstünden uçup giden müthiş bir vuruş yaptım. Günü nasıl değerlendireceğimi düşünerek yürümeye başladım. Aklıma yapacak bir şey gelmeyince kentte dolaşmaya karar verdim.

Olive sokağı boyunca yürüyüp önceki gecenin sisinden sonra ıslak bir kurutma kağıdı gibi duran kirli sarı bir binanın önünden geçtim. Detroitli dostlarım Ethie ve Carl'ı anımsadım, Carl'ın Ethie'yi tokatladığı geceyi. Ethie'nin bebeği olacaktı ve Carl bebeği istemiyordu. Ama bebek doğmuş ve mesele kapanmıştı. Ve oturdukları dairenin içini anımsadım, nasıl fare ve toz koktuğunu, sıcak öğle sonralarında lobide oturan yaşlı kadınları, o güzel bacaklı yaşlı kadını. Bir de asansörcü adamı, çıkmak istediğiniz katı söylediğinizde size o kata çıkmak istediğiniz için aptalın tekiymişsiniz gibi bakıp sırıtan, asansörde her zaman sandöviç dolu bir tepsi ile ucuz bir roman bulunduran Milwaukee'li zavallı asansörcüyü.

Sonra Olive sokağından aşağı inip buram buram cinayet kokan o korkunç ahşap evlerin önünden geçtim ve kendimi Filarmoni konser binasının önünde buldum. Helen'le, Don Cossack korosunu dinlemek için oraya gidişimizi, sıkıntıdan patladığımı ve bu yüzden Helen'le tartıştığımızı anımsadım. Helen'in o gün giydiği elbise geldi gözümün önüne -beyaz bir elbiseydi, elbisesine her dokunuşumda kasıklarım şarkı söylemişti. Ah, o Helen -burda değil ama.

Derken tramvay gürültüsünün kulakları sağır ettiği, benzin kokusunun palmiye ağaçlarının görüntüsüne hüzün kattığı, siyah kaldırımları önceki gecenin sisinden hâlâ ıslak Beşinci Cadde ile Olive kavşağındaydım.

Şimdi de Biltmore Oteli'nin önündeydim, sarı taksilerin oluşturduğu kuyruğun yanından geçiyordum, en öndeki taksi şoförü dışında bütün şoförler kestiriyordu ve bu taksi şoförlerinin ne çok şey bildiğini düşündüm ve aklıma Ross ile bir taksi şoföründen bizi bir randevu evine götürmesini isteyişimiz geldi; adam yan gözle şehvetli bir bakış attıktan sonra bizi başka sokak yokmuş gibi Mabed sokağında bir eve götürmüştü ve kendimizi iki kaknem karı ile birlikte bulmuştuk ve Ross sonuna kadar gitmiş, bense salonda tek başıma korku içinde oturup gramofonu çalmıştım.

Biltmore'un kapıcısının önünden geçiyordum ve ilk bakışta nefret etmiştim adamdan, sarı apoletlerinden, uzun boyundan ve kibirinden. Şimdi de siyah bir araba yanaştı kaldırıma, arabadan bir adam indi. Adamın varsıl bir görünümü var; bir de kadın indi arabadan, harikulade, tilki kürklü, kaldırımı yürüyüp otele bir şarkı gibi girdi ve ah, şunun tadına bir bakabilsem, diye geçirdim içimden, onunla bir gün ve bir gece geçirebilsem. Yoluma devam ederken parfümü hâlâ ıslak sabah havasında asılı kadını düşlüyordum.

Sonra uzun süre bir pipo dükkanının vitrinine takıldım, o vitrinin dışında her şey silindi dünyadan ve ben orda durup bütün pipoları içtim ve büyük bir yazar olduğumu hayal ettim, ağzımda tahta yapımı zarif İtalyan pipolarından biri, elimde baston var. Büyük siyah bir arabadan iniyorum ve o da yanımda, tilki kürklü kadın, benimle olmaktan gurur duyuyor. Otele kaydımızı yaptırıp birer kokteyl içiyor, dans ediyoruz, derken birer kokteyl daha ve Sanskritçe birkaç dize okuyorum ve hayat çok güzel çünkü iki dakikada bir nefes kesici güzellikte kadınlardan biri gözlerini bana, büyük yazara dikiyor ve elindeki mönüyü imzalamam için bir ısrar, bir ısrar ve tilki kürklü kadın kıskanıyor.

Los Angeles, bir parçanı ver bana! Los Angeles, sokaklarını aşındıran ayaklarımla nasıl geldiysem sana, sen de öyle gel bana, öyle sevdim ki seni güzel kent, hüzünlü kum çiçeği, güzel kent.

Bir gün ve bir gün daha ve önceki gün, rafları baba yazarlarla dolu kütüphane, koca Dreiser, koca Mencken, bütün babalar var o raflarda, görmek istiyorum onları, selam sana Dreiser, selam sana Mencken, Selam, Selam: benim de aranızda yerim var, B rafında, Arturo Bandini, yer açın Arturo Bandini'ye, kitabı için bir aralık bırakın, ve masaya oturup kitabımın bulunacağı yeri seyrediyorum, hemen şurda Arnold Bennet'in yanı başında: büyük yazar denemez Arnold Bennett için, olsun ben orda olacağım B'lere güç katmak için, koca Arturo Bandini, babalardan biri; bir kız gelene, kurgu kitapların bulunduğu odadan parfüm kokusu ya da topuk sesleri ünlenme hayallerimin tekdüzeliğini bozana dek. Gala günü, gala düşü.

Ama ev sahibem, kır saçlı ev sahibem kapının altından notlar atıp duruyordu: Bridgeport, Connecticut'lıydı, kocasını kaybetmişti ve bir

başınaydı dünyada, kimseye güvenemezdi, öyle demişti bana, borcumu ödemek zorundaydım. Bütçe açığı gibi büyüyordu borcum, ya öderdim ya da çıkardım, son kuruşuna kadar -beş haftalık kira birikmişti, yirmi dolar, borcumu ödemezsem sandığıma el koyacaktı; ne ki yoktu sandığım, kayışı bile olmayan mukavva bir bavuldan ibaretti varım yoğum, bavulun kayışı yoktu çünkü kayışını pantolonum düşmesin diye belime dolamıştım ve bu da çözüm değildi aslında çünkü pantolonum pantolon olmaktan çıkmıştı.

"Biraz önce menajerimden bir mektup aldım," dedim ev sahibeme. "New York'daki menajerimden. Bir öykü daha sattığını yazmış; hangi dergiye sattığını belirtmemiş ama satmış. Canınızı sıkmayın Bayan Hargraves, hiç tasalanmayın. Birkaç gün içinde para elime geçer."

Benim gibi bir yalancıya inanmadı elbette. Yalan sayılmazdı aslında; bir dilekti, dilek bile değildi belki de, belki de gerçekti ve bundan emin olmanın tek yolu postacıyı yakın takibe almaktı; lobideki masanın üstüne postayı yığdığında yanına gidip bakmak, dosdoğru Bandini için bir şey var mı diye sormak. Ama o otelde geçirdiğim altı aydan sonra sormama gerek kalmamıştı, ona doğru geldiğimi görür görmez evet ya da hayır anlamında başını sallıyordu zaten: hayır, üç milyon kez, evet, bir kez.

Bir gün harikulade bir mektup gelmişti. Bir sürü mektup alıyordum elbette, ama o aralarında tek harikulade olandı ve bir sabah gelmişti. Adam (*Minik Köpek Güldü* adlı öykümden söz ediyordu) *Minik Köpek Güldü*'yü okuduğunu ve beğendiğini yazmıştı; bugüne dek dâhi bir yazar okuduysam o da sizsiniz Bay Bandini, diyordu. Adamın adı Leonardo'ydu, İtalyan kökenli büyük bir eleştirmendi ama eleştirmen olarak tanınmıyordu, Batı Virginia'da yaşayan sıradan fakat büyük bir adamdı, büyük eleştirmendi ve öldü. Uçak postası ile yolladığım cevap mektubum eline geçmeden ölmüştü ve kız kardeşi mektubumu geri postaladı. O da harikulade bir mektup yazmıştı, o da çok iyi bir eleştirmendi, Leonardo'nun veremden öldüğünü ancak son nefesini verirken huzurlu olduğunu yazdı, yaptığı son şeylerden biri yatağında doğrulup bana *Minik Köpek Güldü* hakkında yazmak olmuştu: hayattan bir düş, ama çok önemli; Leonardo yok artık, cennet-

te bir melek o, on iki havarilerin her hangi birinden farksız.

Otelde kalan herkes okumuştu *Minik Köpek Güldü*'yü, herkes; sayfalarını elinizde tutarken sizi öldürebilecek bir öyküydü ve köpeklerle ilgili değildi: zekice kurgulanmış bir öyküydü, şiir haykıran. Ve büyük editör Hackmuth bizzat yazdığı ve sonuna Çince'yi andıran imzasını attığı mektubunda şöyle demişti: muhteşem bir öykü, basmaktan gurur duyuyorum. Bayan Hargraves öyküyü okumuş ve o günden sonra gözünde başka biri olmuştum. O öykü sayesinde otelde kalmayı sürdürebildim ve soğuk kış günlerinde kendimi sokakta bulmaktan kurtuldum. Daha çok cehennemî sıcak günlerdi aslında. 345 numaralı odada kalan Battle Creek, Michiganlı Bayan Granger (kalçaları enfestir ama biraz yaşlı) günlerini lobide oturup ölümü bekleyerek geçirirken *Minik Köpek Güldü*'yü okumuş ve hayata dönmüştü. Gözlerindeki bakış öykünün iyi bir öykü olduğundan, iyi bir yazar olduğumdan emin olmama yetmişti, ama maddi durumumla ilgili birkaç soru sormasını da ümit etmiştim, geçimimi nasıl sağladığıma dair filan, sonra neden kadıncağızdan beş dolar borç istemiyorsun, diye geçirdim içimden ama istemedim, kendimden iğrenerek parmaklarımı şaklatıp uzaklaştım.

Otelin adı Alta Loma idi. Tepenin yamacına tersten inşa edilmişti, Bunker Hill'e, öyle ki giriş sokak hizasında, onuncu kat on kat aşağıdaydı. 862 numaralı odada kalıyorsanız asansöre binip sekiz kat aşağı iniyor, bodruma inmek istiyorsanız tavan arasına, giriş katının bir kat üstüne çıkıyordunuz.

Ah, neler vermezdim bir Meksikalı kız için! Hiç aklımdan çıkmıyordu Meksikalı sevgilim. Yoktu Meksikalı sevgilim, ama sokaklar Meksikalı kızlardan geçilmiyor, çarşıyı ve Çin Mahallesini ateşe veriyorlardı ve hepsi benimdi, gönlüm hangisini çekerse, günün birinde bir çek daha geldiğinde düşüm gerçekleşecekti. Çek gelene dek de hepsi benimdi ve Aztek prensesleriydiler, pazarda ve kilisede görüyordum onları, kiliseye bile gidiyordum onları görmek için. Kiliseye karşı saygısızlık ettiğimi biliyordum ama kiliseye hiç gitmemekten iyiydi, böylece Colorado'daki anneme mektup yazdığımda gerçeği yazmış oluyordum. Sevgili anneciğim: geçen Pazar ayine gittim. Çarşıda bile bile istemeden çarpıyordum o prenseslere. Onlarla konuşma

fırsatı doğuyordu ve gülümseyip, özür dilerim, diyordum. O harikulade kızlar nasıl da mutlu olurlardı kendilerine kibar davranıldığında, ve bütün bunlar onlara şöyle bir dokunmak, o dokunuşun anısını daktilomun tozlandığı, düş ve hayal dünyasında geçirdiğim saatler boyunca fare Pedro'nun beni deliğinden izlediği odama götürmek içindi.

İyi fareydi Pedro, ama evcilleşmeyi reddediyor, kendini okşatmıyor, her yere pisliyordu. Odama ilk girdiğimde görmüştüm onu, o sıralar altın günlerimi yaşıyordum. *Minik Köpek Güldü* o ağustos sayısındaydı. Cebimde elli dolar ve kafamda büyük planlarla Colarado'dan otobüse binip kente geldiğim günden bu yana beş ay geçmişti. Bir felsefem vardı o günlerde. İnsanla hayvan arasında fark gözetmezdim, Pedro istisna teşkil etmiyordu; peynire çok para gitmeye başlamıştı ama, Pedro dostlarını davet ediyor, oda fareden geçilmiyordu, peynire son verip onlara ekmek verdim. Sevmediler ekmeği. Onları şımartmıştım, başka bir yere gittiler, ama eski bir incilin sayfaları ile yetinebilen münzevi Pedro kaldı.

Ah, o ilk gün! Bayan Hargraves odanın kapısını açmıştı ve odam karşımdaydı. Yerde kırmızı bir halı, duvarlarda İngiltere'den manzara resimleri ve bitişik bir duş. Odam altıncı kattaydı, 678 numara, tepenin ön kısmına çok yakın, pencerem tepenin yeşil yamacı ile aynı hizada, hiç anahtar taşımadım o odada çünkü pencerem hep açıktı. İlk palmiye ağacımı gördüm, iki metre bile yoktu uzaklığı ve Palmiye Pazarı'nı, Mısır'ı, Kleopatra'yı düşündüm elbette. Palmiyenin dalları kararmıştı ama, Üçüncü Cadde Tüneli'nden gelen karbon monoksit dalları karartmış, Mojave ve Santa Ana çöllerinden uçuşarak gelen kum ve toz kabuklu gövdeyi boğmuştu.

Sevgili anneciğim, diye başlardı Colorado'ya yazdığım mektuplar. Sevgili anneciğim, işlerim yoluna girmeye başlıyor. Çok büyük bir editör kente geldi ve onunla öğle yemeği yiyip birkaç öykü için sözleşme yaptım. Seni ayrıntılarla sıkmayacağım sevgili anneciğim, edebiyatla ilgilenmediğini biliyorum, babamın da ilgilenmediği kesin, sonuç olarak fevkalade bir sözleşme olduğunu söyleyebilirim, tek sorun birkaç ay sonra yürürlüğe girecek olmasında. Bana on dolar yolla sevgili anneciğim, beş yolla canım annem, çünkü editörün (sa-

na adını yazardım ama ilgilenmeyeceğini biliyorum) bana dair çok büyük projeleri var.

Sevgili anneciğim, Sevgili Hackmuth, büyük editör -mektuplarımın çoğu bu ikisineydi, mektuplarımın tümü neredeyse. Koca Hackmuth, çatık kaşları ve ortadan ayrılmış saçları ile koca Hackmuth, keskin kılıçtan farksız kalemi ile koca Hackmuth. Çince'yi andıran imzasını attığı fotoğrafı asılıydı duvarımda. Selam Hackmuth, derdim ona, bu nasıl yazmak, Tanrım! Derken zor günler geldi çattı ve Hackmuth benden uzun mektuplar aldı: Tanrım, bana bir haller oldu sevgili Hackmuth, enerjimi yitirdim ve artık yazamıyorum. Sizce buranın iklimi yüzünden olabilir mi? Öğüt verin lütfen. Sizce, Bay Hackmuth, William Faulkner denli iyi yazabiliyor muyum? Öğüt verin lütfen. Sizce Bay Hackmuth, cinselliğin konu ile ilgisi olabilir mi, çünkü Bay Hackmuth, çünkü, çünkü, ve herşeyi anlattım Hackmuth'a. Parkta tanıştığım sarışın kızı. Yöntemimi ve kızın tuzağıma nasıl düştüğünü. Baştan sona anlattım hikayeyi, doğru değildi ama, uydurulmuştu -ama bir şeydi, yazmaktı, büyük bir yazarla teması sürdürmekti ve mutlaka yanıtlardı. Tanrım, muhteşemdi! Hemen cevap yazardı, yetenekli bir gencin sorunlarını önemseyen büyük bir adamdı. Kimse Hackmuth'dan bu kadar çok mektup almamıştır, tek ben, ve mektupları çıkartıp tekrar tekrar okur, öperdim. İki gözümden de yaşlar akarken fotoğrafının karşısına dikilir, ona bu kez büyük bir yetenek seçtiğini söylerdim; Bandini'yi, Arturo Bandini'yi, beni.

Zor ve azim dolu günler. Doğru sözcük bu, azim. Arturo Bandini iki gün boyunca daktilonun başında, başarmaya azmetmiş; işe yaramamıştı ama, hayatının en uzun ve azimli kuşatmasını gerçekleştirmiş ve tek bir cümle bile yazamamıştı, tekrar tekrar yazılmış iki sözcük sadece, sayfa boyunca alt alta yazılmış iki sözcük, aynı iki sözcük: palmiye ağacı, palmiye ağacı, palmiye ağacı, palmiye ağacı ile benim aramda bir ölüm kalım savaşı ve palmiye ağacı kazandı: mavi havada nasıl da sallanıyor bak, nasıl da gıcırdıyor tatlı tatlı. İki gün süren savaşı palmiye ağacı kazandı, pencereden çıkıp palmiye ağacının dibine oturdum. Birkaç dakika geçti ve küçük kahverengi karıncalar bacaklarımın kılları arasında gezinirken uyuyakaldım.

İKİNCİ BÖLÜM

Yirmi yaşındaydım. Allahaşkına Bandini, derdim kendime, acelen ne? Kitabını yazmak için on yılın var, dışarı çık ve hayatı öğren, sokakları gez. Tanrım, hâlâ bir kadınla birlikte olmadığının farkında mısın, be adam? Hayır, oldum, bir sürü kadınla birlikte oldum. Hayır, olmadın. Bir kadın gerek sana, banyo gerek, sıkı bir tekme gerek, para gerek. Bir dolar olduğunu söylüyorlar, lüks yerlerde iki dolar ama çarşıda bir dolarmış; güzel, ama yok bir doların, ve bir şey daha ödlek, bir doların olsa da gitmezdin, çünkü Denver'de eline bir fırsat geçti ve değerlendiremedin. Hayır ödlek, korktun, hâlâ korkuyorsun ve bir doların olmadığına şükrediyorsun.

Kadınlardan korkmak! Üstelik büyük bir yazar! Bir kez bile bir kadınla birlikte olmamışken kadınlar hakkında nasıl yazacak? Seni sahtekar, yazamamana şaşmamak lazım! *Minik Köpek Güldü*'de tek kadın olmamasına şaşmamak lazım! Bir aşk öyküsü olmadığına şaşmamak lazım, seni ahmak, seni muhallebi çocuğu.

Bir aşk öyküsü yazmak, hayatı öğrenmek.

Para çıktı postadan. Hackmuth'tan bir çek değildi gelen ama, *Atlantic Monthly* ya da *The Saturday Evening Post*'dan basmayı kabul ettikleri bir öykü karşılığı da değildi. Ama on dolardı, küçük bir ser-

vetti. Annem yollamıştı: Bazı tahviller Arturo, paraya çevirdim, senin payına düşen bu. On dolar; şöyle ya da böyle yazılı kağıtlar satılmıştı.

Koy cebine, Arturo. Yüzünü yıka, saçını tara, aynada beyaz saç taraması yaparken güzel kokmanı sağlayacak bir koku sür; kaygılısın Arturo, çok kaygılısın ve kaygı beyaz saç demektir. Yok ama, tek bir tel bile. İyi de, şu sol göze ne demeli? Rengi kaçmış gibi. Dikkatli ol Arturo Bandini; gözlerini fazla yorma, Tarkington'ın başına geleni düşün, James Joyce'un başına geleni düşün.

Fena sayılmaz, odanın ortasında durmuş Hackmuth'la konuşurken hiç de fena sayılmaz; bütün bunlardan bir öykü çıkaracağım sana Hackmuth. Nasıl görünüyorum Hackmuth? Bazen neye benzediğimi merak ediyor musun? Bazen kendi kendine *Minik Köpek Güldü*'nün yazarı, şu genç Bandini yakışıklı mıdır acaba, diye sorduğun oluyor mu?

Denver'de böyle bir gece anımsıyorum, yazar değildim henüz, yine böyle bir odanın ortasında durup böyle planlar yapmıştım, sonuç felaket olmuştu ama, oraya gittiğimde Kutsal Bakire'yi ve "zina yapma!" emrini aklımdan silememiştim ve zavallı kız çaresizlik içinde başını sağa sola salladıktan sonra pes etmişti. O gece mazide kalmıştı ama, bu gece farklı olacaktı.

Penceremden çıkıp Bunker Hill'in tepesine tırmandım. Tam burnuma göre bir geceydi, burunlara şölen, yıldızların kokusu, çiçeklerin kokusu, Bunker Hill'i kaplayan uykuya dalmış tozun kokusu. Kent bir noel ağacı gibi ışıl ışıl yayılmıştı altımda, kırmızı, mavi, yeşil. Selam size eski evler, selam size kafelerde şarkı söyleyen hamburgerler, sana da selam Bing Crosby. Bu gece farklı olacak, şevkat gösterecek bana. Çocukluğumun, yeniyetmeliğimin ve üniversite günlerimin kızları gibi davranmayacak bana. Korkutmuşlardı beni, utangaçtılar, beni reddetmişlerdi; prensesim beni reddetmeyecek ama, anlayacak, çünkü o da aşağılanmıştır.

Bandini tek başına yürüyor, uzun boylu değil ama sağlam, kasları ile gurur duyuyor, pazularının keyfini çıkarmak için yumruklarını sıkmış, delilik derecesinde korkusuz, tek korkusu bu gizemli dünyanın gizleri. Ölüler hayata döner mi? Kitaplar hayır diyor, gece evet diye

haykırıyor. Yirmi yaşındayım, akıl çağına erdim, aşağıdaki sokaklara dalmak üzereyim, bir kadın arıyorum. Ruhum lekelendi bile mi, geri mi dönsem, koruyucu bir meleğim var mı, annemin duaları ruhumu teskin mi ediyorlar, yoksa canımı mı sıkıyorlar?

On dolar: iki buçuk haftalık kiramı öder, üç çift ayakkabı satın alır, iki pantolon ya da editörlere metinlerimi postalayabilmem için binlerce posta pulu; iyi fikir! İyi de postalayacak metin mi var elinde, yeteneğin şüphe götürür, yeteneğin acınası, yok yeteneğin, ve her allahın günü kendini kandırmaktan vazgeç çünkü *Minik Köpek Güldü*'nün beş para etmez bir öykü olduğunu biliyorsun, hiçbir zaman da etmeyecek.

Bunker Hill boyunca yürüyor ve yumruğunu göğe sallıyorsun ve biliyorum aklından geçenleri Bandini. Senden önce babanın aklından geçen düşünceler bunlar, sırtına kırbaç vursalar, beynini dağlasalar da senin suçun değil: bu kafandan geçen, yoksul doğdun, yoksul bir köylü çocuğusun, seni günah işlemeye iten yoksulluk, Colorado'daki kasabandan bu yüzden kaçtın, bu yüzden bir kitap yazıp zengin olmayı ümit ederek Los Angeles'ın batakhanelerinde dolanıyorsun, çünkü bir kitap yazarsan Colorado'da senden nefret edenler artık etmeyecekler. Ödleğin tekisin Bandini, ruhuna ihanet ettin, gözleri yaşlı İsa'nın karşısında dermansız bir yalancısın. Bu yüzden yazıyorsun ve bu yüzden yazdığın için öl daha iyi.

Evet, doğru: ama bahçeleri serin, havuzları yeşil evler gördüm Bel-Air'de. Ayakkabıları varımdan yoğumdan daha değerli kadınları arzuladım. Altınca caddedeki Spalding vitrininde öyle golf sopaları gördüm ki saplarından şöyle bir kavramak için içim gitti. Dindar bir adam günahı için nasıl dertlenirse öyle dertlendim bir boyunbağı için. Bir eleştirmen Mikelanj'ın bir eserine nasıl bakarsa öyle baktım Robinson'daki şapkalara.

Angel's Flight'ın basamaklarını inip Hill Street'e saptım: yüz kırk basamak, sıkılmış yumruklarla, korkusuz, Üçüncü Cadde Tüneli'nden korkar ama, yürüyerek geçemez -klostrofobi. Yüksek yerlerden de korkar, ve kan görmekten, ve depremden; bunları saymazsak korkusuz, bir de ölüm korkusu, ve kalabalıkta aniden bağırma korkusu, ve kalp krizi korkusu, o bile, elinde saat odasında oturup nabzını

sayar, midesinden gelen gurultuları dinler. Bütün bunları saymazsak hayli korkusuz.

İşte para edecek bir fikir: bu basamaklar, aşağıda kent, yıldızlar bir taş atımı uzaklıkta: oğlan kızla tanışır fikri, kurgu sağlam, büyük para fikri. Kız gri bir binada oturur, oğlan aylaktır. Oğlan -yani ben. Kız açtır. Pasadenalı zengin aile kızı, paradan nefret etmiştir. Can sıkıntısı ve para nefreti yüzünden Pasadena'yı terkeder. Güzel kız, harikulade. Nefis bir öykü, patolojik bir çelişki. Kızda para fobisi: Freudyen durum. Kıza aşık biri var. Ben yoksulum. Rakibimle yüz yüze geliyorum. Yakıcı zekam sayesinde canına okumakla yetinmiyor, bir güzel de pataklıyorum. Kız etkilenir, bana aşık olur. Milyonlar teklif eder. Yoksul kalması koşulu ile izdivaç teklif ederim. Kabul eder. Ama mutlu son: evlendiğimiz gün servet değerindeki hisse senetleri ile bana sürpriz yapar. Önce hiddetlenir sonra affederim çünkü ona aşığım. Fikir sağlam, ama bir şey eksik sanki: *Collier* ilgilenebilir.

Sevgili anneciğim, on dolar için teşekkürler. Menajerim bir öykü daha sattığını müjdeledi, bu kez çok önemli bir Londra dergisine, ancak öykü basılmadan ödeme yapmıyorlar, yolladığın para küçük ihtiyaçlarımı karşılayabilmemi sağlayacak.

Striptiz gösterisine gittim. En pahalı yerden bir bilet aldım, bir dolar elli sent, sarkık kıçlı revü kızlarının tam altında: bir gün gelecek hepsi benim olacaktı: bir yatım olacak ve güney denizlerine açılacaktık. Sıcak akşam üstlerinde güvertede benim için dans edeceklerdi. Benim kadınlarım harikulade olacaklardı ama, sosyetenin kaymak tabakasından seçilmiş kadınlar, kamaram için birbirleri ile rekabet edeceklerdi. Bu iyi benim için, bu deneyim, burada olmak için bir nedenim var, bu anlardan sayfalar çıkar, hayatın öbür yüzü.

Derken Lola Linton girdi sahneye, kulakları sağır edici ıslık ve tepinme gürültüsü eşliğinde saten bir yılan gibi süzülüyordu şehvetli Lola Linton, süzülüyor ve vücudumu yağmalıyordu, gösterisi bittiğinde çenem kenetlenmişti, dişlerim ağrıyordu ve bana ait hastalıklı coşkudan paylarına düşeni bağırıp çağıran iğrenç domuzlardan nefret ettim.

Annem tahvilleri paraya çevirdiğine göre ihtiyarın işleri kötü gidiyor olmalıydı ve ben orda olmamalıydım. Çocukken Lola Linton'la-

rın fotoğrafları geçerdi elime, zamanın ve ergenliğin ağır akışı karşısında sabrımı yitirir bu anı düşlerdim ve işte burdaydım, ne ben değişmiştim ne de Lola Linton'lar, ama o zamanlar zengin olacağımı düşlerdim oysa yoksuldum.

Gösteri sonrası Main sokağı, gece yarısı: neon ışıklar ve hafif bir sis, sabaha dek açık sinemalar. Eskici dükkanları, Filipinli'lerin işlettiği barlar, kokteyl on beş sent, sürekli varyete, ama hepsini gördüm daha önce, defalarca, dünya kadar Colorado parası harcadım oralarda. Elinde boş bir bardak tutan susamış bir adam kadar yalnız hissediyordum kendimi o barlarda. Acı vermeyen bir hastalıktan mustarip biri gibi Meksika mahallesine doğru yürüdüm. Kilisenin önündeyim, kerpiç bina yıllarla kararmış. Duygusal nedenlerden ötürü içeri gireceğim. Sadece duygusal nedenlerden ötürü. Lenin'i okumadım ama onun, "din kitlelerin afyonudur," dediğini başkalarından duydum. Kilisenin basamaklarında kendi kendime konuşuyorum: evet, kitlelerin afyonu. Kendim, ateistim: Mesih Düşmanı'nı okudum ve önemli bir yapıt olduğunu düşünüyorum. Değerlerin değişiminden yanayım ben. Kiliseden kurtulmalıyız, kilise aptalların, ahmakların, cibilliyetsizlerin ve şarlatanların sığınağıdır.

Ağır kapıyı çektim, ağlar gibi inledi. Mihrabın üstünden süzülen o kan kırmızı ebedi ışık iki bin yıllık sessizliği kızıl gölgelerle aydınlatıyordu. Ölüm gibiydi, ama vaftiz törenlerinde feryat figan bebeler de anımsıyordum. Diz çöktüm. Alışkanlık. Oturdum. Diz çökmek daha iyi. Dizlerimde hissedeceğim acı bu korkunç sessizliğe katlanmamı kolaylaştırır belki. Bir dua. Neden olmasın, tek bir dua: duygusal nedenlerden ötürü. Tanrım, artık bir ateist olduğum için beni bağışla, ama Nietzsche'yi okudun mu? Ne kitap! Ulu Tanrım, sana karşı dürüst olacağım. Bir teklifte bulunacağım sana. Benden büyük bir yazar yarat kiliseye döneyim. Ve lütfen tanrım, bir ricam daha olacak: annemi mutlu kıl. İhtiyar o kadar önemli değil, onun şarabı var ve sıhhati yerinde, ama annem herşeye kaygılanır. Amin.

Ağlayan kapıyı kapatıp basamaklarda durdum, sis beyaz bir hayvan gibi sarmıştı heryeri. Sisin ağır sessizliğinde bütün sesler hızlı ve net yayılıyordu ve duyduğum ses topuk sesleriydi. Bir kız belirdi. Üstünde yeşil, eski bir palto vardı, yeşil eşarbını çenesinin altına bağla-

mıştı. Basamaklarda Bandini duruyordu.

"Merhaba canım," dedi kız gülümseyerek, Bandini kocası ya da aşığıymış gibi. Sonra ilk basamağa çıkıp Bandini'ye baktı. "Ne dersin şekerim, birlikte hoşça vakit geçirelim mi?"

Küstah aşık Bandini, küstah ve pişkin.

"Hayır, sağol. Bu gece canım istemiyor."

Ve telaşlı adımlarla oradan uzaklaşırken kız kaçışı sırasında seçemediği bazı sözler mırıldanıyor. Bandini hoşnut. Kız ona teklifte bulunmuştu en azından, onu erkek yerine koymuştu. Keyifli bir ıslık tutturdu. Kentte gezen genç adam uluslararası deneyim edinir. Tanınmış yazar hayat kadını ile bir gece geçirdiğini itiraf etti. Ünlü yazar Arturo Bandini Los Angelesli bir fahişe ile geçirdiği geceyi yazdı. Eleştirmenlere göre bugüne dek yazılmış en iyi kitap.

Bandini (İsveç yolculuğuna çıkmadan önce verdiği bir söyleşide): "Genç yazarlara tavsiyem son derece basit. Yeni deneyimlerden kaçınmasınlar. Hayatı bütün yanları ile yaşasınlar, cesur olsunlar."

Gazeteci: "Bay Bandini, size Nobel ödülünü kazandıran bu kitabı yazmaya nasıl karar verdiniz?"

Bandini: "Kitap bir gece Los Angeles'da yaşadığım gerçek bir olayı anlatıyor. Kitapta yazılı herşey gerçek, yaşadım hepsini."

Yeterliydi. Herşeyi görmüştüm. Döndüm ve kiliseye doğru yürümeye başladım. Sis duvardan farksızdı. Kız gitmişti. Yürümeyi sürdürdüm. Ona yetişebilirdim belki. Köşede tekrar gördüm onu. Uzun boylu bir Meksikalı ile konuşuyordu. Karşıya geçip çarşıya girdiler. Bir Meksikalı, Tanrım! Hayat kadınlarının ırk konusunda sınırı çizmeleri gerekir. O Meksikalı'dan, o yağlı heriften nefret ediyordum. Çarşının muz ağaçlarının altında yürürlerken sisin içinde ayak sesleri yankılanıyordu. Meksikalı'nın güldüğünü duydum, sonra da kızın. Karşıya geçip Çin mahallesine çıkan ara sokağa girdiler. Çince yazılmış neon tabelalar sise pembemsi bir renk veriyordu. Bir restoranın yanındaki pansiyonun merdivenlerinden yukarı çıktılar. Sokağın iki yanına da sarı taksiler park etmişti. Pansiyonun önündeki taksinin çamurluğuna yaslanıp beklemeye başladım. Bir sigara yaktım ve bekledim. Kıyamete kadar bekleyecektim. Tanrı canımı alana dek.

Yarım saat geçti. Merdivenlerden ayak sesleri geldi. Kapı açıldı.

Meksikalı göründü. Sisin içinde durup bir sigara yaktı ve esnedi. Sonra gülümsedi, omuzlarını silkeledi ve yürüyerek sisin içinde kayboldu.

Gülümse bakalım pis Meksikalı -gülümsemek için bir nedenin mi var? Parçalanmış, ezilmiş bir ırka mensupsun ve bizim beyaz kızlarımızdan biri ile yattığın için gülümsüyorsun. Kilisenin basamaklarında kızın teklifini kabul etseydim bir şansın olur muydu sanıyorsun?

Sonra kızın topuk seslerini duydum ve sisin içinden çıkıverdi. Aynı kız, aynı yeşil palto, aynı eşarp. Beni gördü ve gülümsedi. "Merhaba canım. Hoşça vakit geçirmek ister misin?"

Sakin ol, Bandini.

"Bilmem," dedim. "İsteyebilirim. Ama istemeyebilirim de. Bana ne vaad ediyorsun?"

"Benimle yukarı çıkarsan görürsün."

Sırıtıp durma, Bandini. Tatlı dilli ol.

"Gelebilirim," dedim. "Ama gelmeyebilirim de."

"Hadi canım, yukarı çıkalım." Yüzündeki ince kemikler, nefesindeki şarap kokusu, sevecenliğinin altında yatan riyakarlık, gözlerindeki para açlığı.

Bandini: "Ücret nedir bu aralar?"

Koluma girdi, beni kapıya doğru götürdü, tatlılıkla ama.

"Hele bi yukarı çıkalım, anlaşırız."

"Pek istekli değilim açıkçası," dedi Bandini. "Biraz önce çılgın bir partiden çıktım."

Aman Allahım, merdivenlerden çıkıyorum, katlanamayacağım. Kurtulmam gerek. Koridor hamam böceği kokuyor, tavanda sarı bir ışık, fazlası ile estetiksin bütün bunlar için Bandini, kız koluna girmiş, hastasın sen Bandini, insanlardan nefret edersin, bekarete mahkumsun, Peder O'leary'nin nefse hakim olmanın mutluluğu üstüne söylediklerini anımsa, üstelik annemin parası ile, senden yardım dilenen kulların için dua et sevgili Meryem -ve merdivenin son basamağındayız, karanlık ve tozlu koridorun sonundaki odaya giriyoruz, ışığı yakıyor.

Benimkinden de küçük bir oda, duvarlar çıplak, bir yatak, bir masa, lavabo. Paltosunu çıkarıyor. Mavi basmadan bir elbise giymiş al-

tına. Bacakları çıplak, çorap giymemiş. Eşarbını çıkarıyor. Gerçek bir sarışın değil. Saç kökleri siyah. Burnu hafif çarpık. Bandini yatağa oturuyor, son derece rahat, yatağa nasıl oturulacağını bilen biri gibi.

Bandini: "Odan çok güzel."

Buradan kaçmalıyım, korkunç bu.

Kız yanıma oturuyor, kollarını boynuma doladı, göğüslerini bana yasladı, beni öptü, soğuk dilini ağzıma sokuyor. Ayağa fırladım. Hızlı düşün beynim, beni bu durumdan kurtar sevgili beynim, bir daha olmayacak, söz veriyorum. Kiliseye döneceğim. Bugünden sonra hayatım tatlı bir pınar gibi akacak.

Kız arkasına yaslandı, elleri ensesinde, bacaklarını yatağa uzatmış. Ölmeden önce Connecticut'ta leylak çiçekleri koklayacağım şüphesiz, gençliğimin bembeyaz ve suskun kiliselerini göreceğim tekrar, kaçmak için kırdığım çayır çitlerini.

"Bak," dedim. "Seninle konuşmak istiyorum."

Bacak bacak üstüne attı.

"Ben bir yazarım," dedim. "Yeni kitabım için malzeme toplamaya çalışıyorum."

"Tahmin etmiştim yazar olduğunu," dedi. "Ya da bir iş adamı, ya da başka bir şey. Ruhani bir görünümün var tatlım."

"Yazarım. Senden hoşlandım. Seni çekici buluyorum. Ama önce konuşmak istiyorum."

Doğruldu.

"Paran mı yok, tatlım?"

Para -ooo. Ve küçük bir tomar para çıkardım cebimden. Elbette param var, paranın lafı mı olur, bu gördüğün hiç, para sorun değil, anlamı yok paranın benim için.

"Ücretin ne?"

"İki dolar, hayatım."

Üç ver öyleyse, rahat bir tavırla sıyır, hiç önemi yokmuş gibi, gülümseyerek ver çünkü paranın önemi yok, devamı var nasıl olsa, anacığım şu anda dua tespihini eline almış pencerenin önünde babamın eve dönmesini bekliyordur, para var ama, para hep var.

Parayı alıp yastığının altına soktu. Müteşekkirdi, gülümsemesi değişmişti. Yazar konuşmak istiyordu. Bugünlerde koşullar nasıldı? Bu

hayatı seviyor muydu? Hadi tatlım, bu kadar konuşmak yeter, keyfimize bakalım. Hayır, konuşmamız gerek, çok önemli, yeni kitabım için malzemeye ihtiyacım var. Sık sık yaparım bunu. Nasıl girdin bu mesleğe? Hayatım, tanrı aşkına, bunu da mı soracaksın bana? Paranın önemi yok diyorum sana. Ama benim vaktim değerlidir, hayatım. Al öyleyse, iki dolar daha. Beş etti. Tanrım, beş dolar ve hâlâ buradan çıkamadım, nasıl nefret ediyorum senden, pislik. Ama benden daha temizsin yine de, beynini satmıyorsun, acınası tenini sadece.

Kendinden geçmişti, herşeyi yapabilirdi. Her istediğimi yaptırabilirdim ona. Beni kendine çekmeye çalıştı, ama hayır, dur, acele etme, konuşmamız gerek, paranın önemi yok diyorum sana, işte üç dolar daha, sekiz etti, ama önemi yok. Sekiz dolarla güzel bir elbise al kendine. Aklına birden çok önemli bir şey gelmiş biri gibi parmaklarımı şaklattım, bir randevu.

"Hay Allah! Az kalsın unutuyordum," dedim. "Saat kaç?"

Çenesi boynumdaydı, çenesi ile boynumu okşuyordu. "Zaman hiç önemli değil, hayatım. Sabaha kadar kalabilirsin."

Önemli biri, evet, hatırladım, editörüm, editörüm bu gece uçakla geliyor, hemen bir taksiye atlayıp onu karşılamaya gitmeliyim. Hoşça kal, hoşça kal, sekiz dolar sende kalsın, üstüne güzel bir elbise al, hoşça kal, hoşça kal, uçarak iniyorum merdivenleri, kaçış, sis beni bekliyor, sekiz dolar sende kalsın, görüyorum seni güzel sis, geliyorum temiz hava, sana geliyorum harikulade dünya, hoşça kal, tekrar görüşeceğiz, diye bağırıyorum merdivenlerden, sekiz dolarla güzel bir elbise al kendine. Ciğerlerimden sökülen sekiz dolarla, canımı al Tanrım, canımı al ve naaşımı eve yolla, canımı hemen al ki günah çıkartamadan bir pagan gibi yığılıvereyim şuraya, sekiz dolar, sekiz dolar...

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Zor günler, bulutsuz mavi günler, ortasında güneşin yüzdüğü mavi bir deniz. Bolluk günleri -bol endişe, bol portakal. Yatakta portakal, öğlen portakal, akşam portakal. Düzinesi beş sent. Gökyüzünde güneş, midemde güneş suyu. Marketin sahibi mermi suratlı Japon beni görür görmez kese kağıdına sarılırdı. Cömert adamdı, beş sente onbeş, bazen yirmi portakal verirdi bana.

"Sen muz sevmek?" Elbette, iki de muz ver. Güzel bir buluş -portakal ile muz. "Sen elma sevmek?" Elbette, elbette, birkaç da elma koyardı kese kağıdına. "Sen şeftali sevmek?" Bayılırım, ve kese kağıdına alıp odama dönerdim. İlginç bir buluş, şeftali ile portakal. Dişlerimle meyvenin suyunu emerdim ve meyve suyu karnımda guruldardı. Yürekler acısıydı midemin hali. Midemden iniltiler yükselir, küçük ve kasvetli gaz bulutları yüreğimi ısırırdı.

Durumum beni daktiloya itiyordu. Daktilonun başına otururdum ve Arturo Bandini için içim parçalanırdı. Bazen bir fikir zararsızca odada uçuşuverirdi. Minik, beyaz bir kuş gibi. Kötü değildi niyeti. Tek isteği bana yardımcı olmaktı zavallı kuşun. Ama onu daktilonun tuşları ile örseler, canına okurdum ve ellerimde ölürdü.

Neydi benim derdim? Çocukken yeni bir dolma kalem için Azize

Teresa'ya dua etmiştim. Duama cevap almıştım. Yeni bir dolma kalemim olmuştu anlayacağınız. Şimdi bir kez daha Azize Teresa'ya dua ediyordum. Lütfen tatlı ve güzel azize, bir fikir yolla bana. Ama Azize Teresa beni terk etmişti, Huysmans gibi bir başıma kalmıştım, yumruklarım sıkılı, gözlerim yaşlı. Dünyada beni seven bir şey olsaydı, tek bir şey, bir böcek, bir fare hatta, ama o da mazide kalmıştı, ona sunabileceğim en iyi şeyin portakal kabuğu olduğunu anlayınca Pedro bile terk etmişti beni.

Evi düşündüm, parmesan peynirli domates suyunda yüzen spagetti, annemin limonlu keki, kuzu kızartma ve sıcak çörek, ve öyle kötü hissettim ki kendimi tırnaklarımı koluma batırıp kan gelene dek sıktım. Büyük memnuniyet duydum bundan. Tanrı'nın en sefil yaratıklarından biriydim, kendime işkence etme noktasına gelmiştim. Benim elemimden daha büyük elem yoktu şu dünyada.

Hackmuth bunu duymalı, dahilere dergisinin sayfalarında babalık eden koca Hackmuth. Sevgili Bay Hackmuth, diye başladım mektuba ve muhteşem geçmişimi anlatmaya giriştim. Sevgili Hackmuth, sayfalar dolusu, güneş batıda alevden bir toptu ve körfezden yükselen sisin içinde yavaş yavaş boğuluyordu.

Kapım çalındı, ses vermedim çünkü gelen alacağının peşindeki ev sahibem olabilirdi. Kapı açıldı ve kel, kemikli ve sakallı bir yüz belirdi. Kapı komşum Bay Hellfrick'di gelen. Bay Hellfrick asker emeklisiydi ve ucuz cin içmesine rağmen içki masrafını ancak karşılayan mütevazi emekli maaşı ile geçiniyordu. Ne düğmeleri, ne de kemeri olan bir bornozun içinde yaşardı. Zaman zaman edepli bir tavır takınıp bornozunun önünü kapar gibi yapsa da aslında umurunda değildi, göğüs kemikleri ve kılları hep ortadaydı. Bay Hellfrick'in gözleri kırmızıydı çünkü akşamüstü güneşi otelin batı tarafına vurduğunda başını pencereden çıkarıp uyurdu, vücudu ve bacakları içerde, başı dışarda. Otele yerleştiğim gün benden onbeş sent borç almıştı ve sonuç vermeyen bir çok denemeden sonra parayı geri almaktan ümidimi kesmiştim. Bu durum aramızda soğukluk yarattığı için onu kapımda görünce şaşırmıştım.

Bir sırrını açıklamak üzereymiş gibi gözlerini kıstı, tek kelime dahi etmemiş olmama rağmen parmağını ağzına götürüp şşşş diyerek

beni sessizliğe davet etti. Ona düşmanlık beslediğimi, sorumluluklarını yerine getirmeyen insanlara saygı duymadığımı bilmesini istiyordum. Kapıyı usulca kapatıp kemikli parmaklarının ucunda bana doğru geldi, bornozu sonuna kadar açık.

"Süt sever misin?"

Tabii ki severdim, bunu ona söyledim. Planını açıkladı. Alden güzergahında süt dağıtan adam arkadaşıydı. Her sabah süt kamyonunu otelin arka tarafına park ettikten sonra arka merdivenden Hellfrick'in odasına çıkıp onunla cin içiyordu. "Yani," dedi. "süt seviyorsan tek yapacağın şey gidip almak."

Başımı salladım.

"Aşağılık bir teklif bu, Hellfrick," dedim, Hellfrick'le sütçünün dostluğunu merak ederek. "Adam arkadaşınsa sütü çalmak niye? O senin cinini içiyor. Sen de ondan süt iste."

"Ben süt sevmem ki," dedi Hellfrick. "Bunu senin için yapıyorum."

Bana olan borcunu ödeştirecekti aklınca. Başımı salladım. "Hayır sağol, Hellfrick. Kendimi dürüst telakki ederim."

Omuz silkti ve bornozunu kapattı.

"Pekala evlat, sana iyilik etmek istemiştim, hepsi bu,"

Hackmuth'a yazdığım mektuba devam ettim. Ama çok geçmeden ağzıma süt tadı gelmeye başladı, bir süre sonra dayanılmaz bir hal aldı. Loş ışıkta yatağa uzanıp baştan çıkmama izin verdim. Muhalefetin kesilmesi çok sürmedi, gidip Hellfrick'in kapısını çaldım. Odası tam bir keşmekeşti, yerlerde ucuz romanlar, çarşafı kararmış bir yatak, her yerde giysiler ve çıplaklığı ile dikkat çeken duvarda bir kafatasının kırık dişlerini andıran boş elbise çengelleri. İskemlelerin üstünde kirli tabaklar, pencere kenarlarına bastırılmış sigara izmaritleri. Odası benimkinin eşiydi ama onun fazladan bir gaz ocağı ve kap kacak konabilecek bir rafı vardı. Temizliğini ve yatağını kendi yapması koşulu ile ev sahibesinden indirim almıştı ama ikisini de yapmıyordu. Hellfrick bornozu ile salıncaklı sandalyeye oturmuştu, ayaklarının etrafında boş cin şişeleri vardı. Elindeki şişeden içiyordu. Sürekli içerdi, gece gündüz, hiç sarhoş olmazdı ama.

"Fikrimi değiştirdim," dedim.

Ağzına cin doldurdu, yanaklarında çalkaladı ve kendinden geçerek yuttu. "Son derece basit," dedi. Birden ayağa fırlayıp yerde duran pantolonuna doğru gitti. Bir an borcunu ödeyeceğini sandım. Ama insanda merak uyandıracak şekilde ceplerini aradıktan sonra boş ellerle dönüp iskemleye oturdu. Ben öylece duruyordum.

"Aklıma gelmişken," dedim. "Bana olan borcunu ödeyebilir misin?"

"Şu anda ödeyemem," dedi.

"Bir kısmını öde hiç olmazsa -on sentini mesela."

Başını salladı.

"Beş sentini?"

"Meteliksizim evlat."

Şişeden bir fırt daha aldı. Yeni açmıştı şişeyi, dolu sayılırdı.

"Sana nakit ödeme yapamıyorum evlat. Ama istediğin kadar süt içmeni sağlayabilirim." Anlatmaya başladı. Sütçü saat dört sularında gelirdi. Uyanık kalıp kapısını çalmasını bekleyecektim. Hellfrick adamı en az yirmi dakika oyalayacaktı. Borcuna karşı yapılmış bir teklifti, ama açtım.

"Borcunu ödemelisin ama Hellfrick. Faiz talep etmediğime şükret. Faiz uygulasaydım hâlin haraptı."

"Sana olan borcumu ilk fırsatta ödeyeceğim evlat," dedi. "Son kuruşuna kadar, ilk fırsatta."

Hellfrick'in kapısını öfkeyle çarpıp odama döndüm. Meseleyi büyütmek niyetinde değildim ama bu kadarı da fazlaydı. İçtiği cinin şişesine en az otuz sent verdiğini biliyordum. İçkiye duyduğu açlığı borcunu ödeyene dek frenleyebilirdi kuşkusuz.

Gece gelmek bilmedi. Pencerede oturup ucuz tütün ve tuvalet kağıdından kestiğim karelerle sigara sardım. Tütün paralı günlerimde kendime çektiğim bir kıyaktı. Bir teneke satın almıştım, yanında tenekeye lastikle tutturulmuş bedava pipo veriyorlardı ama pipoyu kaybetmiştim. Tütün öyle adiydi ki sigara kağıdı ile bile içimi kötüydü, Tuvalet kağıdı ile iki kat daha sert ve yoğundu, alev alıyordu arada sırada.

Gece çok yavaş geldi, önce kokusu, sonra da karanlığı. Koca kent ışıl ışıldı altımda, sokak lambaları, parlak gece çiçekleri gibi yanıp

sönen kırmızı, mavi, yeşil neon ışıkları. Aç değildim, yatağımın altı portakal doluydu, midemin dibindeki hareketlenme yalnızlıktan sıkılıp dışarı çıkmaya çalışan dumandan ibaretti. İşte gerçekleşmişti sonunda: hırsızlık yapmak üzereydim, aşağılık bir süt hırsızı olmama az kalmıştı. İşte dahi yazarınız, tek öykülük yazar: bir hırsız. Başımı ellerimin arasına alıp öne arkaya sallanmaya başladım. Büyük allahım. Gazete manşetleri: gelecek vaad eden yazar süt çalarken yakalandı, J.C.Hackmuth'un desteklediği yazar hırsızlıktan tutuklandı, gazeteciler etrafımı sarmış, flaşlar patlıyor, demeç ver Bandini, nasıl oldu? Arkadaşlar, telifler sayesinde maddi sıkıntım yok, ama bir şişe süt çalan bir adam hakkında bir öykü yazıyorum, o duyguyu bilmek istedim, hepsi bu. *Post*'ta çıkacak öyküyü mutlaka okuyun, adını "Süt Hırsızı" koydum. Adreslerinizi verirseniz sizlere birer nüsha gönderirim.

Ama böyle olmayacaktı çünkü Arturo Bandini'yi kimse tanımıyordu ve altı ay yiyeceksin, kodesi boylayacaksın, sabıkan olacak, annen ne diyecek? Baban ne diyecek? Boulder benzinliğinde takılan arkadaşlarının konuşmalarını duyamıyor musun, süt şişesi çalarken yakalanan büyük yazarla dalga geçip güldüklerini? Yapma, Arturo! İçinde nebze dürüstlük kalmışsa, yapma!

Koltuktan kalkıp volta atmaya başladım. Tanrım, bana güç ver! Engelle beni! Sonra birden herşey son derece aptalca ve bayağı göründü gözüme çünkü aklıma Hackmuth'a yazacak bir şeyler gelmişti. İki saat kadar yazdım, sırtım ağrıyana dek. Penceremden dışarı baktığımda St.Paul Oteli'nin büyük saati on biri gösteriyordu. Hayli uzun olacağa benzerdi Hackmuth'a yazdığım mektup -yirmi sayfayı bulmuştu bile. Mektubu okudum. Aptalca buldum. Yüzümün kızardığını hissettim. Bu çocukça zırvalamaları okuyunca geri zekalının biri olduğumu düşünecekti. Sayfaları toplayıp çöpe attım. Yarın yeni bir gün olacaktı. Yeni bir öykü için bir fikir gelebilirdi. İki portakal yiyip yatmaya karar verdim.

İğrençti portakallar. Yatağa oturup birini dişledim ve yüzüm buruştu, ağzım tükürüklendi, portakal düşüncesi bile midemi bulandırmaya yetiyordu. Soğuk duş etkisi yapmıştı üstümde. Bandini aynanın karşısına geçmiş görüntüsü ile konuşuyor; sanatın için nelere katlanı-

yorsun! Bir sanayi imparatoru olabilirdin, ticari bir prens, ya da büyük bir beysbolcu, 0.415 ortalama ile sayı kralı bir beysbolcu; ama hayır! Sürünerek geçiriyorsun günlerini, açlıktan nefesi kokan bir dahi, kutsal çağrıya sadık. Ne kadar cesursun!

Yatağa uzandım, karanlıkta, gözlerim açık. Büyük Hackmuth ne derdi bütün bunlara acaba? Alkışlardı, göklere çıkarırdı beni güçlü kalemi ile. Aslında çok da kötü sayılmazdı Hackmuth'a yazdığım mektup. Kalkıp mektubu çöp sepetinden çıkardım ve tekrar okudum. Olağanüstüydü, mizah dozu olması gerektiği kadar. Hackmuth bayılacaktı mektuba. *Minik Köpek Güldü*'nün yazarı olduğumu hemen anlayacaktı. Öykü diye ona derim! Öyküyü içeren sayının nüshaları ile dolu çekmeceyi açtım. Öyküyü yatakta tekrar okumaya başladım, mizahına kahkahalarla gülerek, yazarının ben olduğunu kendime hayretle fısıldayarak. Sonra yüksek sesle okumaya başladım, hareketli, aynanın karşısında. Bitirdiğimde sevincimden ağladım, Hackmuth'un fotoğrafının karşısına dikilip dehamı keşfettiği için ona teşekkür ettim.

Daktilonun başına geçip mektuba devam ettim. Gece ilerliyor, sayfalar birikiyordu. Yazmak Hackmuth'a mektup yazmak kadar kolay olsaydı keşke! Sayfalar kümeleniyordu, yirmi beş, otuz, önüme bakıp karnımdaki yağ tabakasını fark edene dek. Olacak iş miydi! Kilo alıyordum: portakallar beni şişirmeye başlamıştı. Ayağa fırladığım gibi yere yatıp mekik çekmeye başladım. Çok geçmeden ter içinde kalmıştım, nefes almakta güçlük çekiyordum. Susamış ve bitap yatağa attım kendimi. Bir bardak soğuk süt ne iyi giderdi şimdi.

O anda Hellfrick'in kapısının çalındığını duydum. Biri içeri girerken Hellfrick homurdandı. Sütçüden başkası olamazdı gelen. Saatime baktım. Dörde geliyordu. Çabucak giyindim: pantolon, ayakkabı ve kazak. Kimsecikler yoktu holde, eski bir ampulun ışığında fesat bir görünümü vardı holün. Kendinden emin biri gibi yürüdüm, tereddütsüz, holün sonundaki banyoya gider gibi. Sinir bozucu bir şekilde gıcırdayan basamaklarla dolu merdivenden iki kat aşağı indim, giriş katındaydım. Kırmızı beyaz Alden kamyonu otelin ay ışığı ile yıkanmış duvarının yanına park edilmişti. Kamyona uzandım ve iki şişe sütü kararlı bir şekilde boyunlarından kavradım. Serin ve harikuladeydiler

avuçlarımda. Bir dakika sonra odamdaydım, süt şişelerini masanın üstüne koydum. Bütün odayı kaplıyorlardı sanki. Canlı gibiydiler. Öyle tombul, öyle güzeldiler ki!

Sen Arturo, dedim kendime, şanslı insan! Bunu annenin dualarına borçlusun belki, belki de Tanrı ateistlerin safına geçmene rağmen seni hâlâ seviyor, ama her durumda şanslı adamsın.

Eski günlerin hatırına, diye geçirdim içimden, eski günlerin hatırına diz çöküp dua edeceğim, ilkokulda ettiğimiz gibi, annemin evde bize öğrettiği gibi: Rabbim, bizi ve o cömert ellerinle bize sunduğun nimetleri kutsa, Amin. Bulunsun diye bir dua daha ettim. Sütçü, Hellfrick'in odasından çıktıktan çok sonra ben hâlâ dizlerimin üstündeydim, yarım saat aralıksız dua etmiştim, süt içme isteğim bir canavara dönüşene, dizlerim ve sırtım ağrıyana dek.

Ayağa kalktığımda güçlükle yürüyebildim, her yanım tutulmuştu, ama değerdi. Diş fırçamı bardaktan çıkardım, şişelerden birini açtım ve bardağa süt doldurdum. Dönüp Hackmuth'un fotoğrafına baktım. "Sana Hackmuth! Sen çok yaşa!"

Ve içtim, açgözlülükle, gırtlağım kasılıp öğürene dek. Korkunç bir tat vardı ağzımda. Süt yağlıydı. Nefret ederdim yağlı sütten. Tükürdüm, ağzımı su ile çalkaladım ve koşup masanın üstündeki ikinci şişeye baktım. O da aynıydı.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Spring sokağı, eskici dükkanının karşısındaki birahane. Son beş sentimle kahve içmek için girmiştim oraya. Eski tarz bir mekan, yere talaş dökmüşler, duvarda kabaca çizilmiş çıplak kadın figürleri. Yaşlı adamların gittiği, biranın ucuz olduğu ve ekşi koktuğu, geçmişin değişmeden sürdüğü bir yer.

Duvara bitişik masalardan birine oturdum. Başımı ellerimin arasına aldığımı hatırlıyorum. Sesini başımı kaldırmadan dinlemiştim. Ne dediğini anımsıyorum. "Bi şey ister misin?" diye sormuştu ve ben kahve ve krema diye mırıldanmıştım. Kahve önüme konana dek öylece oturmuştum. Kötü kaderimi düşünüyordum.

Kahve berbattı. Kremayı içine kattığımda krema olmadığını fark ettim, kahve gri bir renk almıştı, tadı ise bulaşık suyundan farksızdı. Son paramı harcıyordum ve çok canım sıkılmıştı bu işe. Bana kahveyi getiren kıza bakındım. Beş altı masa ilerdeydi, tepsi ile bira dağıtıyordu. Sırtı bana dönüktü, beyaz önlüğünün altında çok sıhhatli görünüyordu. Kolları hafif kaslı, omuzlarına dökülen saçları gür ve parlaktı.

Sonunda bana doğru döndü ve elimle işaret ettim. Gözlerini sıkıntıdan patladığını ima edecek şekilde açmakla yetindi. Yüz hatlarını ve

dişlerinin beyazlığını hesaba katmazsan çok güzel olduğu söylenemezdi. Ama o anda yaşlı müşterilerden birine gülümsemişti ve dudaklarının arasında bir beyazlık belirip kaybolmuştu. Burnu Maya'ydı, düz, delikleri geniş. Dudakları aşırı rujlu ve siyahi bir kadının dudakları gibi dolgun. Irkının tüm özelliklerini taşıyordu ve o şekilde değerlendirdiğinizde harikuladeydi, ama fazla tuhaftı benim için. Gözleri hayli çekik, teni koyuydu, ama siyah değildi. Yürüdüğünde göğüsleri diriliklerini belli eder şekilde sallanıyorlardı.

İlk işaretimi görmezden gelmişti. Bara gitti, süzgün barmene siparişi verip biraları doldurmasını bekledi. Beklerken ıslık çalıyordu. Ben işaret etmekten vaz geçmiştim ama yanıma gelmesini istediğimi de yeterince belli etmiştim. Birden ağzını tavana doğru kaldırıp çok garip bir kahkaha attı, barmenin bile dikkatini çekmişti kahkahası. Sonra masaların arasından raks eder gibi geçerek arka tarafta oturan bir grupa doğru gitti. Elindeki tepsiyi müthiş bir zerafetle taşıyordu. Barmen de onu izliyordu, kahkahasına anlam verememişti hâlâ. Ben vermiştim ama. Benim için atılmıştı o kahkaha. Görünümümde bir tuhaflık olmalıydı. Yüzümde, duruşumda, orda oturuyor olmamda onu eğlendiren bir şey vardı. Bunları düşünürken yumruklarımı sıkmış, aşağılanmış olmanın öfkesi ile görünümümü gözden geçiriyordum. Saçımı elledim: taralıydı. Gömleğimin yakasını ve boyun bağımı kontrol ettim: yerli yerinde ve temizdiler. Kendimi barın aynasında görebilecek kadar öne eğildim. Gördüğüm yüz kesinlikle endişeli ve solgundu ama komik değildi. Çok kızmıştım.

Gözümü ona diktim, her hareketini izliyor, gözümü üstünden ayırmıyordum. Masama gelmedi. Yaklaştı, bir keresinde komşu masaya geldi ama o kadar. Esmer yüzünü, alaycı gülümseme dolu siyah gözlerini her gördüğümde dudak büküp pis pis bakıyordum. Bir oyuna dönüştü. Kahve soğudu, buz gibi oldu, üstünde süt tabakası oluştu ama elimi bile sürmedim. Masalar arasında raks eder gibi yürüyor, yıpranmış ayakkabıları mermerin üstünde kayarken güçlü ipek bacaklarına talaş bulaşıyordu.

Üst kısmı deri örgüden yapılmış Meksikalı'lara özgü çarıklardan vardı ayağında: deri örgü yer yer yıpranmıştı. Çarıklarını görür görmez rahatladım, eleştirebileceğim bir kusurunu keşfetmiştim. Uzun

boylu, geniş omuzluydu, yirmi yaşlarında, çarıklarını saymazsak kendine göre kusursuz. Gözlerimi çarıklarına diktim, arada sırada gözden kaçırmamak için sağa sola eğiliyor, kendi kendime kıs kıs gülüyordum.

O benim yüzümle ya da genel görünümümle alay etmekten nasıl haz duyduysa ben de onun çarıklarıyla alay etmekten haz duyuyordum. Bunun üstündeki etkisi güçlü olmuştu. Ayak parmakları üstünde yaptığı dönüşler ve dansı giderek azaldı ve sonunda bir masadan öbürüne telaşlı bir şekilde gitmekle yetindi. Utanmıştı. Bir keresinde çabukça çarıklarına baktığını fark ettim. Birkaç dakika içinde yüzündeki gülümseme silinmiş, suratı asılmıştı. Nefretle bakıyordu bana.

Bir coşku, tuhaf bir mutluluk kaplamıştı içimi. Rahatlamıştım. Dünya garip insanlarla doluydu. Süzgün barmen benden tarafa baktı, arkadaşça göz kırpıp selam verdim. Anladığını ima eder bir biçimde başını salladı. İç geçirip arkama yaslandım, hayatla barışık.

Kahvenin ücreti olan beş senti almaya gelmemişti henüz. Parayı masanın üstüne bırakmazsam gelip almak zorunda kalacaktı. Çıkmak niyetinde değildim ama. Bekledim. Yarım saat geçti. Bira almak için telaşla bara gittiğinde herkesin görebileceği şekilde barın önünde beklemiyordu artık. Barın arkasına geçip bekliyordu. Bana bakmıyordu ama onu izlediğimin farkında olduğunun farkındaydım.

Doğru masama geldi sonunda. Çenesi yukarda, elleri iki yanındaydı, gururlu yürüyordu. Gözlerinin içine dik dik bakmak istedim ama sürdüremedim. Başımı çevirdim sırıtarak.

"Başka bir şey istiyor musun?" diye sordu.

Beyaz önlüğü kola kokuyordu.

"Sen buna kahve mi diyorsun?" dedim.

Birden güldü yine. Bir çığlık, başladığı gibi biten metalik bir deli kahkaha. Çarıklarına diktim gözlerimi yine. İçten içe geri çekildiğini hissettim. Canını yakmak istiyordum.

"Kahve değil belki de bu," dedim. "İçinde şu iğrenç çarıklarını kaynattığın sudur belki." Başımı kaldırıp yakıcı siyah gözlerine baktım. "Bilmiyor olabilirsin. Ya da umurunda olmayabilir. Ama ben kız olsam Main sokağında bu çarıklarla dolaşmazdım."

Sözümü bitirdiğimde nefes nefese kalmıştım. Dolgun dudakları

titredi, ceplerine soktuğu yumrukları kolalı beyazlığın altında kıvranıyorlardı.

"Nefret ediyorum senden," dedi.

Hissettim nefretini. Kokusunu aldım, duydum hatta, ama sırıttım yine de. "Ediyorsundur umarım," dedim. "Çünkü senin nefretine mazhar olan birinin olumlu yanları pek çok olsa gerek."

Bunun üstüne çok tuhaf bir şey söyledi. Hâlâ kulaklarımda, "Kalp krizinden ölürsün inşallah," dedi. "Şu oturduğun iskemlede kalasın."

Gülmekle yetinmeme rağmen sarf ettiği sözler onu rahatlatmıştı. Uzaklaşırken gülümsüyordu. Barın önünde durup biraları beklemeye başladı. Üstümden ayırmadığı gözleri tuhaf dileği ile parlıyorlardı ve ben hayli rahatsız olmama rağmen hâlâ sırıtıyordum. Raks etmeye başlamıştı yine, elinde tepsi masaların arasından süzülüyor, ona her baktığımda bedduasını gülümsüyordu. Bir süre sonra garip bir duyguya kapıldım. İç organlarımı, kalbimin atışını, midemden gelen titreşimleri hissedebiliyordum. Bir daha masama gelmeyeceğine kanaat getirdim ve bundan memnuniyet duyduğumu, oradan çıkmak, inatçı gülümsemesinden kurtulmak istediğimi anımsıyorum. Kalkmadan önce beni çok mutlu eden bir şey yaptım. Cebimdeki beş senti çıkarıp masanın üstüne koydum. Sonra da kahveyi üzerine döktüm. Masayı bezle silmek zorunda kalacaktı. Kahverengi pislik bütün masaya yayılmıştı, gitmek üzere kalktığımda yere damlıyordu. Kapıda ona bir kez daha bakmak için durdum. Aynı gülümseme vardı dudaklarında. Başımla masayı işaret ettikten sonra parmaklarımla bir selam çakıp dışarı çıktım. Bir kez daha keyfim yerine gelmişti. Hayat garip insanlarla doluydu.

Ordan ayrıldıktan sonra ne yaptığımı anımsayamıyorum. Büyük Pazar'ın üstündeki odasında Benny Cohen'i ziyaret etmiş olabilirim. Küçük bir kapısı olan tahta bir bacağı vardı Benny'nin. O kapının arkasında marihuana sigaraları dururdu. Gazete de satardı, Examiner ve *Times*. O korkunç ve karamsar dünya görüşü ile beni her zamanki gibi hüzne boğmuştu belki. Sararmış parmaklarını burnuma doğru tutup ait olduğum işçi sınıfına ihanet ettiğim için beni lanetlemişti belki. Belki de odasından her zamanki gibi titreyerek çıkıp tozlu merdivenleri inmiş, bir emperyalistin gırtlağını sıkma arzusu ile yanıp tutuşa-

rak sokağa fırlamıştım. Belki, belki de değil; anımsayamıyorum.

Odamda geçirdiğim o geceyi anımsıyorum ama. St.Paul Oteli'nin kırmızı yeşil ışığı odamda yanıp sönerken yatağımda titreyerek kızın öfkesini, masadan masaya raks ederek gidişini, gözlerindeki siyah parıltıyı düşlediğimi, yoksulluğumu ve yeni bir öykü için kafamda tek fikir olmadığını bile unuttuğumu anımsıyorum.

Ertesi sabah ilk işim gidip onu aramak oldu. Saat sekizde Spring sokağındaydım. *Minik Köpek Güldü*'nün yer aldığı dergi cebimdeydi. Öyküyü okuduktan sonra hakkımda farklı düşünecekti. Dergi cebimdeydi, imzalı, verilmeye hazır. Birahane açılmamıştı henüz. Adı *Columbia Birahanesi*'ydi. Burnumu pencereye yapıştırıp içeri baktım. İskemleler masanın üstüne konmuştu. Lastik çizmeler giymiş yaşlı bir adam yerleri süpürüyordu. Birkaç blok yürüdüm. Nemli hava monoksit gazı ile mavimtrak bir renk almıştı bile. Parlak bir fikir geldi aklıma. Dergiyi cebimden çıkartıp imzayı sildim. Yerine, "değersiz bir Gringo'dan bir Maya Prensesi'ne," yazdım. Tam olması gerektiği gibiydi. *Columba Birahanesi*'ne dönüp pencereyi tıklattım. Yaşlı adam ıslak elleri ile kapıyı açtı, saçından ter damlıyordu.

"Burada çalışan kızın adı ne?" diye sordum.

"Camilla'yı mı kastediyorsun?"

"Dün gece çalışan kız."

"Evet," dedi. "Camilla Lopez."

"Bunu ona verebilir misiniz?" dedim. "Genç birinin bu dergiyi onun için bıraktığını söyleyin yeter."

Islak ellerini önlüğüne sildi ve dergiyi aldı. "Dikkatli olun," dedim. "Değerlidir."

İhtiyar kapıyı kapattı. Pencereden topallayarak kovasına doğru gidişini izledim. Dergiyi tezgahın üstüne koyup işine döndü. Hafif bir rüzgar derginin sayfalarını okşadı. Uzaklaşırken ihtiyarın dergiyi vermeyi unutacağı kaygısına kapıldım. Bir süre sonra büyük bir hata işlediğimden şüphem kalmamıştı: yazdığım yazının onun gibi bir kızı etkilemesi olanaksızdı. Hızla *Columbia Birahanesi*'ne dönüp pencereyi tıklattım. İhtiyar kapının kilidini açarken homurdanıp küfretti. Yaşlı gözlerindeki teri sildi ve karşısında beni gördü.

"Dergiyi bir dakikalığına geri alabilir miyim?" dedim. "İçine bir

şeyler yazmak istiyorum."

İhtiyar olup bitenleri anlamakta güçlük çekiyordu. İç çekerek başını salladıktan sonra içeri girmemi söyledi. "Lanet olsun, git kendin al. İşim var benim," dedi.

Dergiyi tezgahın üstünde açıp Maya Prensesi'ne yazılmış yazıyı sildim, yerine şöyle yazdım.

Sevgili Pejmürde Çarıklar,

Farkında olmayabilirsin, ama dün gece bu öykünün yazarına hakaret ettin. Okuman yazman var mı? Varsa, on beş dakika zaman ayırıp bu başyapıtı oku. Ve bir daha sefere dikkatli ol. Bu çöplüğe gelen herkes serseri olmayabilir.

Arturo Bandini

Dergiyi ihtiyarın eline tutuşturdum ama gözlerini işinden ayırmadı. "Bayan Lopez'e verin bunu," dedim. "Mutlaka geçsin eline."

İhtiyar süpürgesini yere bıraktı, kırışık yüzündeki teri sildi ve parmağını kapıya doğrulttu. "Çek git buradan!"

Dergiyi tezgahın üstüne bırakıp rahat adımlarla kapıya doğru yürüdüm. Kapıda durup döndüm ve ihtiyara el salladım.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Açlıktan ölmüyordum. Yatağımın altında eski portakallar duruyordu. O gece üç-dört portakal yedikten sonra Bunker Hill'i karanlıkta yürüdüm ve kent merkezine indim. *Columbia Birahanesi*'nin karşısındaki karanlık bir kapının eşiğinde durup Camilla Lopez'i seyrettim. Aynıydı, üstünde önlüğü vardı yine. Onu gördüğümde bir ürperti hissettim, gırtlağımda bir yanma. Bir süre sonra o tuhaf duygu kayboldu ve ayaklarım ağrıyana dek karanlıkta dikildim.

Bir polisin bana doğru geldiğini görünce oradan uzaklaştım. Boğucu bir geceydi. Mojave çölünün kumu uçuşuyordu kentte. Neye dokunsam ince kum taneleri yapışıyordu parmaklarıma. Odama döndüğümde daktilomun mekanizmasına kum dolduğunu fark ettim. Kulaklarımın içine girmişti, saçıma girmişti kum. Elbiselerimi çıkardığımda toz halinde yere döküldü. Çarşafım bile kumluydu. Yatağa uzandım. St.Paul Oteli'nin odamı bir aydınlatıp bir karartan kırmızı ışığı mavimtraktı şimdi, kasvetli.

Ertesi sabah portakal yiyemedim. Düşüncesi bile midemi bulandırmaya yetiyordu. Bir süre kent merkezinde aylak aylak dolaştıktan sonra öğleye doğru kendime acımaya başladım, önünü alamadığım bir hüzün kapladı içimi. Odama döndüğümde kendimi yatağa bırakıp

hıçkıra hıçkıra ağladım. Uzun süre ağladıktan sonra kendimi iyi hissettim tekrar. Samimi ve arınmış. Oturup anneme dürüst bir mektup yazdım. Haftalardır ona yalan söylediğimi itiraf ettim; lütfen para gönder, eve dönmek istiyorum.

Mektubu yazarken Hellfrick girdi içeri. Pantolon giymiş, bornozunu çıkarmıştı, hemen tanıyamadım. Tek kelime etmeden masanın üstüne on beş sent koydu. "Dürüst adamım ben evlat," dedi. "Dürüstlüğümden şüphe etme bir daha." Ve dışarı çıktı.

Parayı avucuma alıp okşadım. Pencereden fırladığım gibi markete koştum. Minik Japon beni görür görmez kesekağıdını alıp portakal sandığının başına geçti. Yanından geçip bisküvi reyonuna gittiğimi görünce hayretten küçük dilini yutacaktı neredeyse. İki paket bisküvi aldım. Yatağıma oturup elimden geldiğince çabuk indirdim bisküvileri mideme, yanında da su içtim. Bitirdiğimde kendimi çok iyi hissettim. Midem doluydu ve beş sentim vardı. Beş sent, *Columbia Birahanesi*'ne gidebileceğim anlamına geliyordu. Anneme yazdığım mektubu yırtıp geceyi beklemek üzere yatağa uzandım. Bekledim. Midem bisküvi, yüreğim arzu doluydu.

Kapıdan girmemle beni görmesi bir oldu. Memnun olmuştu; gözlerinin büyümesinden anlamıştım. Yüzü aydınlandı ve benim gırtlağım yanmaya başladı yine. Birden öylesine mutlu, kendimden ve gençliğimden öyle emindim ki. Aynı masaya oturdum. Canlı müzik vardı o gece, piyano ve keman; kısa saçlı, erkeksi yüzlü iki kadın *Dalgaların Üstünde* şarkısını çalıyorlardı. Tra la la, ve ben Camilla'nın elindeki bira tepsisi ile raksedişini izledim. Saçları öylesine siyah ve gürdü ki ensesini üzümler örtmüştü sanki. Kutsal bir yerdi bu birahane. Oradaki her şey kutsaldı, iskemleler, masalar, Camilla'nın elindeki bez, ayağının dibindeki talaş. O bir Maya Prensesi, orası da onun şatosuydu. Yırtık çarıklarının süzülüşünü izledim ve onlara sahip olmak için delice bir istek duydum. Geceleri onları göğsüme bastırıp uyumak ne güzel olurdu. Ellerimde tutup koklamak.

Masamın yakınına gelmedi, ama mutluydum. Hemen gelme Camilla; burada tek başıma oturup bu ender duyulan heyecana alışayım; zihnim eşsiz zerafetinin sonsuz yalnızlığında gezinirken yalnız bırak beni; bir süre için, açık gözlerle seni düşleyip açlığını çekmek istiyo-

rum.

Sonunda geldi, tepsisinde bir fincan kahve ile. Aynı kahve, aynı çatlak kahverengi fincan. Gözleri her zamankinden de siyah ve iriydiler, yumuşak adımlarla bana doğru gelirken yumuşak bir gülümseme vardı yüzünde, yüreğimin çarpıntısından bayılacağımı sandım. Yanımda durduğunda kolalı önlüğün temiz kokusuna karışmış terinin kokusu geldi burnuma. Başımı döndürmüştü, sersemlemiştim. Kokuyu almamak için dudaklarımın arasından nefes aldım. Kahveyi döktüğüm için bana kızgın olmadığını ima eder bir biçimde gülümsedi; üstelik olanlardan son derece hoşnut kalmış gibi bir hali vardı, müteşekkirmiş gibi hatta.

"Çillerini fark etmemişim," dedi.

"Boş ver çillerimi."

"Kahve için kusura bakma," dedi. "Burada herkes bira içer. Fazla kahve siparişi almayız."

"Fazla kahve siparişi almıyorsunuz çünkü kahve berbat. Param olsa ben de bira içerdim."

Elindeki kalemle ellerimi işaret etti. "Tırnaklarını yiyorsun," dedi. "Vazgeçmelisin."

Ellerimi ceplerime soktum.

"Bana öğüt verme. Sen kendini ne sanıyorsun?

"Bira ister misin?" diye sordu. "Ben ısmarlıyorum."

"Bana bir şey ısmarlama. Bu iğrenç kahveyi içip buradan çıkacağım."

Bara gidip bir bira söyledi. Cebinden çıkardığı bozuk paralarla biranın parasını ödedi. Birayı bana getirip burnumun dibine koydu. Yaralamıştı beni.

"Götür şunu," dedim. "Hemen götür, kahve istiyorum bira değil."

Arka taraftan biri çağırdı ve yanımdan hızla uzaklaştı. Boş bira bardaklarını almak için masaların üstüne eğildiğinde dizlerinin arkası görünüyordu. İskemlemde kımıldadım, ayağım bir şeye çarptı, bir tükürük hokkasına. Camilla bara dönmüştü, bana gülümsüyor, başıyla birayı içmemi istediğini belirtiyordu. Şeytanlık yapmak geldi içimden, kötülük. Dikkatini çekip gözünün önünde birayı tükürük hokkasına boca ettim. Beyaz dişlerini alt dudağına geçirdi, rengi soldu.

Gözleri alev alevdi. Bir hoşluk kapladı içimi, arkama yaslanıp tavana baktım.

Mutfağı ayıran bölmenin arkasına girip kayboldu. Döndüğünde gülümsüyordu. Ellerini arkasında kavuşturmuştu, bir şey gizliyordu. Sabah gördüğüm yaşlı adam çıkıverdi bölmenin arkasından, olacakların beklentisi ile gülümsüyordu. Camilla bana el salladı. Korkunç bir şey gerçekleşmek üzereydi: tahmin edebiliyordum. Camilla arkasından sabah bıraktığım dergiyi çıkardı, havada salladı. Durduğu yerde ihtiyardan ve benden başka kimse göremiyordu onu, gösteri ikimiz içindi. İhtiyar gözlerini kocaman açmış izliyordu. Camilla parmaklarını ıslattıktan sonra derginin sayfalarını çevirip *Minik Köpek Güldü* öykümün olduğu sayfayı açtı ve benim ağzım kurudu. Dergiyi bacaklarının arasına sıkıştırıp yırtarken dudakları büzülmüştü. Sayfaları başının üstünde tutup salladı ve gülümsedi. İhtiyar da başını sallayarak davranışını hararetle onaylıyordu. Sayfaları minik minik parçalara ayırırken yüzündeki ifade gülümsemeden kararlılığa dönüştü. Muradına ermiş birinin rahatlığıyla parmaklarını açtı ve kağıt parçacıkları ayağının yanındaki tükürük hokkasına döküldüler. Gülümsemeye çalıştım. Ellerinin tozunu silkmek isteyen biri gibi ellerini çırptı. Sonra elini kalçasına koydu, omuzunu kaldırdı ve kırıtarak uzaklaştı. İhtiyar bir süre kaldı. Olayın tek tanığıydı. Sonra gösterinin bittiğine kanaat getirip bölmenin arkasına geçti.

Bir süre sonra iskemlemi geriye itip kalkmaya karar verdim. Camilla barda durmuş gidişimi izliyordu. Yaptığından pişmanlık duyduğunu gösteren küçük bir gülümseme vardı dudaklarında. Bakışlarımı kaçırıp dışarı çıktım ve yürümeye başladım, tramvayların ve kentin insanın üstüne çığ gibi gelen dayanılmaz gürültüsüne kavuşmaktan hoşnuttum. Ellerimi cebime sokup yürüdüm.

Birahaneden elli metre ancak uzaklaşmıştım ki birinin seslendiğini duydum. Döndüm. O'ydu. Yumuşak ayaklarının üstünde bana doğru koşarken cebindeki madeni paralar şıngırdıyordu.

"Delikanlı!" diye seslendi. "Delikanlı!"

Bekledim, yanıma geldiğinde nefes nefeseydi. Çabuk fakat yumuşak konuştu.

"Özür dilerim!" dedi. "Neden böyle davrandığımı bilmiyorum.

İnan bana."

"Boşver," dedim. "Önemi yok."

Birahaneye doğru bakıp duruyordu. "Dönmek zorundayım," dedi. "Birazdan farkına varırlar. Yarın akşam da gel, lütfen. Her zaman o kadar kötü değilim. Bu akşam için özür dilerim. Lütfen gel, lütfen!" Kolumu sıktı. "Gelecek misin?"

"Belki."

Gülümsedi. "Bağışladın mı beni?"

"Tabii."

Kaldırımın ortasında durup birahaneye dönüşünü izledim. Birkaç adım gittikten sonra dönüp bana bir öpücük yolladı ve, "yarın akşam, unutma!" diye seslendi.

"Camilla!" diye bağırdım arkasından. "Bir dakika!"

Birbirimize doğru koşup ortada buluştuk.

"Çabuk ol!" dedi. "Kovulacağım."

Ayaklarına baktım. Olacakları hissetmişti, irkildi. Kendimi çok iyi hissediyordum, soğukkanlı, deri değiştirmişçesine yeni. Tane tane konuştum.

"Şu çarıklar -onları giymen şart mı, Camilla? Yağlı bir Meksikalı olduğunu ve hep öyle kalacağını cümle aleme duyurmak zorunda mısın?"

Dehşet ifadesi ile baktı bana, dudakları aralıktı. Elleri ile ağzını örttü ve koşarak içeri girdi. Hıçkırdığını duydum.

Omuzlarımı geriye atıp kasıla kasıla yürüdüm, ıslık çalıyordum keyfimden. Yerde uzun bir izmarit gördüm, utanmaksızın eğilip aldım, yaktım, bir nefes çekip dumanı yıldızlara doğru üfledim. Ben bir Amerikalı'ydım ve bundan gurur duyuyordum. Bu muhteşem kent, bu geniş kaldırımlar, bu görkemli binalar benim Amerika'mın sesiydi. Biz Amerikalı'lar kumdan ve kaktüsten bir imparatorluk yaratmıştık. Camilla'nın halkı ellerine geçen fırsatı iyi kullanamamışlardı. Biz Amerikalı'lar becerikliydik. Ülkem için sana şükürler olsun Tanrım. Dünyaya bir Amerikalı olarak geldiğim için şükürler olsun.

ALTINCI BÖLÜM

Odamın yolunu tuttum, Bunker Hill'in tozlu merdivenlerinden çıkıp karanlık sokağın kurum kaplı ahşap evleri boyunca yürüdüm. Palmiye ağaçları ayaklarını gizleyen kaldırımdaki küçük toprak parçasında ölümü bekleyen mahkumlar gibi duruyor, kum ve yağ içinde boğuluyorlardı. Toz ve eski binalar ve kapı önlerinde oturan yaşlı insanlar, karanlık sokakta güçlükle yürüyen yaşlı insanlar. Indiana, Iowa ve Illinois'dan, Boston, Kansas ve Chicago'dan gelen yaşlı insanlar, evlerini ve dükkanlarını satmış, trenlere ve arabalara doluşup güneş ülkesine gelmişlerdi, güneşte ölmeye, güneş onları öldürene dek yetecek para ile, hayatlarının son deminde köklerini terketmişler, Kansas'ın, Chicago'nun, Peoria'nın şık rahatlığını bırakıp güneşin altında ölmeye gelmişlerdi. Ve geldiklerinde başka ve daha büyük hırsızların herşeye el koyduğunu görmüşlerdi, güneş bile onlara aitti; Smith, Jones ve Parker, eczacı, bankacı, fırıncı, Chicago, Cincinnati ve Cleveland'ın tozu hâlâ üstlerinde, güneşin altında ölmeye mahkumlar, banka hesaplarında Los Angeles Time'a abone olmaya, kartonpiyer evlerinin aslında birer şato olduğu yanılsamasını yaşatmaya yetecek kadar para. Köklerinden sökülenler, zavallı yaşlılar, zavallı gençler ve yaşlılar, hemşerilerim benim. Hemşerilerimdiler bu yeni

Californialı'lar. Parlak polo gömlekleri ve güneş gözlükleri ile cennetteydiler, aittiler.

Fakat Main sokağında, Towne ve San Pedro'da, beşinci caddede on binlerce farklı insan yaşıyordu: ne güneş gözlüğü satın alabiliyorlardı, ne de polo gömlek. Gündüzleri sokakta yaşıyor, geceleri sefilhanelerde yatıyorlardı. Güneş gözlüğünüz ve havalı bir polo gömleğiniz varsa Los Angeles'da polis sizi tutuklamaz. Ama ayakkabılarınız tozlu, kazağınız karlı eyaletlerde giyilen kalın kazaklardansa, yakanıza yapışır. Uzun lafın kısası paranız varsa kendinize güneş gözlüğü, bir çift beyaz ayakkabı ve bir polo gömlek satın alın. Hazırlıklı olun. Size de bulaşacaktır. Yüksek dozlarda *Times* ve *Examiner* okuduktan sonra siz de güneş ülkesine koşacaksınız nasıl olsa. Yıllarca hamburgerle beslenecek, böceklerin istilasına uğramış daire ve otellerde yaşayacak, ama her sabah o muhteşem güneşi göreceksiniz, o her daim mavi gökyüzünü, ve sokaklar asla sahip olamayacağınız zarif kadınlarla, sıcak yarı tropikal geceler asla yaşayamayacağınız aşklarla dolu olacak, ama siz yine de cennette, güneş ülkesinde olacaksınız.

Geride bıraktıklarınıza gelince, onlara yalan söyleyin çünkü onların duymak istediği gerçekler değildir, aman sakın gerçeği söylemeyin onlara çünkü er ya da geç onlar da gelmek isteyecektir bu cennete. Kandıramazsınız taşralıları, Güney California'nın nasıl bir yer olduğunu bilirler. Unutmayın ki gazete okuyor, Amerika'nın tüm köşe bayilerinde bulunan dergilerdeki fotoğrafları görüyorlar. Film yıldızlarının evlerini, fotoğraflarını görmüşler. California hakkında tek kelime etmeyin onlara, onlar herşeyi biliyorlar zaten.

Yatağıma uzanıp onları düşündüm, St.Paul Oteli'nin odama girip çıkan kırmızı ışığını izlerken onları düşündüm ve iğrendim kendimden, çünkü o gece onlar gibi davranmıştım. Smith gibi, Parker gibi, Jones gibi, oysa hiçbir zaman onlar gibi olmamıştım. Ah, Camilla! Colorado'da küçük bir çocukken onlar beni iğrenç isimlerle çağırıp aşağılamışlardı, beni yağlı İtalyan diye çağırmışlar, bu gece benim seni yaraladığım gibi yaralamışlardı. O denli yaraladılar ki beni, kitaplara sığındım, içime kapandım, kasabamdan kaçtım, ve bazen Camilla, onları gördüğümde aynı acıyı hissediyorum, o eski yara kanıyor ve burda olmalarından mutluluk duyuyorum, köklerinden kopmuş olma-

larından, gaddarlıklarının kurbanları olmalarından, güneşin altında ölüyor olmalarından. Aynı yüzler, aynı asık suratlar, kasabamdan insan manzaraları, hayatlarındaki boşluğu güneşle doldurmaya çalışan insanlar. Otel lobilerinde rastlıyorum onlara, parklarda güneşlenirken görüyorum, küçük çirkin kiliselerinden topallayarak çıkarken, yüzlerinde o tuhaf Tanrı'larına yakın olmanın kasveti.

Sinema salonlarından çıkıp gerçeğe alışabilmek için gözlerini kırpıştırdıklarını gördüm, dünyada neler olup bittiğini öğrenmek için sendeleyerek evlerine *Times* okumaya gidişlerini izledim. Onların gazetelerine kustum ben, edebiyatlarını okudum, örf ve adetlerine uydum, yemeklerini yedim, sanatlarına esnedim. Ama ben yoksulum, soyadımın sonu ünlü bir harfle bitiyor ve benden nefret ediyorlar, babamdan ve babamın babasından da, ellerinden gelse kanımı içerler ama yaşlanmışlar artık, güneşin altında ölüyorlar, oysa ben genç ve umut doluyum, yaşadığımız zamanı ve ülkemi seviyorum ve sana Yağlı dediğimde yüreğim değildi konuşan, eski bir yara titreşti sadece. Yaptığımdan çok utanıyorum.

YEDİNCİ BÖLÜM

Alta Loma Oteli'ni düşünüyorum, orda yaşayanları. İlk günümü anımsıyorum. İki bavulla karanlık lobiye girişimi. Bavullardan biri *Minik Köpek Güldü*'yü içeren derginin nüshaları ile doluydu. Çok uzun zaman önceydi ama çok iyi anımsıyorum. Otobüsle gelmiştim, toza bulanmış, Wyoming, Utah ve Nevada'nın tozu saçımda ve gözlerimde.

"Ucuz bir oda istiyorum," demiştim.

Ev sahibesinin saçları beyazdı. Boynunu korse gibi saran yüksek bir yakalık takmıştı. Yetmiş yaşlarında, parmak uçlarında durup gözlüğünün üstünden bakarak boyunu daha da uzatan uzun boylu bir kadındı.

"İşin var mı?" diye sordu.

"Yazarım," dedim. "Bakın, size kanıtlayabilirim."

Bavulumu açıp içinden bir dergi aldım. "Bu öyküyü ben yazdım," dedim ona. Azimliydim o günlerde, gururlu. "Size bir nüsha verebilirim," dedim. "İmzalayacağım sizin için."

Masanın üstündeki dolma kalemi aldım, kurumuştu, mürekkebe batırdım ve yazacak bir şeyler düşünürken dilimi ağzımda yuvarladım. "Adınız ne?" diye sordum. İstemeye istemeye söyledi. "Bayan

Hargraves," dedi. "Neden sordun?" Ama onu onurlandırmak üzereydim, soru yanıtlamaya zamanım yoktu. Öykünün üst kısmına, "Harikulade mavi gözlere, cömert bir tebessüme ve kelimelerle anlatılamaz bir çekiciliğe sahip kadına, yazar Arturo Bandini'den," diye yazdım.

İnsanda yüzünü ağrıttığı izlenimi uyandıran bir gülümseme belirdi yüzünde, ağzının kenarları ve kurumuş yanakları kırışmış, yüzünde derin çizgiler belirmişti. "Köpek hikayelerinden nefret ederim," dedi dergiyi gözlerden uzak bir yere koyarak. Bu kez daha da yükselerek gözlüklerin üstünden bana baktı ve, "Meksikalı mısın delikanlı?" diye sordu.

Parmağımı kendime doğrultup güldüm.

"Ben, Meksikalı?" Başımı salladım. "Ben bir Amerikalı'yım, Bayan Hargraves. Bu da bir köpek hikayesi değil. Bir adam hakkında, oldukça iyidir. Tek bir köpek bile yok öyküde."

"Bu otele Meksikalı kabul etmiyoruz," dedi.

"Meksikalı değilim ben. Öykünün başlığını şu ünlü fabldan aldım. Bilirsiniz: 'Ve minik köpek böyle bir iyiliğin karşısında güldü."

"Yahudi de kabul etmiyoruz."

Kaydımı yaptım. Harikulade bir imzam vardı o günlerde, girintili çıkıntılı, doğu üslubunda, büyük Hackmuth'un imzasından bile daha karmaşık. İmzanın altına, "Boulder, Colorado," yazdım.

Yazdıklarımı inceledi, kelimesi kelimesine.

Soğuk bir sesle, "Adın ne, delikanlı?" diye sordu.

Hayal kırıklığına uğramıştım, *Minik Köpek Güldü* öykümü ve derginin sayfasında iri harflerle yazılı adımı unutmuştu bile. Adımı söyledim. Özenle imzamın üstüne adımı yazdı. Sonra imzanın altındaki yazıyı okudu.

"Bay Bandini," dedi soğuk bir bakışla, "Boulder, Colorado'da *değildir*."

"Colorado'dadır!" dedim. "Oradan geliyorum. İki gün önce oraydım."

Sert ve kararlıydı. "Boulder, Nebraska'dadır. Otuz yıl önce buraya gelirken kocamla oradan geçtik. Değiştirin lütfen."

"Ama Colorado'dadır! Annem orda, babam orda. Orda okula gittim ben!"

Masanın altına uzanıp dergiyi çıkardı, elime tutuşturdu. "Bu otel size göre bir yer değil, Bay Bandini. Dürüst insanlar kalır burada."

Dergiyi iade ettim. Çok yorgundum, otobüs yolculuğu perişan etmişti beni. "Pekala," dedim. "Nebraska'dadır." Ve Nebraska yazdım, Colorado'yu karaladım ve Nebraska yazdım. Tatmin olmuştu, onu mutlu etmiştim, gülümseyip elindeki dergiyi inceledi. "Yazarsın demek!" dedi. "Ne kadar güzel!" Sonra dergiyi yok etti tekrar. "California'ya hoş geldin," dedi. "Bayılacaksın buraya!"

Ah, o Bayan Hargraves! Öyle yalnızdı ki, ve yitik ve hâlâ gururlu. Bir akşamüstü beni en üst kattaki dairesine götürmüştü. Tozlu bir mezara girmekten farksızdı. Kocası hayatta değildi, ama otuz yıl önce Bridgeport, Connecticut'ta bir nalbur dükkanı işletmişti. Duvarda fotoğrafı asılıydı. Olağanüstü bir adamdı, ne sigara ne de içki kullanmış, kalp krizinden ölmüştü: zayıf ve sert bir yüz bakıyordu çerçevenin içinden, sigara ve içkiyi hâlâ onaylamıyordu besbelli. İşte içinde öldüğü yatak, maundan yapılma dört direkli yüksek bir karyola; elbiseleri dolapta, ayakkabıları yerde, burunları yıllarla yukarı doğru kalkmış. Şu rafın üstündeki, traş olurken kullandığı tas, hep kendi traş olurdu, ve adı Bert'di. Ah o Bert! Neden berbere gidip traş olmuyorsun Bert dediğinde gülerdi, çünkü sıradan berberlerden çok daha iyi bir berber olduğunu biliyordu.

Her sabah beşte kalkardı Bert. On beş çocuklu bir aileden geliyordu. Alet kullanmakta ustaydı. Oteldeki tamirat işlerini o yapmıştı yıllarca. Binanın dış cephesini boyamak üç haftasını almıştı. Sıradan boyacılardan daha iyi bir boyacı olduğunu söylerdi. İki saat Bert'i anlattı bana, ve Tanrım! Ne çok sevmişti o adamı, öldükten sonra bile, ama ölmemişti ki; o dairede onunla birlikte yaşıyor, onu izliyor, onu koruyordu, hele ona bir şey yapmaya kalkışayım görürdüm günümü. Korkutmuştu beni Bert, bir an önce kendimi dışarı atmak istiyordum. Çay içtik. Bayattı çay. Şeker de bayattı, top top olmuştu. Çay fincanları tozluydu, çay bayattı ve küçük kurabiyelerde ölüm tadı vardı. Gitmek üzere ayağa kalktığımda Bert beni kapıya kadar izledi. İki gece peşimi bırakmadı Bert, tehdit etti, sigara konusunda yüzüme güldü hatta.

Memphis'li genci anımsıyorum. Ne ben ona adını sormuştum, ne de o bana. "Merhaba-" derdik birbirimize. Uzun kalmamıştı otelde,

birkaç hafta sadece. Otelin ön terasında oturduğunda elleri sivilceli yüzünde olurdu hep. Her gece geç saate kadar terasta otururdu, on iki, bir, iki, ve eve döndüğümde onu salıncaklı iskemlede sivilcelerini yolarken bulurdum. "Merhaba," derdim, "Merhaba," diyerek karşılık verirdi.

Los Angeles'ın sürekli uçuşan tozu kudurtuyordu onu. Benden bile daha çok gezerdi, gününü parklarda sapıkça dolaşarak geçirirdi. Öyle çirkindi ki aradığı aşkı hiçbir zaman bulamadı, yıldızlı sıcak geceler ve sarı ay onu iyice çıldırtır, gün ağarana dek ön terasta oturup salınırdı. Bir gece açıldı ama bana, gerçek insanların, gerçek dostlukların olduğu Memphis'den uzun uzun sözedip beni hasta etti. Bir gün bu illet kenti terkedip dostluğa değer verilen bir kasabaya gidecekti, gitti de. Forth Worth, Teksas'tan "Memphisli çocuk" imzalı bir kart yolladı bana.

Ayın Kitabı Kulübü'ne üye olan Heilman vardı. Kütük gibi kolları ve bacakları olan dev gibi bir adamdı. Bankada veznedardı. Moline, Illinois de bir karısı, Chicago Üniversitesi'nde okuyan bir oğlu vardı. Nefret ederdi güneybatıdan, yüzünde görebilirdiniz nefretini, orda kalmaya mecburdu ama, sıhhati bozuktu. Batı'ya ait herşeyden nefret ederdi. Batı karması ile Doğu karmasının yaptığı futbol maçlarında Doğu kaybedince hasta olurdu. Troyalı'lardan söz ederseniz yere tükürürdü. Güneşten nefret eder, kurbağalara küfreder, yağmura lanet okur, ortabatının karlı iklimini düşlerdi. Ayda bir kez posta kutusunda koca bir paket olurdu. Lobide oturup kitap okurdu sürekli. Kitaplarını bana ödünç vermezdi ama.

"Prensip meselesi," derdi Heilman.

Ayın Kitabı Kulübü Bülteni'ni verirdi ama, yeni çıkan kitaplar hakkında bir bültendi. Posta kutuma koyardı her ay.

Sürekli Filipinler hakkında sorular soran St.Louisli, kızıl saçlı kız vardı bir de. Filipinli'ler nerede yaşarlardı? Kaç kişiydiler? Hiç Filipinli tanıyor muydum? Kızıl saçlı kuru bir kızdı, kahverengi çilleri vardı boynunun altında. Bakır rengi saçları ürkütücü, gözleri ise yüzüne göre fazla gri idi. Çamaşırhanede çalışıyordu ama o kadar az para ödüyorlardı ki işten ayrılmıştı. O da gündüzleri sıcak sokaklarda dolanır dururdu. Bir keresinde bana yirmi beş sent, bir keresinde de

pul ödünç vermişti. Sürekli Filipinli'lerden söz ederdi, onlara acıyor, önyargılar karşısında çok cesur buluyordu. Bir gün ortalıktan kaybolmuş, ertesi gün yine ortaya çıkmıştı, sokakta yürürken görmüştüm, bakır rengi saçları güneş ışınlarını yansıtıyordu ve kısa boylu bir Filipinli'nin koluna girmişti. Filipin'li onunla birlikte olmaktan son derece gururluydu. Omuzları vatkalı, dar belli takım elbisesi son moda ydı ama yüksek deri ökçelerine rağmen kızdan yirmi santim daha kısaydı.

Hepsinin içinde sadece bir kişi okumuştu *Minik Köpek Güldü*'yü. Otele ilk yerleştiğimde çok sayıda dergiyi imzalayıp bekleme salonuna götürmüştüm. Beş ya da altı dergiydi sanıyorum. Dikkat çekecek şekilde yerleştirmiştim onları. Kütüphane masasının üstüne, divana, hatta oturmak için kaldırmak zorunda kalacağın deri koltuklara. Bir kişi hariç kimse alıp okumadı dergiyi. Bir hafta kadar kalmışlardı bekleme odasında, ellenmeden. Odanın tozunu alan Japon çocuk bile ellememişti onları. Öğleden sonra orda briç oynanır, yaşlı müşteriler sohbet edip yorgunluk atarlardı. Bir keresinde içeri girip bir iskemleye ilişmiş ve izlemiştim. Ümit kırıcıydı. Şişman bir kadın dergiyi kaldırma zahmetine bile katlanmadan üstüne oturmuştu. Sonunda bir gün Japon çocuk dergileri düzgün bir şekilde üst üste koyup kütüphane masasının üstüne bırakmıştı. Toz tutmuşlardı orda. Arada sırada, iki üç günde bir mendilimle tozlarını alıp onları yine odaya dağıtıyordum. Ama her seferinde ellenmemiş olarak masanın üstüne dönüyorlardı. Öyküyü benim yazdığımı biliyor, bu yüzden bile bile okumuyorlardı belki de. Belki de umurlarında değildi. Sürekli kitap okuyan Heilman'ın bile. Ev sahibesinin bile. Başımı sallıyordum: geri zekalıydılar, alayı. Ait oldukları batıya dairdi öykü, Colorado'da bir kar fırtınasını anlatıyordu ve onlar köklerinden koparılmış ruhları ve güneş yanığı yüzleri ile karşımdaydılar, kavurucu çöl ikliminde ölüyorlardı ve ellerinin altında geldikleri serin kasabalara dair bir öykü duruyordu. Hep böyle oldu zaten, diye geçirmiştim içimden -Poe, Whitman, Heine, Dreiser ve şimdi de Bandini; böyle düşününce fazla üzülmüyor, kendimi daha az yalnız hissediyordum.

Öykümü okuyan kişinin adı Judy'ydi, soyadı da Palmer. O akşamüstü kapımı çalmıştı ve kapıyı açınca onu karşımda görmüştüm.

Dergiyi tutuyordu elinde. Daha on dördündeydi, gür ve kahverengi saçları vardı, saçının önüne fiyonk şeklinde bir kırmızı kurdele bağlamıştı.

"Bay Bandini siz misiniz?"

Gözlerine bakar bakmaz anlamıştım *Minik Köpek Güldü*'yü okuduğunu. Hemen anlamıştım. "Öykümü okudun, değil mi?" diye sordum. "Beğendin mi?"

Dergiyi göğsüne bastırıp gülümsedi. "Bence olağanüstü," dedi. "Harikulade! Bayan Hargraves yazarının siz olduğunu söyledi. Bana bir nüsha hediye edebilirmişsiniz."

Yüreğimin titrediğini hissettim.

"İçeri gir," dedim. "Hoş geldin! Otur lütfen! Adın ne? Elbette bir nüsha alabilirsin. Ama lütfen içeri gir!"

İçeri koşup ona en iyi iskemlemi getirdim. Son derece zarif bir şekilde oturmuştu, üstündeki çocuk elbisesi dizlerini bile örtmüyordu. "Bir bardak su ister misin?" diye sordum. "Sıcak bir gün. Susamışsındır belki."

Susamamıştı ama. Tedirgindi sadece. Onu korkuttuğumun farkındaydım. Elimden geldiğince nazik olmaya çalışıyor, gitmesini hiç istemiyordum. O günlerde hâlâ biraz param vardı. "Dondurma sever misin?" dedim. "Gidip sana dondurma alayım mı?"

"Kalamam," dedi. "Annem kızar."

"Burada mı kalıyorsun?" dedim. "Annen de okudu mu öyküyü? Adın ne?" Gururla gülümsedim. "Sen benim adımı biliyorsun elbette," dedim. "Arturo Bandini'yim ben."

"Biliyorum!" derken gözleri hayranlıkla büyümüş, içimden ayaklarına kapanıp ağlamak gelmişti. Her an göz yaşlarına boğulabilirdim.

"Dondurma istemediğinden emin misin?"

Ne kadar terbiyeli bir oturuşu vardı, pembe çenesini yukarı kaldırmıştı, dergiyi elinde tutuyordu. "Hayır, teşekkür ederim Bay Bandini."

"Bir kolaya ne dersin?"

"Hayır, teşekkür ederim," dedi gülümseyerek.

"Meyve suyu?"

"Almayım izninizle. Teşekkür ederim."

"Adın ne?" diye sordum. "Benimki-" tam zamanında sustum allahtan.

"Judy," dedi.

"Judy!" dedim tekrar tekrar. "Judy, Judy! Harikulade. Bir yıldız adı gibi. Ömrümde duyduğum en güzel ad."

"Teşekkür ederim."

İçi dergi dolu çekmeceyi açtım. Stokum sağlamdı hâlâ, on beş kadar. "Temiz bir nüsha vereceğim sana," dedim. "Ve imzalayacağım senin için. Güzel bir şey yazmalıyım, çok özel bir şey."

Sevinmişti, yüzü aydınlanmıştı. Şaka etmiyordu bu küçük kız, gerçekten heyecanlanmıştı ve onun heyecanı yüzüme çarpan serin su gibiydi. "İki nüsha vereceğim sana," dedim. "Ve ikisini de imzalayacağım!"

"Ne kadar iyi bir adamsınız," dedi. Ben mürekkep şişesinin kapağını açarken beni inceliyordu. "Öykünüzden anlamıştım iyi biri olduğunuzu."

"Adam değilim ben," dedim. "Senden çok da yaşlı sayılmam Judy." Beni fazla yaşlı görmesini istemiyordum. Aradaki farkı mümkün olduğunca kapatmaya çalıştım. "On sekiz yaşındayım."

"Öyle mi?"

"İki ay sonra on dokuz olacağım."

İki dergiye de özel bir şeyler yazdım. Ne yazdığımı hatırlamıyorum ama güzel yazmıştım, yürekten, müteşekkirdim çünkü. Ama daha fazlasını istiyordum, o küçük ve nefes nefeseymiş izlenimini uyandıran sesini duymak, onu elimden geldiğince odamda tutmak istiyordum.

"Öykümü yüksek sesle okursan beni çok mutlu edersin," dedim. "Bu güne kadar kimse yapmadı bunu, dinlemek ilginç olabilir."

"Çok isterim!" dedi ve istekli bir şekilde arkasına yaslandı. Kendimi yatağa bırakıp başımı yastığa gömdüm ve küçük kız ilk yüz sözcükte beni gözyaşlarına boğan yumuşak sesi ile öykümü okumaya başladı. Çok geçmeden o da ağlamaya başlamıştı, okuyuşu hıçkırıklar ve iç çekişlerle kesiliyordu. Zaman zaman itiraz ediyor, "Devam edemeyeceğim," diyordu. Ben de dönüp yalvarıyordum. "Okumalısın. Lütfen devam et!"

Heyecanımız doruğa çıkmıştı ki uzun boylu, asık suratlı bir kadın kapıyı çalmadan odaya daldı. Hemen anlamıştım Judy'nin annesi olduğunu. Öfkeli gözlerle önce beni, sonra Judy'yi süzdü. Tek kelime etmeden Judy'yi elinden tuttuğu gibi götürdü. Küçük kız dergiyi göğsüne bastırmış, odadan çıkarken dönüp bana göz kırpmıştı. Geldiği gibi gitmişti ve onu bir daha görmedim. İşin esrarını ev sahibem bile çözememişti, çünkü o gün gelmişler, geceyi geçirmeden gitmişlerdi.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Hackmuth'dan bir mektup duruyordu posta kutumda. Hackmuth'dan olduğunu biliyordum. Bir kilometre öteden tanırdım Hackmuth'un mektubunu. Hissederdim Hackmuth'un mektubunu, sırtımdan aşağı inen bir buz parçası gibiydi hissi. Bayan Hargraves mektubu uzattı. Elinden kaptım.

"İyi haber mi?" diye sordu ona olan borcumu düşünerek. "Belli olmaz," dedim. "Ama büyük bir adamdan geliyor. Boş sayfa postalasa bile iyi haberdir benim için."

Bayan Hargraves'in sorduğu anlamda iyi haber olmadığını biliyordum. Zaten, öykü filan göndermemiştim ki Hackmuth'a. Birkaç gün önce postaladığım uzun mektuba cevap veriyordu sadece. Hiç geciktirmezdi cevabını. Posta kutusuna mektubunu atıp otele döndüğünde cevabını otelin posta kutusunda bulabilirdin. Çok kısa yazardı ama. Kırk sayfalık mektuba yanıt olarak tek bir paragraf. Bir yandan daha iyiydi böyle olması çünkü ezberlemesi kolay oluyordu. Kendine özgü bir tarzı vardı Hackmuth'un; virgül ve noktalı virgülleri bile sayfada bir aşağı bir yukarı dans ederlerdi. Zarfın üstündeki pulu özenle çıkartıp altında bir şey olup olmadığına bakardım.

Yatağa oturup zarfı açtım. Kısa bir paragraftan ibaretti yine, elli

kelimeyi geçmezdi. Şöyle yazmıştı:

Sevgili Bay Bandini,

İzin verirseniz mektubunuzun baş ve son kısmını atıp dergimde öykü olarak basmak istiyorum. Mükemmel bir iş çıkartmışsınız. "Çoktan Yitik Tepeler" uygun bir başlık olur kanısındayım. Çek ilişikte.

Samimiyetle
J.C.Hackmuth

Mektup parmaklarımın arasından kayıp zigzag çizerek yere düştü. Kalkıp aynanın karşısına geçtim. Ağzım bir karış açıktı. Hackmuth'un karşı duvarda asılı fotoğrafına gidip bana bakan kararlı yüzünü okşadım. Mektubu yerden alıp tekrar okudum. Pencereyi açtım, dışarı çıktım ve tepenin parlak çimlerine uzandım. Parmaklarımı çimlere geçirdim. Yuvarlandım, dişlerimi toprağa geçirip çimleri söktüm. Sonra ağlamaya başladım. Tanrım, Hackmuth! Bu kadar muhteşem olmayı nasıl başarıyorsun? Pencereden odama girip zarfın içine baktım, çek içindeydi. Yüz yetmiş beş dolarlık bir çek. Zengindim bir kez daha. Yüz yetmiş beş dolar! Arturo Bandini, *Minik Köpek Güldü* ve *Çoktan Yitik Tepeler*'in yazarı.

Bir kez daha aynanın karşısına geçip yumruğumu sıktım. Beyler, karşınızdayım işte! Bu büyük yazara dikkatli bakın! Gözlerine bakın! Büyük bir yazarın gözleri bunlar. Çenemi fark ettiniz mi? Büyük bir yazarın çenesi. Şu ellere bakın. *Minik Köpek Güldü* ve *Çoktan Yitik Tepeler* bu ellerle yazıldı. İşaret parmağımı hırsla doğrulttum. Sana gelince, Camilla Lopez, bu akşam seni görmek istiyorum, seninle konuşmak istiyorum. Ve seni uyarıyorum, Camilla Lopez, karşında duranın yazar Arturo Bandini'den başkası olmadığını sakın unutma.

Çeki Bayan Hargraves bozdu. Ona olan borcumu vermekle kalmadım, iki haftalık kiramı da peşin ödedim. Aldığı paraya karşılık makbuz kesti. Elimle ittim makbuzu. "Lütfen, Bayan Hargraves," dedim. "Zahmet etmeyin. Size güvenim tam." Israr etti. Makbuzu cebime koydum. Sonra fazladan bir beş dolar koydum masanın üstüne. "Sizin için Bayan Hargraves. Bana bu kadar anlayışlı davrandığınız

için." Reddetti. Eliyle itti. "Saçmalamayın!" dedi. Geri almadım ama. Dışarı çıktım, koşarak peşimden geldi.

"Bay Bandini, bu parayı geri almanızda ısrar ediyorum."

Peh, beş dolarcık, lafı bile olmazdı. Başımı salladım. "Bayan Hargraves parayı geri almayı kesinlikle reddediyorum." Kızgın güneşin altında durmuş tartışıyorduk. Direniyordu. Yalvardı parayı geri almam için. Gülümsedim. "Hayır Bayan Hargraves, kusura bakmayın. Fikir değiştirdiğim görülmemiştir."

Öfkeden sararmış bir halde gitti, parayı ölü bir fare taşır gibi iki parmağı ile tutarak. Beş dolar! J.C.Hackmuth'un öykülerini bastığı Arturo Bandini için lafını etmeye bile değmezdi.

Kent merkezine yürüdüm. Sıcak ve kalabalık sokaklardan geçip kendimi May Mağazası'nın alt katına attım. Ömrümde sahip olduğum en iyi takım elbiseyi satın aldım. Çizgili kahverengi, iki pantolonlu. Daima iyi giyimli olacaktım böylece. Kahverengi beyaz bir çift ayakkabı, bir sürü gömlek, çorap ve bir şapka satın aldım. İlk şapkam, koyu kahverengi, beyaz ipek astarlı. Pantolonların düzeltilmesi gerekiyordu. Ellerini çabuk tutmalarını söyledim. Uzun sürmedi. Perdeli bir bölmeye girip soyundum ve yenilerimi giydim, en son da şapkayı. Tezgahtar eskilerimi bir kutuya koydu. İstemiyordum onları. Kurtuluş Ordusu'na vermelerini söyledim, verin birine ve aldıklarımı otele yollayın. Çıkarken bir güneş gözlüğü satın aldım. Akşamüstünü alış veriş yaparak geçirdim, vakit öldürüyordum. Sigara, şekerleme ve kuru meyve satın aldım. İki tabaka pahalı kağıt, lastik, ataş, küçük bir dosya dolabı ve kağıt delmek için bir alet satın aldım. Ayrıca ucuz bir saat, bir abajur, tarak, diş fırçaları, diş macunu, saç losyonu, traş kremi, vücut losyonu ve bir ilk yardım çantası. Kravat satan bir dükkana girip kravatlar, yeni bir kemer, saat zinciri, mendiller, bornoz ve terlik satın aldım. Hava kararmıştı, elimdekileri taşıyamaz haldeydim. Bir taksi durdurup eve döndüm.

Çok yorgundum. Yeni takım elbisemin içinden akan terler bacaklarımdan bileklerime doğru iniyordu. Hoş bir duyguydu aynı zamanda. Banyo yaptım, vücuduma losyon sürdüm, yeni diş fırçam ve diş macunumla dişlerimi fırçaladım. Sonra yeni traş kremimle traş olup saçıma yeni saç losyonumu boca ettim. Bir süre sonra yeni bornozum

ve yeni terliklerimle oturdum, yeni kağıtlarımı ve diğer aldıklarımı yerlerine yerleştirdim, taze ve kaliteli sigaralardan içip şekerleme atıştırdım.

May mağazasından biri aldıklarımı bir kutunun içinde bana teslim etti. Kutuyu açtığımda eski elbiselerimin de içinde olduğunu gördüm. Çöp kutusuna fırlattım eskileri. Giyinme zamanıydı bir kez daha. Yeni çamaşır, yeni gömlek ve pantolonlardan birini giydim. Sonra kravat bağlayıp yeni ayakkabılarımı giydim. Aynanın karşısına geçtim, şapkayı gözüme düşürüp kendime baktım. Yabancı biri vardı sanki karşımda. Yeni kravatımı beğenmedim, ceketimi çıkartıp başka bir kravat bağladım. Yine memnun kalmadım. Herşey beni rahatsız etmeye başladı birden. Gömleğin kolalı yakası beni boğuyordu. Pantolon, giyim mağazası bodrumu gibi kokuyordu ve ağ kısmı çok dardı. Şakaklarımdan ter boşandı, şapka sıkıyordu. Birden kaşınmaya başladım, hareket ettiğimde herşey kese kağıdı gibi hışırdadı. Burnuma losyonların kokusu geldi ve yüzümü buruşturdum. Tanrım, şu bizim Bandini'ye, *Minik Köpek Güldü*'nün yazarına ne haller olmuş böyle? Şu aciz görünümlü soytarı *Çoktan Yitik Tepeler*'in yaratıcısı olabilir mi? Herşeyi çıkardım, saçımı yıkadım ve eski elbiselerimi giydim. Bana kavuşmaktan mutluydular; serin serin okşadılar beni ve zavallı ayaklarımı eski ayakkabılarıma soktuğumda bahar çimine basar gibiydim, yumuşacıktılar.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Columbia Birahanesi'ne taksi ile gittim. Taksinin şoförü açık kapının tam önünde durdu. Arabadan inip bir yirmilik uzattım. Üstünü veremiyordu. İyi olmuştu çünkü ceplerimden bozuk para çıkarırken Camilla kapıda duruyordu. *Columbia Birahanesi*'nin önünde nadiren taksi dururdu. Camilla'yı kayıtsızca selamlayıp içeri girdim ve yine aynı masaya oturdum. Konuştuğunda Hackmuth'un mektubunu okuyordum.

"Bana kızgın mısın?"

"Hayır, değilim." dedim.

Ellerini arkasında kavuşturup ayaklarına baktı. "Farklı görünmüyor muyum?"

Yeni ayakkabılar vardı ayağında, beyaz, topuklu.

"Çok güzel," deyip Hackmuth'un mektubuna döndüm. Beni izliyordu, yüzü asılmıştı. Başımı kaldırıp göz kırptım. "Kusura bakma," dedim. "İş."

"Sipariş verecek misin?"

"Puro," dedim. "Kaliteli olsun. Havana filan."

Kutuyu getirdi. Bir tane aldım.

"Çok pahalı bunlar," dedi. "Bir çeyrek."

Gülümseyip bir dolar verdim.

"Üstü kalsın."

Kabul etmedi.

"Senden almam," dedi. "Yoksulsun."

"Eskidendi o," dedim. Puroyu yaktım, arkama yaslanıp tavana duman üfledim. "Fena değil," dedim.

Arka taraftaki kadın müzisyenler *Dalgaların Üstünde*'yi katletmekle meşguldular. Yüzümü buruşturup paranın üstünü Camilla'ya doğru ittim.

"Söyle onlara Straus çalsınlar," dedim. "Viyana valslerinden."

Sadece bir çeyrek aldı ama hepsini almasında ısrar ettim. Müzisyenler donup kalmışlardı. Camilla beni işaret etti. El sallayıp sevinçle gülümsediler. *Viyana Ormanlarından Masallar*'ı çalmaya başladılar. Yeni ayakkabıları Camilla'nın ayaklarını vuruyorlardı. Eskisi gibi uçmuyordu. Çekinerek basıyor, dişlerini sıkıyordu.

"Bir bira ister misin?" diye sordu.

"Skoç viski istiyorum," dedim. "St.James."

Gidip barmenle konuştu, sonra döndü. "St.James yok. Ballantine's var ama. Pahalı. Kırk sent."

Kendime ve iki barmene birer tane söyledim. "Paranı bu şekilde çarçur etmemelisin," dedi. Barmenlerin kadeh kaldırmalarına karşılık verip viskimden bir yudum aldım.

"İdare eder," dedim.

Ellerini cebine sokmuş beni izliyordu.

"Yeni ayakkabılarım hoşuna gider sanmıştım," dedi.

Hackmuth'un mektubuna dönmüştüm.

"Fena değiller," dedim.

Topallayarak yan masaya doğru yürüdü ve boş bira bardaklarını toplamaya başladı. Kalbi kırılmıştı, üzgün görünüyordu. Viskimi yudumlayıp Hackmuth'un mektubunu tekrar tekrar okudum. Bir süre sonra masama geldi.

"Değiştin sen," dedi. "Farklısın. Eski halini daha çok seviyordum,"

Gülümseyip elini okşadım. Sıcak, pürüzsüz ve esmerdi eli, parmakları uzun. "Meksikalı küçük prenses," dedim. "Öyle tatlı, öyle

masumsun ki."

Elini hızla çekti, rengi solmuştu.

"Meksikalı değilim ben!" dedi. "Amerikalı'yım."

Başımı salladım.

"Hayır," dedim. "Benim gözümde hep tatlı, küçük bir yerli olacaksın. Meksika'dan bir çiçekçi kız."

"Seni pis, İtalyan orospu çocuğu!"

Köreltmişti beni, gülümsemeyi sürdürdüm ama. Hiddetle uzaklaştı, ayakkabıları canını yakıyor, öfkeli bacaklarının hızını kesiyordu. Sözleri beni hasta etmişti, yüzümdeki gülümseme raptiye ile tutturulmuştu sanki. Müzisyenlerin yanındaki masayı siliyordu, öfkeyle, yüzü kara bir alev. Bana baktığında gözlerinden nefret fışkırıyordu. Hackmuth'un mektubu beni ilgilendirmiyordu artık. Cebime koyup başım önümde oturdum. Tanıdık bir duyguydu içimde uyanan, tahlil ettiğimde o masada ilk oturduğumda aynı duyguya kapıldığımı hatırladım. Camilla bölmenin arkasına geçip kayboldu. Döndüğünde eski zerafetine kavuşmuştu, ayakları çabuk ve kararlıydı yine. Beyaz ayakkabılarını çıkartmış, eski çarıklarını giymişti.

"Özür dilerim," dedi.

"Hayır," dedim "Suç bende, Camilla."

"Çıkıverdi ağzımdan."

"Suç sende değil. Bende."

Ayaklarına baktım.

"Beyaz ayakkabıların çok güzel. Bacakların harikulade, çok yakışmışlardı."

Parmaklarını saçıma daldırdı ve memnuniyetinin sıcaklığı parmaklarından içime aktı. Boğazım yandı, derin bir mutluluk yayıldı tenime. Camilla bölmenin arkasına geçti, döndüğünde ayağında beyaz ayakkabıları vardı. Yürürken çenesindeki küçük kaslar kasılıyor ama o cesaretle gülümsüyordu. O çalışırken ben onu izledim ve suyun üstüne çıkan yağ gibi hafif hissettim kendimi. Bir süre sonra yanıma gelip arabam olup olmadığını sordu. Olmadığını söyledim. Onun vardı, yandaki oto parkta duruyordu. Tarif etti ve arabasında buluşup kumsala gitmek üzere sözleştik. Gitmek için kalktığımda solgun yüzlü barmen pis pis baktı bana. Görmezden gelip dışarı çıktım.

1929 model bir Ford'du arabası. Koltuk döşemelerinden at kılları fışkırmıştı. Çamurlukları vuruk, üstü açıktı. Arabaya oturup düğmeleri kurcaladım. Ruhsatı inceledim. Camilla Lopez yazmıyordu ruhsatta, Camilla Lombard yazıyordu.

Oto parka girdiğinde yanında biri vardı, karanlıkta kim olduğunu seçemedim. Ay ışığı yoktu, her yeri ince bir sis tabakası kaplamıştı. Sonra yakına geldiler ve yanındakinin uzun boylu barmen olduğunu fark ettim. Bana barmeni tanıştırdı, adı Sammy idi, sessiz ve kayıtsız bir tipti. Onu eve bıraktık. Spring sokağından birinci caddeye inip tren yolunu geçtik ve her yeri tangırdayan Ford'un gürültüsünü yankılayan bir gecekondu mahallesine vardık. Sammy kurumuş bir biber ağacının yapraklarını döktüğü bir yerde'indi. Ön kapıya doğru yürürken ayaklarını hışırdayan yaprakların içinde sürüdüğünü duyabiliyordunuz.

"Kim bu?" diye sordum.

Sadece arkadaşıydı ve onun hakkında konuşmak istemiyordu. Ama onun için endişe duyuyordu; hasta bir dost için duyulan endişe okunuyordu yüzünde. Bu canımı sıktı, kıskandım, küçük sorular sormaya başladım. Verdiği kaçamak cevaplar daha da sıktı canımı. Tren raylarını geçip kent merkezine girdik tekrar. Görünürde araba yoksa kırmızı ışıkta geçiyor, biri önünü kesince avucunu klaksona dayalı tutuyordu. Binaların oluşturduğu kanyonda imdat çağrısından farksızdı klaksonun sesi. Gerekli gereksiz klakson çalıp duruyordu. Bir kez uyardım ama umursamadı.

"Bu arabayı ben sürüyorum," dedi.

Asgari hız sınırının altmış olduğu Wilshire'a vardık. Ford'un o kadar hız yapması olanaksızdı ama orta şeritte kaldı, kocaman hızlı arabalar bizi sollayıp duruyordu. Bu onu delirtiyor, yumruğunu sallayıp küfür ediyordu. Bir kilometre kadar yol almıştık ki ayaklarından şikayet etti, direksiyonu tutmamı istedi. Ben direksiyonu tutarken o eğilip ayakkabılarını çıkardı. Sonra direksiyonu benden alıp sol ayağını Ford'un yanından dışarı çıkardı. Eteği balon gibi şişip yüzüne çarptı. Eteğini altına sıkıştırdı ama esmer bacakları pembe küloduna kadar açılmıştı. Dikkat çekiyordu. Yanımızdan geçen arabalar yavaşlıyor, kafalar pencerelerden dışarı çıkıyordu. Buna daha da içerlemişti. Ba-

kanlara bağırıp çağırmaya başladı. Yanında oturmuş, rüzgarda çok çabuk yanan sigaramın keyfini çıkarmaya çalışıyordum.

Western ile Wilshire kavşağındaki trafik ışıklarına gelmiştik. İşlek bir kavşaktı. Sinemalardan, gece kulüplerinden ve restoranlardan akın akın insan çıkıyordu sokağa. Kırmızı ışıkta geçemedi çünkü önümüzde yeşil ışığın yanmasını bekleyen arabalar vardı. Arkasına yaslandı, sabırsız, asabi, bacaklarını sallayarak. Yüzler bize doğru dönmeye, klaksonlar ötmeye başlamıştı. Klaksonu özellikle sinir bir araba vardı, sürekli bize klakson çalıyordu. Camilla arkasına döndü ve alev saçan gözlerle arabadakilere yumruğunu salladı. Artık herkesin gözü üzerimizdeydi, herkes gülüyordu. İğneledim onu.

"Hiç olmazsa trafik ışıklarında çek bacağını içeri."

"Off. Kes sesini!"

Hackmuth'un mektubuna sığınmaktan başka çarem yoktu, mektubu çıkardım. Cadde iyi aydınlatılmıştı, sözcükleri seçebiliyordum ama Ford katır gibi tepiyordu. Camilla arabası ile gurur duyuyordu.

"Harika bir motoru var," dedi.

"Sesi iyi," dedim tutunarak.

"Kendine bir araba almalısın," dedi.

Ruhsatında neden Camilla Lombard yazdığını, evli olup olmadığını sordum.

"Hayır," dedi.

"Neden Lombard öyleyse?"

"Hoşuma gittiği için," dedi. "Bazen profesyonel olarak kullanırım."

Ne demek istediğini anlamadım.

"Adını seviyor musun?" diye sordu. "Adının Johnson ya da Williams ya da başka bir şey olmasını istemez miydin?"

İstemediğimi, adımdan memnun olduğumu söyledim.

"Değilsin," dedi. "Biliyorum."

"Ama memnunum!" dedim.

"Değilsin."

Yol kenarındaki yeşil palmiyeler mavimsi karanlıkta göze çarpıyor, kaldırımın kenarındaki beyaz çizgi önümüzde alev almış bir fitil gibi gidiyordu. Gökyüzünde çok az bulut olmasına rağmen tek yıldız

bile yoktu. Yolun iki yanında da yüksek çalılar, asmalar, palmiye ve selvi ağaçları vardı.

Hiç konuşmadan Palisades'e vardık. Denizin üstündeki yüksek kayalıkların arasından sahile doğru yol alıyorduk. Yan tarafımızdan soğuk bir rüzgâr esiyor, külüstür savruluyordu. Önümüzdeki sis tabakası yere doğru sürünüyordu, karın üstü sürünen bir hayalet ordusundan farksızdı. Altımızda dalgalar kıyıyı beyaz yumruklarla dövüyor, geri çekiliyor ve tekrar saldırıyorlardı. Çekilen her dalga ile kıyıda giderek genişleyen bir gülümseme beliriyordu. Sarmal yoldan aşağı ikinci viteste indik. Sisten diller kaldırımı yalıyor, kaldırım terliyordu. Öyle temizdi ki hava. Şükran duygusu ile derin nefesler çekiyorduk içimize.

Arabayı uçsuz bucaksız bir kumsala çekti. Oturup denizi seyrettik. Kayalıkların altında hava sıcaktı. Elime dokundu. "Bana yüzmeyi öğretsene," dedi.

"Burada olmaz," dedim.

Dalgalar yüksek, gelgit güçlüydü, dalgalar çabuk geliyordu. Yüz metre kadar açıkta kırılıyor, kıyıya kadar geliyorlardı. Beyaz köpükler saçarak sahilde patlayışlarını izliyorduk.

"Yüzme durgun suda öğrenilir," dedim.

Güldü ve soyunmaya başladı. Teni esmerdi, güneş yanığı değildi ama, doğal esmer. Ben bir hayalet kadar beyazdım. Karnım hafif yağ bağlamıştı. Gizlemek için karnımı içeri çektim. Beyazlığıma ve bacaklarıma baktı, gülümsedi. Suya doğru yürüdüğünde şükrettim.

Kum yumuşak ve sıcaktı. Denize karşı oturup yüzmekten söz ettik. Temel hareketleri gösterdim. Karın üstü yatıp kulaç atmaya, ayaklarını çırpmaya başladı. Yüzüne kum bulaşmıştı, doğruldu.

"Yüzme öğrenmek hoşuma gitmedi," dedi.

El ele tutuşup suya girdik, kuma bulanmıştık. Su önce soğuk, sonra tam olması gerektiği gibiydi. İlk kez giriyordum okyanusa. Dalgaları göğüsleyip omuzlarım suyun altında kalana dek ilerledim, sonra yüzmeye çalıştım. Dalgalar beni kaldırıyordu. Dalgaların altına dalmaya başladım. Zarar vermeden üstümden kayıp gidiyorlardı. Öğreniyordum. Yüksek bir dalga geldiğinde kendimi tepesine bırakıyordum, beni sahile doğru götürüyordu.

Camilla'yı gözden kaçırmıyordum. Dizlerine kadar suya girmişti, dalga geldiğinde sahile doğru koşuyor, sonra geri geliyordu. Sevinç çığlıkları atıyordu. Büyük bir dalgaya yakalandı, bağırdı ve kayboldu. Bir süre sonra tekrar belirdi, gülüp bağırdı. Risk almamasını haykırdım ama sendeleyerek öne doğru ilerledi ve gelen dalganın altında kaldı. Dalganın içinde bir hevenk muz gibi yuvarlanmıştı. Kıyıya doğru yürüdü, vücudu pırıl pırıl, elleri saçlarındaydı. Yorulana dek yüzdüm, sonra denizden çıktım. Tuzlu su gözlerimi yakmıştı. Sırt üstü uzandım kumlara, nefes nefese. Birkaç dakika sonra gücümü toparlamıştım. Doğruldum, canım sigara içmek istiyordu. Camilla görünürde yoktu. Arabada olabileceğini düşünerek arabaya gittim. Arabada değildi. Kıyıya koşup köpüklerin arasında onu aradım. Adını çağırdım.

Sonra çığlığını duydum. Uzaktan geliyordu, dalgaların gerisinden, denizin çırpıntılı olduğu sisli bölgeden. Uzaklık yüz metre kadardı. Bir kez daha duydum çığlığını. "İmdat!" Suya girdim, ilk dalgayı omuzlayıp yürümeye başladım. Dalgaların gürültüsünden sesini duyamaz olmuştum. "Geliyorum," diye bağırdım, tekrar tekrar, gücümü saklamak için durmak zorunda kalana dek. Büyük dalgalar sorun değildi, altlarına dalıyordum fakat küçük dalgalar kafamı karıştırıyor, yüzümü tokatlayıp ağzıma sıçrıyorlardı. Suyun çırpıntılı olduğu yere varmıştım nihayet. Küçük dalgalar ağzıma giriyorlardı. Camilla'nın çığlıkları kesilmişti. Çığlığını duymayı ümit ederek ellerimle suyu karıştırdım. Duymadım. Bağırdım. Sesim boğuktu, suyun altında bağırıyormuşum gibi.

Gücümün tükendiğini hissettim. Küçük dalgalar üstümden sıçrıyorlardı. Su yutuyor, batıyor, denizle boğuşuyor ve boğuşmamam gerektiğini biliyordum. Su sakindi orda oysa. Sahilde kükreyen dalgaları duyabiliyordum. Bağırdım, bekledim, yine bağırdım. Kollarımın ve küçük dalgaların sesinden başka ses gelmedi kulağıma. Sonra sağ bacağıma bir şey oldu, ayak parmaklarıma. Ayak parmaklarıma kramp girmişti. Bacağımı sallayınca sancı yukarı tırmandı. Yaşamak istiyordum. Tanrım, şimdi alma beni! Kıyıya doğru yüzmeye başladım.

Sonra dalgaların arasında buldum kendimi. Çok geçti ama. Yüzemiyordum, kollarımda derman kalmamıştı ve sağ bacağımda dayanıl-

maz bir sancı vardı. Nefes almaktı önemli olan. Suyun altındaki akıntı beni sürüklüyor, zaman zaman yuvarlıyordu. Camilla ve Arturo Bandini'nin sonu böyle olacaktı demek -ama o anda bile herşeyi yazıyordum, daktiloya takılmış bir sayfada görüyordum herşeyi, sonumun geldiğinden tamamen emindim. Suyun derinliği göğsüme geliyordu, çaresizdim ama zihnim berraktı, herşeyi kafamda kurguluyor, aşırı sıfatlardan kaçınmaya özen gösteriyordum. Bir sonraki dalga beni altına aldı ve su derinliğinin yarım metre olduğu yere attı. Ellerimin ve ayaklarımın üstünde sürünerek sudan çıktım. Bir yandan da bu olanlardan hiç olmazsa bir şiir çıkarmayı umuyordum. Camilla'yı düşündüm ve ağlamaya başladım. Gözyaşlarımın deniz suyundan daha tuzlu olduğunu fark ettim. Bir şeyler yapmalıydım, yardım çağırmalıydım. Ayağa kalkıp sendeleyerek arabaya doğru yürüdüm. Çok üşüyordum. Dişlerim tıakırdıyordu.

Dönüp denize baktım. Yirmi metre ilerde Camilla göğsüne gelen suyun içinde kıyıya doğru yürüyordu. Gülüyordu, katıla katıla, yaptığı şakanın çok komik olduğunu düşünüyor olmalıydı. Ama bir sonraki dalganın önüne bir yunus zerafeti ve ustalığı ile atladığını görünce ben hiç de komik bulmamıştım. Ona doğru yürüdüm, attığım her adımla güçlendiğimi hissediyordum. Yanına vardığımda tuttuğum gibi havaya kaldırdım, bağırıp çağırmasına, saçımı çekmesine aldırış etmeden kaldırabildiğimce havaya kaldırıp sığ suya çaldım. Nefesi kesilmişti. Saçından kavrayıp yüzünü çamurlu kuma sürttüm. Onu orda, ellerinin ve ayaklarının üstünde sürünürken, ağlayıp inlerken bıraktım ve arabaya gittim. Bagajda battaniye olduğundan söz etmişti. Battaniyeyi alıp sarındım, sıcak kuma yattım. Bir süre sonra yanıma geldiğinde battaniyeye sarınmış oturuyordum. Üstünden sular damlıyor, önümde durmuş çıplaklığından gurur duyarak vücudunu sergiliyordu.

"Hâlâ hoşlanıyor musun benden?"

Arada sırada ona bakıyor, başımı sallayıp gülümsüyordum. Battaniyeye basıp biraz kaymamı söyledi. Ona yer açtım, battaniyenin altına girdi. Teni kaygan ve soğuktu. Ona sarılmamı istedi, sarıldım. Sonra öptü beni, dudakları ıslak ve serindi. Uzun süre yattık orda ve ben endişeli, korkak ve tutkusuzdum. Farklılığımızı simgeleyen gri

bir çiçek açmıştı aramızda sanki. Tam olarak bilmiyordum ne olduğunu. Beklediğini hissediyordum. Ellerimi karnında, bacaklarında gezdirdim. Onu arzuluyordum aslında ve aptal gibi sertleşmeyi bekledim, o beklerken kendimi zorlayarak, kumda yuvarlanıp saçını yolarak, yoktu ama, zerresi bile, sadece Hackmuth'un mektubuna sığınma isteği ve yazılmayı bekleyen düşünceler vardı ama şehvet yoktu, korku sadece, ve utanç. Kendimi suçlayıp sövdüm ve suda olmayı istedim. Çekildiğimi hissetmişti. Sırıtıp doğruldu ve battaniye ile saçını kurulamaya başladı.

"Benden hoşlandığını sanmıştım," dedi.

Cevap veremedim. Omuz silkip ayağa kalktım. Giyindik ve Los Angeles yoluna koyulduk. Konuşmuyorduk. Bir sigara yakıp tuhaf bir şekilde bana baktı, dudaklarını büzerek. Sigaranın dumanını yüzüme üfledi. Sigarayı ağzından çekip fırlattım. Yenisini yakıp derin bir nefes çekti, beni küçümseyen bir eda ile. Nefret ettim o anda ondan.

Batıda tepeler aydınlanmaya başlamıştı, altın ışık hüzmeleri gökyüzünü el feneri gibi tarıyordu. Hackmuth'un mektubunu çıkartıp bir kez daha okudum. Hackmuth şu anda New York'daki bürosuna giriyordu belki. O büronun bir yerinde benim *Çoktan Yitik Tepeler* öyküm duruyordu. Aşk herşey demek değildi. Kadınlar her şey demek değildi. Bir yazar enerjisini korumak zorundaydı.

Kente vardık. Nerede oturduğumu söyledim.

"Bunker Hill mi?" dedi gülerek. "Tam sana göre."

"Mükemmel," dedim. "Kaldığım otele Meksikalı kabul etmiyorlar."

Sözlerim ikimizi de hasta etmişti. Otelin önüne çekip kontağı kapattı. Söylenecek başka bir şey kaldı mı, diye düşündüm. Kalmamıştı. Arabadan indim, selam verip otele doğru yürüdüm. Bakışlarını sırtımda hissettim, bıçak gibi. Kapıya geldiğimde seslendi. Arabaya döndüm.

"İyi geceler öpücüğü yok mu?"

Öptüm.

"Böyle değil."

Kollarını boynuma doladı. Yüzümü kendine doğru çekip dişlerini alt dudağıma geçirdi. Canım yanmıştı, bir süre boğuştuktan sonra

kurtuldum ondan. Kolunu koltuğun arkalığına atarak otele gidişimi izledi, gülümseyerek. Mendilimi çıkartıp dudağıma götürdüm. Kan lekesi vardı mendilimde. Gri holü geçip odamın kapısını açtım. Kapıyı kapattığımda o bir türlü gelmek bilmeyen arzu beni sardı. Beynim zonkluyor, parmaklarım karıncalanıyordu. Kendimi yatağa atıp yastığı ellerimle parçaladım.

ONUNCU BÖLÜM

Gün boyunca aklımdan çıkmadı. Esmer çıplaklığını ve öpüşünü unutamıyordum, denizden gelen soğuk ağzını. Sonra o beyaz ve bakir halim geliyordu gözümün önüne, karnımı içeri çekişim, yağlarımı örtmek için ellerim belimde kumda duruşum. Odada bir aşağı bir yukarı gidip geliyordum. Hava kararmaya başladığında bitkin düşmüş, aynadaki görüntüme katlanamaz olmuştum. Daktilonun başına geçip herşeyi yazmaya başladım, olması gerektiği gibi, tuşlara öyle bir hiddetle vuruyordum ki daktilo zaman zaman benden uzaklaşıp masanın öbür ucuna gidiyordu. Kağıt üstünde üzerine bir panter gibi atlayıp onu yerden yere vurmuş, karşı koyulmaz gücümle sindirmiştim. Sonunda yaşlı gözlerle peşimden sürünüp merhamet dilemişti. Güzel. Mükemmel. Ama okuyunca bayağı ve sıkıcı buldum. Sayfaları yırtıp attım.

Hellfrick kapımı çaldı. Solgundu, titriyordu, terden sırılsıklamdı. İçkiyi bırakmıştı; damla içmeyecekti artık. Yatağımın kenarına oturup kemikli parmaklarını esnetti. Özlemle etten konuşmaya başladı. Kansas City'nin kanlı biftekleri, o cânım kuzu pirzolaları. Sığırların kuru ot ve güneş ışığı ile beslendikleri bu güneş ülkesinde bulamazdın öyle et, burada etler kurtluydu ve kanlı görünsünler diye etleri bo-

yuyorlardı. Ve elli sent borç verebilir miydim? Parayı verdim, Olive sokağındaki kasabın yolunu tuttu. Çok geçmeden dönmüştü ve otelin alt katını keskin bir ciğer yahni kokusu sardı. Odasına girdim. Masadaki tabağın başına oturmuştu, ağzı dolu, ince çenesi iş başındaydı. Çatalını salladı bana doğru. "Bunu unutmayacağım, evlat. Karşılığını fazlası ile alacaksın."

Karnımı acıktırmıştı. Angel's Flight'daki restorana gidip aynısından söyledim. Mümkün olduğunca yavaş yedim. Ama kahve faslını ne kadar uzatsam da sonunda Flight'ın basamaklarından inip *Columbia Birahanesi*'ne gideceğimi biliyordum. Dudağımın şişini ellemek öfkemi kabartmaya, ardından da onu arzulamama yetiyordu.

Birahaneye vardığımda içeri girmeye korktum. Karşı kaldırımda durup onu seyrettim. Beyaz ayakkabılarını giymemişti ve her zamanki gibiydi, tepsisi elinde meşgul ve mutlu.

Bir fikir geldi aklıma. Çabuk adımlarla iki blok ötedeki telgraf bürosuna yürüdüm. Boş telgraf kağıdının başına oturdum, yüreğim ağzımdaydı. Sözcükler kağıdın üstünde kıvranıyorlardı. Camilla seni seviyorum seninle evlenmek istiyorum Arturo Bandini. Ücretini ödediğimde telgraf memuru adrese baktı ve on dakika sonra yerine ulaşacağını söyledi. Telaşla Spring sokağına döndüm, karanlık kapı eşiğindeki yerimi aldım ve haberci çocuğu beklemeye koyuldum.

Çocuğu görür görmez telgraf çekmekle budalalık ettiğimi anladım. Koşarak sokağa fırlayıp önünü kestim. Telgrafı benim çektiğimi ve fikir değiştirdiğimi söyledim. "Bir hata," dedim. Beni dinlemeyi reddetti. Uzun boylu, sivilceli yüzlü bir oğlandı. On dolar teklif ettim. Başını sallayıp kesin bir şekilde gülümsedi. Yirmi dolar, otuz.

"On milyona bile olmaz," dedi.

Gölgelerin arkasına sığınıp zarfı Camilla'ya verişini izledim. Camilla donup kalmış, yüzünde şüphe ifadesi ile parmağını kendine doğrultmuştu. İmzaladıktan sonra bile elinde zarf çocuğun arkasından bakakalmıştı. Zarfı yırttığında gözlerimi kapattım. Gözlerimi açtığımda telgrafı okuyor ve gülüyordu. Sonra bara gidip telgrafı önceki gece eve bıraktığımız solgun yüzlü barmene verdi. Barmen telgrafı ifade vermeden okudu, sonra öbür barmene verdi. O da pek etkilenmiş görünmüyordu. Mütcşekkirdim ikisine de. Camilla telgrafı ikinci

kez okuduğunda da müteşekkirdim, ama masalardan birinde oturan bir grup adamın yanına gidip okuttuğunda ağzım hafifçe aralandı ve midem bulandı. Adamların kahkahaları bana kadar geliyordu. Ürperdim ve uzaklaştım.

Altıncı caddede köşeyi dönüp Main sokağına girdim. Kılıksız, aç ve terkedilmiş insanlardan oluşan kalabalığın arasında aylakça dolaştım. İkinci caddede ücret karşılığı kızlarla dans edilen bir dans salonunun önünde durdum. Duvardaki ilanlar kırk harikulade kızdan ve Lonny Kiluala ve Melodik Havaililer'in rüya gibi müziğinden söz ediyorlardı. Ayak seslerini yankılayan merdivenden bir kat aşağı indim, gişeye gidip bir bilet aldım. Kırk kadın içerde duvarın önüne sıralanmışlardı, üstlerinde dar gece elbiseleri, çoğu sarışın. Kimse dans etmiyordu, tek allahın kulu. Sahnedeki beş kişilik orkestra ateşli çalıyordu. Ben ve birkaç kişi daha kızların karşısında, alçak bir hasır parmaklığın arkasında duruyorduk. Kızlar davetkar bakıyorlardı. Grubu taradım, elbisesi hoşuma giden bir sarışında karar kıldım ve gidip birkaç dans bileti satın aldım. Sonra elimle işaret ettim. Eski sevgilimmiş gibi kendini kollarıma bıraktı, iki parça boyunca dans ettik.

Benimle teskin edici bir şekilde konuşuyor, canım diyordu. Ama benim aklım iki sokak ötedeki kızdaydı, onunla kumların üstünde yatışımız ve gülünç konuma düşüşüm aklımdan çıkmıyordu. Nafileydi. Biletlerimi usandırıcı sarışının eline tutuşturup salondan çıktım. Bir şeyi beklediğimi hissediyordum, sokak saatlerine bakıp durduğumu fark edince anladım neyi beklediğimi. Saatin on bir olmasını bekliyordum, *Columbia Birahanesi*'nin kapanış saatini.

On bire çeyrek kala ordaydım. Otoparka girip arabasına doğru yürüdüm. Döşemesi patlak koltuğa oturup bekledim. Otoparkın bir köşesinde park görevlisinin hesaplarını tuttuğu bir kulübe vardı. Kulübenin üstünde kırmızı neon ışıklı bir saat duruyordu. Gözümü saatten ayırmadım, yelkovanın on bire doğru ilerleyişini izledim. Sonra içimi korku sardı. Koltukta kıvranırken elime yumuşak bir şey geldi. Beresiydi, püsküllü Skoç beresi, tepesinde minik siyah bir düğmesi vardı. Parmaklarımı üstünde gezdirip kokladım. O kokuyordu. Buydu istediğim. Bereyi cebime sokup otoparktan çıktım. Sonra Angel Flight'ın basamaklarını tırmanıp otele döndüm. Odama girer girmez bereyi ce-

bimden çıkartıp yatağın üstüne fırlattım. Soyundum, ışığı söndürdüm ve beresini göğsüme bastırdım.

Ertesi gün, şiir! Şiir yaz ona, tatlı kadanslarla yüreğini aç; nasıl yazılacağını bilmiyordum ama. Canım cicimden öteye gitmiyordu şiir bende, berbat kafiyeler, ahmaklık derecesinde bir duygusallık. Tanrım, yazar müsveddesinden başka bir şey değildim; küçük bir dörtlük bile yazamıyordum, hiçbir işe yaramıyordum şu hayatta. Pencerenin önünde durup ellerimi göğe açtım; beş para etmezdim, ucuz bir taklit; ne yazar ne da aşık; ne balık ne de kuş.

Peki derdim neydi öyleyse?

Kahvaltı edip Bunker Hill'in sonundaki küçük Katolik kilisesine gittim. Rahibin evi kilisenin arkasındaydı. Zili çaldım, hemşire önlüğü giymiş bir kadın açtı kapıyı. Elleri una ve hamura bulanmıştı.

"Rahibi görmek istiyorum," dedim.

Çenesi köşeliydi, gri gözleri düşmanca bakıyordu. "Peder Abbot meşgul," dedi. "Ne istiyorsun?"

"Onu görmem gerek," dedim.

"Meşgul olduğunu söyledim."

Rahip geldi kapıya. Puro içiyordu. Tıknaz, güçlü, elli yaşlarında bir adamdı. "Ne var?" diye sordu.

Onunla yalnız görüşmek istediğimi söyledim. Beni rahatsız eden bazı şeyler vardı. Kadın kibirle burnunu çekti ve holde kayboldu. Rahip kapıyı açıp beni çalışma odasına aldı. Kitap ve dergi dolu küçük bir odaydı. Gözlerim fal taşı gibi açıldı. Bir köşede Hackmuth'un dergileri istiflenmişti. Hemen gidip Minik Köpek Güldü'yü içeren sayıyı buldum. Rahip oturmuştu. "Fevkalade bir dergi," dedim. "Daha iyisi yok."

"Bayağı," dedi. "Tek kelime ile bayağı."

"Katılmıyorum," dedim. "öykülerim bu dergide sık sık basılır."

"Senin mi?" diye sordu rahip. "Ne tür yazıyorsun?"

Minik Köpek Güldü'yü masanın üstüne açtım. Şöyle bir göz atıp eliyle itti. "Okudum bu öyküyü," dedi. "Palavradan ibaret. Ayrıca Kutsal Ayin üstüne yazdıkların adice söylenmiş iğrenç bir yalan. Kendinden utanmalısın."

Arkasına yaslanırken benden hoşlanmadığını açıkça belli etmişti.

Öfkeli gözlerini alnıma dikmiş purosunu ağzının bir yanından öbür yanına çeviriyordu.

"Pekala," dedi. "Benimle hangi konuda görüşmek istiyorsun?"

Hâlâ ayaktaydım. Odadaki hiçbir eşyayı kullanmamı istemediğini açıkça belli etmişti. "Bir kızla ilgili," dedim.

"Ne yaptın kıza?"

"Hiç," dedim. Konuşma isteği kalmamıştı içimde. Yüreğimi söküp almıştı. Palavra! Bütün o nüanslar, muhteşem diyaloglar, o parlak şiirsellik -palavra deyip atmıştı her şeyi. Kulaklarımı tıkayıp sözün olmadığı yerlere gitmeyi yeğlerdim. Palavra!

"Fikir değiştirdim," dedim. "Artık konuşmak istemiyorum."

Ayağa kalkıp kapıya doğru gitti.

"Öyleyse," dedi. "İyi günler."

Dışarı çıktım, güneş gözlerimi kamaştırdı. Amerikan Edebiyatı'nın en iyi öyküsüydü ve bu insan, bu rahip, palavra olarak nitelendirmişti. Kutsal Ayin'le ilgili bölüm tam da doğru olmayabilirdi; ama Tanrım, ne psikolojik değerler! Ne şiirsellik! Ne mükemmelliyet!

Odama döner dönmez daktilonun başına oturup intikamımı planladım. Bir makale, Kilise'nin aptallığı üstüne yakıcı bir saldırı. Başlığı tuşladım. Katolik Kilisesi'nin İflası. Öfkeyle örseledim sözcükleri. Sayfa sayfa üstüne, altı sayfa birikene dek. Ara verip yazdıklarımı okudum. Berbattı, gülünç. Sayfaları yırtıp kendimi yatağa attım. Camilla'ya şiir yazmamıştım hâlâ. Orda uzanırken esin geldi birden. Şiiri hafızadan yazdım.

Çok şeyi unuttum, Camilla! Rüzgar aldı götürdü,
Fırlatılmış güller, gürültü ile üşüşen güller,
dans ediyorum, solgun, yitik zambaklarını
aklımdan silmek için. Ama perişandım,
ve eski bir tutku ile esrik,
evet, sürekli, çünkü uzundu dans;
sadıktım sana, Camilla, kendi tarzımda.

Arturo Bandini.

Telgrafla yolladım, gururla izledim telgraf memurunun şiirimi okuyuşunu, Camilla'ya şiirim, Arturo'dan Camilla'ya bir damla

ölümsüzlük. Memura telgraf ücretini ödeyip karanlık kapı eşiğime döndüm, haberci çocuğu beklemeye başladım. Aynı oğlan bu kez bisikletle geldi. Telgrafı Camilla'ya verişini izledim, Camilla'nın telgrafı okuyuşunu, omuz silkip telgrafı parça parça edişini, parçaların uçuşarak yerdeki talaşa karışışını izledim. Ernest Dowson'un şiiri bile onu etkilememişti, Dowson bile. Canın cehenneme öyleyse Camilla! Seni unutabilirim. Param var. Sokaklar senin bana veremeyeceğin şeylerle dolu. Main sokağı ile Beşinci caddeye öyleyse, uzun loş barlara, King Edward'ın mahzenine, ve orda gülümsemesi hastalıklı sarışın bir kız, adı Jean, ince, veremli gibi, ama katı da, parama aç, ağzı dudaklarımda, elleri pantolonumda, o hastalıklı güzel gözler atmaca gibi bakıyor her dolara.

"Demek adın Jean," dedim. "Ne kadar güzel bir ad. Çok güzel." Dans edelim, Jean. Dönelim, bilmiyorsun elbette ama bir kaçıkla dans etmektesin mavi tuvaletli afet, toplum dışı bir serseri ile, ne balık, ne de kuş. Ve içtik ve dans ettik ve tekrar içtik. İyi çocuk şu Bandini, patronu çağırdı Jean. "Bu Bay Bandini. Bu da Bay Schwartz." Güzel, el sıkışalım. "Çok hoş bir mekanın var Schwartz, kızlar da öyle."

Bir içki, ikinci içki, üçüncü içki. Ne içiyorsun sen Jean? Tadına baktım, kahverengimsi bir sıvı, viski olmalı, nasıl da buruşturmuştu yüzünü içerken. Viski değildi ama, çaydı, bardağı kırk sent Jean, seni küçük yalancı seni, büyük bir yazarı kazıklamaya çalışıyorsun demek. Beni kazıklama Jean. Bana yapma bunu, insanla hayvan arasında fark gözetmeyen Bandini'ye yapma. Al öyleyse, beş dolar, sakla, ama içme Jean, öylece otur ve gözlerimin yüzünü taramasına izin ver çünkü saçın siyah değil sarı, ona benzemiyorsun, hastasın ve Teksas'da bakmak zorunda olduğun bir annen var ve fazla para kazanmıyorsun, içki başına yirmi sent sadece. Arturo'dan topu topu on dolar kazandın bu gece, zavallı küçük kız, bir bebeğin tatlı bakışlarına ve bir hırsızın ruhuna sahip zavallı küçük kız. Denizcilerine git tatlım. Onların on doları olmayabilir ama bende olmayan bir şeye sahipler, bende olmayan, Bandini'de, o ki ne kuş ne de balık, iyi geceler Jean, iyi geceler.

Ve ordan bir başka bara, bir başka kıza. Ah, ne kadar tatlıydı, ta Minesota'dan gelmişti, üstelik seçkin bir aileden. Hiç şüphem yok

güzelim. Şu seçkin aileni anlat yorgun kulaklarıma. Bir sürü araziniz vardı, derken ekonomik buhran geldi çattı. Ne kadar acı, ne kadar trajik. Şimdi beşinci caddedeki bu batakhanede çalışıyorsun ve adın Evelyn, zavallı Evelyn, ailen de burada öyle mi, ve çok şeker bir kızkardeşin var demek? Buradaki sürtüklere hiç benzemiyor, iyi bir kız ve onunla tanışmak isteyip istemediğimi soruyorsun. Neden olmasın? Getirdi kız kardeşini. Kolundan tuttuğu gibi iğrenç denizcilerin yanından çekti, masama getirdi. Merhaba Vivian, bu Arturo, merhaba Arturo, bu Vivian. İyi de ağzına ne oldu Vivian, kim çizdi ağzını bıçakla? Ve gözlerin neden kan çanağı ve o tatlı nefesin neden lağım çukuru gibi kokuyor. Zavallı kızlar, o görkemli Minesota'dan buraya düşmüşsünüz. Yo, hayır, İsveçli değiller. Birkaç kuşak Amerikalı'lar. Şüpheniz olmasın.

Sana bir şey söyleyim mi? -Evelyn konuşuyor- Zavallı Vivian altı aydır burada çalışıyor ve bu orospu evlatlarının biri çıkıp da bir şişe şampanya açmadı şu kıza, ve ben, Bandini, ne kadar cömert görünüyordum, ve Vivian'a yazık değil miydi, onun şerefine bir şişe şampanya açtırmaz mıydım? Zavallı Vivian'cık, Minesota'nın temiz tarlalarından buraya, İsveçli de değil, ve birkaç erkeği hesaba katmazsak bakire. Böyle bir ilk olma teklifini kim geri çevirebilir? Şampanya öyleyse, şişesi sadece sekiz dolar, hepimiz içelim, şampanya burada ne kadar ucuz değil mi, Duluth'da on iki dolardı.

Ah, Evelyn ve Vivian, ikinizi de seviyorum, hüzün verici hayatlarınız için seviyorum sizi, sabaha karşı eve dönüşünüzdeki anlamsız sefalet için seviyorum. Siz de yalnızsınız, ama Arturo Bandini gibi değilsiniz, ne balık ne de kuş. İşte şampanyanız, çünkü ikinizi de seviyorum, seni de Vivian, ağzın tırnaklarla kazınmış gibi görünse, yaşlı çocuk gözlerin kanla yazılmış çılgın sonelerde yüzse de.

ON BİRİNCİ BÖLÜM

Paḥalıya patlamıştı ama. Sakin ol, Arturo; portakalları unuttun mu? Kalan parayı saydım. Yirmi dolar ve birkaç sent. Korkuya kapıldım. Kafamı patlattım, harcamalarımı topladım. Yirmi dolarım kalmıştı -Mümkün değildi! Soyulmuştum, paranın bir kısmını bir yere gizlemiştim ve hatırlamıyordum, bir yerde bir hata vardı. Odayı aradım, ceplerimi ve çekmeceleri karıştırdım, hiçbir şey bulamadım ama, yirmi dolardı hepsi. Korkmuştum, endişeliydim ve işe koyulmaya karar verdim, hemen bir öykü daha yazacaktım, çabucak yazılacak bir şeyin iyi olacağı kesindi. Daktilonun başına oturdum ve o korkunç boşluk çöktü üstüme, dövündüm, ağrıyan kıçımın altına bir minder yerleştirip çaresizlik içinde inledim. Faydasızdı. Onu görmeliydim ve bunu nasıl yapacağım umurumda bile değildi.

Otoparkta bekledim. Saat on birde köşeyi döndü, barmen Sammy vardı yanında. İkisi de beni uzaktan fark ettiler, Camilla sesini alçalttı. Arabanın yanına geldiklerinde Sammy, "Merhaba" dedi. Ama o, "Ne istiyorsun?" diye sordu.

"Seni görmek istiyorum," dedim.

"Bu gece meşgulüm."

"Daha geç saatte görüşelim."

"Olmaz. Meşgulüm."

"O kadar da meşgul olamazsın. Bana biraz zaman ayırabilirsin."

İnmem için arabanın kapısını açtı ama kıpırdamadım. "Lütfen in arabadan," dedi.

"Yorma kendini," dedim.

Sammy gülümsedi. Camilla'nın yüzü alevlenmişti.

"İn arabadan, Allahın cezası!"

"Kalıyorum," dedim.

"Hadi, Camilla," dedi Sammy.

Arabadan indirmeye çalıştı beni, kazağımdan tutup çekti. "Neden böyle davranıyorsun?" dedi. "Seni görmek istemediğimi neden anlamak istemiyorsun?"

"Kalıyorum," dedim.

"Salak!" dedi.

Sammy sokağa doğru yürümeye başlamıştı. Camilla ona yetişti ve uzaklaştılar. Orda kalakalmıştım, dehşet içinde, yüzümde cılız bir gülümseme ile yaptıklarımı düşünerek. Onlar gözden kaybolur kaybolmaz Flight'ın basamaklarını çıkıp odama döndüm. Neden o şekilde davrandığımı anlayamıyordum. Yatağıma oturup herşeyi unutmaya çalıştım.

Sonra kapı çalındı. Girin deme fırsatını bulamadan kapı açıldı. Kapıya döndüğümde garip bir gülümseme ile bana bakan bir kadın duruyordu karşımda. Boylu poslu değildi, güzel olduğu da söylenemezdi ama olgun ve çekici bir hali, büyüleyici siyah gözleri vardı. Fazla viski içmiş bir kadının gözleri, parlak ve küstah. Konuşmadan ve kıpırdamadan öylece duruyordu kapıda. Zevkli giyinmişti; kürk yakalı siyah bir ceket, siyah ayakkabılar, siyah etek, beyaz bir bluz ve küçük bir çanta.

"Merhaba," dedim.

"Ne yapıyorsun?" diye sordu.

"Hiç. Otıruyorum."

Korkmuştum. Kadının varlığı ve yakınlığı beni felç etmişti: onu birden karşımda görmenin şokunu yaşıyor olmalıydım, ruh halimle de ilgili olabilir. Kadının yakınlığı ve gözlerindeki delilik pırıltısı bende kalkıp kadını dövme isteği uyandırmıştı, kendime hakim olmaya ça-

lıştım. Bu duygu kısa sürdü ve kayboldu. Küstah ve karanlık gözlerini benden ayırmadan içeri girdi. Başımı çevirmek zorunda kaldım, başımı çevirmemin nedeni gözlerindeki küstahlık değil, biraz önce içimden mermi gibi geçen o duyguydu. Parfüm kokusu yayılmıştı odaya, kadınların lüks otel lobilerinde arkalarında bıraktıkları parfüm. Çok kararsız ve endişeliydi.

Yanıma geldiğinde kalkmadım, hiç kımıldamadan oturdum, derin bir nefes aldım ve başımı kaldırıp ona baktım. Burnunun ucu hafif tombuldu ama çirkin olduğu söylenemezdi. Rujsuz dudakları iriydi, pembemsi; beni mahveden gözleriydi ama: gözlerindeki parlak, hayvansı pervasızlık.

Masama gidip daktiloya takılmış kağıdı çekti. Olanları idrak etmekte güçlük çekiyordum. Yine bir şey söylemedim, nefesindeki alkol kokusunu almıştım ama, ardından da çürük kokusu. Tuhaf bir kokuydu, şekerimsi ve bayıcı, yaşlılığın kokusu, bu kadının yaşlanma kokusu.

Sayfaya şöyle bir göz attı, okudukları canını sıkmıştı besbelli. Sayfayı omuzunun üstünden fırlattı, sayfa zigzag çizerek yere düştü.

"Beş para etmez," dedi. "Yazamıyorsun. Hiç yazamıyorsun."

"Sağol," dedim.

Ne istediğini sormaya teşebbüs ettim ama kendine soru sorulmasını kabullenecek birine benzemiyordu. Yatağımdan fırlayıp odadaki tek iskemleyi ikram ettim. İstemedi. Önce iskemleye sonra da bana baktı, düşünceli, dudaklarında sadece iskemlede oturmanın onu hiç ilgilendirmediğini ima eden bir gülümseme. Sonra duvara yapıştırdığım bazı yazıları okuyarak bir süre odada gezindi. Mencken, Whitman ve Emerson'dan alıntılar yapıştırmıştım duvara. Küçümseyerek okudu hepsini. Püf, püf, püf! Parmaklarını sallayarak, dudaklarını büzerek. Yatağa oturdu. Ceketinin üst kısmını dirseklerine kadar indirdi ve ellerini kalçalarına koyarak katlanılmaz bir küçümseyişle bana baktı.

Ağır ve dramatik bir sesle ezberden şiir okumaya başladı.

Ne olabilirim bir peygamber ve yalancıdan başka,
Anası peri, babası keşiş?
Süt dişleri çarmıhta çıkmış,

Beşiği suyun altında,
İblisin Tanrı'dan olma kızından başka
Ne olabilirim?

Millay idi. Hemen tanımıştım, kesintisiz okuyordu, Millay'in bildiğinden çok Millay biliyordu, bitirdiğinde başını kaldırıp bana baktı ve "Bu *edebiyat-*" dedi. "edebiyat hakkında hiçbir şey bilmiyorsun. Aptal!"

Karşılık vermeye yeltendim ama sözümü kesip Barrymore edası ile konuşmayı sürdürdü, derinden ve trajik bir sesle; benim gibi yetenek yoksunu bir gencin, üstelik Los Angeles gibi bir kentte kendini bir otel odasına kapatıp dünyanın asla okumayacağı basit şeyler yazmasının ne denli saçma ve acınası olduğunu fısıldadı.

Arkasına yaslandı, parmaklarını ensesinde kavuşturdu ve dramatik ses tonu ile tavana bakarak konuştu: "Seveceksin beni bu gece aptal yazar bozuntusu; evet -bu gece beni seveceksin."

"Nedir bu?" dedim.

Gülümsedi.

"Ne önemi var? Sen bir hiçsin, bense bir zamanlar biri olmuş olabilirim ve hepimize giden yol sevgidir."

Yaydığı koku daha da güçlenmiş, odanın her yerine sinmişti. Oda onun odası, bense bir yabancıydım sanki. Hava almak için dışarı çıkmanın iyi olacağını düşündüm. Çıkıp biraz yürümeyi önerdim.

Hemen doğruldu. "Dinle! Param var, para! Gidip içelim!"

"Elbette," dedim. "İyi fikir."

Kazağımı giydim. Döndüğümde yanımda duruyordu, parmak uçlarını dudaklarımda gezdirdi. Parmaklarındaki o tuhaf, şekerimsi koku o denli güçlüydü ki gidip kapıyı açtım ve çıkmasını bekledim.

Merdivenden çıkıp lobiden geçtik. Ev sahibesinin yatmış olduğuna sevindim. Nedeni yoktu ama beni o kadınla görmesini istemiyordum. Parmak uçlarında yürümesini söyledim, öyle yaptı; çok hoşuna gitmişti, küçük heyecanların hazzı; zevkten dört köşe olmuş, parmakları ile kolumu daha sıkı kavramıştı.

Bunker Hill sisliydi ama kent merkezi değildi. Kimsecikler yoktu sokaklarda, topuklarının çıkardığı ses eski binaların arasında yankılanıyordu. Kolumu çekti, diyeceğini duymak için eğildim.

"Harikulade seveceksin beni bu gece!" dedi. "Harikulade!"

"Şimdilik unutalım bunu. Yürüyelim."

İçmek istiyordu. Kararlıydı. Çantasını açtı ve bir onluk çıkartıp yüzüme doğru salladı. "Bak. Para! Çok param var."

Köşedeki bara gittik. Solomon'un Barı, tilt oynamaya giderdim oraya. Solomon'dan başka kimse yoktu içerde, elleri çenesinde kara kara düşünüyordu. Ön pencereye bakan locaya gittik. Kenara çekilip geçmesini bekledim ama önce benim geçmemde ısrar etti. Solomon siparişimizi almaya geldi.

"Viski!" dedi. "Bol viski."

Solomon kaşlarını çattı.

"Bana bir bira," dedim.

Solomon ısrarla kadına bakıyordu, bir şey ararmış gibi, kaşlarını öyle çatmıştı ki keli buruşmuştu. Aralarındaki kan benzerliğini ben de hissettim ve birden kadının Yahudi olduğunu anladım. Solomon içkileri almaya gitti. Kadın alev saçan gözleri ile öylece oturuyordu, ellerini masanın üstünde kavuşturmuş, parmakları sürekli hareket halinde. Otururken bir yandan da ondan kurtulmanın bir yolunu bulmaya çalışıyordum.

"Bir içki sana çok iyi gelecek," dedim.

Gırtlağıma sarıldı birden, sıkmıyordu ama, kısa parmakları ve uzun tırnakları ile boynumu okşarken ağzımdan söz etmeye başladı, harikulade ağzımdan; Tanrım, ne kadar güzel ağzın var.

"Öp beni," dedi.

"Elbette," dedim. "Önce içkilerimizi içelim."

Dişlerini sıktı.

"Demek sen de biliyorsun!" dedi. "Onlardan farkın yok. Yaralarımdan haberdarsın, beni bu yüzden öpmek istemiyorsun. Seni tiksindirdiğim için!"

Gerçekten kaçık bu, diye geçirdim içimden; buradan çıkmalıyım. Öptü beni, ağzı ciğer tadındaydı. Arkasına yaslanıp rahat bir nefes aldı. Mendilimi çıkartıp alnımın terini sildim. Solomon içkileri getirdi. Elimi cebime attım ama o hemen on dolar verdi. Solomon para üstünü almaya giderken seslenip bir dolar uzattım. İtiraz etti. Tepindi, masayı yumrukladı. Solomon çaresizlik içinde ellerini havaya kaldırıp

kadının parasını kabul etti. Solomon arkasını döner dönmez, "Bu senin partin, benim gitmem gerek," dedim. Beni kendine çekip kollarını boynuma doladı ve her şey bana çok saçma gelene dek boğuştuk. Arkama yaslanıp oradan kaçmanın başka yolunu düşünmeye başladım.

Solomon para üstünü getirdi. İçinden beş sent alıp kadına bir el tilt oynamak istediğimi söyledim. Tek kelime etmeden geçmeme izin verdi. Makinenin başına gittim. O beni ödül kazanmış bir köpeği izler gibi izlerken, Solomon'da onu bir suçluyu izler gibi izliyordu. Makineden avans aldım, Solomon'u skora bakması için çağırdım.

"Kim bu kadın, Solomon?" diye fısıldadım.

Bilmiyordu. Gündüz bara gelip çok içmişti, bütün bildiği buydu. Arka kapıdan kaçmak istediğimi söyledim. "Sağdaki kapı," dedi.

Kadın viskisini bitirdi ve boş bardağı masaya indirdi. Yanına gidip biramdan bir yudum aldıktan sonra beni bir dakikalığına mazur görmesini söyledim. Parmağımla erkekler tuvaletini işaret ettim. Tuvalet kapısının karşısındaki kapıdan çıkarken Solomon beni izliyordu. O kapıdan depoya girmiştim, arka sokağa açılan kapı birkaç adım ötedeydi. Sis yüzüme çarpar çarpmaz kendimi daha iyi hissettim. Mümkün olduğunca uzaklaşmak istiyordum oradan. Aç olmamama rağmen Olive sokağındaki büfeye yürüyüp vakit öldürmek için bir kahve söyledim. Kaçtığımı fark edince odama geleceğini biliyordum. İçimde bir ses onun deli olduğunu söylüyordu, içki deliliği de olabilirdi. Her ne idiyse onu bir daha görmek istemediğim kesindi.

Sabah iki sularında döndüm odama. Kişiliği ve o tuhaf yaşlılık korkusu hakimdi odama hâlâ, bana ait değildi. O harikulade yalnızlık duygusu iki kez bozulmuştu. Odanın sakladığı bütün sırlar açığa çıkmıştı sanki. İki pencereyi de açıp sisin kasvet verici öbeklerle içeri yuvarlanışını izledim. Üşümeye başlayınca pencereleri kapattım. Odam sisten ıslanmış, kağıtlarımı ve kitaplarımı nem kaplamış, ama koku gitmemişti. Camilla'nın beresi yastığımın altındaydı. Koku bereye de sinmişti, ağzıma bastırdığımda ağzım kadının siyah saçlarındaydı sanki. Daktilonun başına geçip aklıma geleni yazmaya başladım.

Kısa bir süre sonra holde ayak sesleri duydum. Oydu, emindim.

Hemen ışıkları söndürüp karanlıkta oturdum. Kapıyı vurdu, çıt çıkarmadım. Tekrar vurdu, sigaramdan bir nefes aldım. Sonra kapıyı yumruklamaya başladı, açmazsam tekmelemeye başlayacağını ve sabaha kadar tekmeleyeceğini söyledi bağıra çağıra. Sonra da tekmelemeye başladı, o raşitik otelde kopan gürültüyü anlatamam, fırlayıp kapıyı açtım.

"Canım!" dedi kollarını açarak.

"Tanrım!" dedim. "Fazla ileri gitmiyor musun? Usandığımın farkında değil misin?"

"Neden terkettin beni?" diye sordu. "Neden yaptın bunu?"

"Birine sözüm vardı."

"Sevgilim," dedi. "Neden böyle yalan söylüyorsun bana?"

"Tanrım!"

Odaya girip daktilomdaki kağıdı çekti yine. İpe sapa gelmez şeyler yazmıştım. Birkaç düşünce, defalarca adım ve birkaç dize. Ama bir gülümseme belirdi bu kez yüzünde.

"Harikulade!" dedi. "Bir dahisin! Sevgilim ne kadar yetenekli."

"Çok meşgulum," dedim. "Gider misin lütfen?"

Beni duymamıştı sanki. Yatağa oturup ceketinin düğmelerini çözdü, ayaklarını sarkıttı. "Seni seviyorum," dedi. "Sevgilimsin ve bu gece beni seveceksin."

"Bu gece olmaz," dedim. "Yorgunum. Başka zaman."

O şekerimsi koku geldi burnuma.

"Şaka etmiyorum," dedim. "Gitsen iyi olacak. Seni dışarı atmak zorunda bırakma beni."

"Öyle yalnızım ki," dedi.

Samimiydi. Hasta bir yer vardı içinde, burkulmuş, o sözcüklerle dışa vurmuştu, ona bu denli katı davrandığım için utanç duydum.

"Pekala," dedim. "Bir süre burada oturup konuşalım."

İskemleyi çektim, ters oturup çenemi arkalığa yasladım. O yatağa yerleşirken onu izledim. Sandığım kadar sarhoş değildi. Yolunda gitmeyen bir şey vardı bu kadının içinde ve alkolle ilgili değildi ve ben de ne olduğunu öğrenmek istiyordum.

Anlattıkları çılgıncaydı. Adı Vera'ydı. Long Beach'de zengin bir Yahudi ailesinin yanında bakıcılık yapıyordu. Yorulmuştu ama bakı-

cılıktan. Aslen Pennslvanialı'ydı, kocası onu aldattığı için Pennsylvania'yı terketmişti. Long Beach'den o gün gelmişti. Olive sokağı ile ikinci caddenin köşesindeki restoranda beni görmüştü. Otele kadar izlemişti, çünkü "gözlerimle ruhunu delmiştim." Onu orda gördüğümü hatırlamıyordum ama. Daha önce görmediğimden emindim. Nerede oturduğumu öğrendikten sonra Solomon'un barına gidip sarhoş olmuştu. Kendinde odama gelme cesaretini bulmak için.

"Seni iğrendirdiğimi biliyorum," dedi. "Yaralarımı ve elbisemin sakladığı dehşeti bildiğini de. Ama iğrenç vücudumu unutmaya çalış, yüreğimde iyiyim, çok iyiyim ve iğrenilmekten fazlasını hak ediyorum."

Nutkum tutulmuştu.

"Vücudumu bağışla," dedi. Kollarını bana uzattı, yaşlar akıyordu gözlerinden. Çaresizdim; neden söz ettiğini bilmiyordum; ah, ağlama böyle kadın, böyle ağlamamalısın, ve sıcak elini tutup saçmaladığını anlatmaya çalıştım; bu saçma düşüncelerle kendine eziyet ediyordu, çocuk gibi davranıyordu, bu şekilde onu teskin etmeyi sürdürdüm, ellerim ve sesimle yalvararak.

"Çünkü sen çok güzel bir kadınsın, vücudun harikulade, saplantıdan başka bir şey değil, çocukça bir fobi, kabakulaktan kalmış olabilir. Onun için ağlamamalısın, üzülme, geçecek. Geçeceğinden eminim."

İkna edici değildim, daha çok acı çekmesine neden oluyordum çünkü kendi cehenneminde yanıyordu. Benden öyle uzaktı ki sesimin sedası mesafeyi büyütüyordu. Sonra başka şeylerden söz etmeye çalıştım, kendi saplantılarımla onu güldürmeye. Bak, Arturo Bandini'nin de kendine göre saplantıları var! Ve yastığın altından Camilla'nın beresini çıkardım.

"Bak! Benim de saplantılarım var. Ne yaptığımı biliyor musun? Bu küçük siyah bereyi yatağıma alıp göğsüme bastırıyor, onunla konuşuyorum:

"Seni seviyorum, seviyorum, harikulade prenses!" Anlatmayı sürdürdüm, ben de melek sayılmazdım; benim de ruhum buruk, düğümlenmiş; yalnız olduğunu sanma; çünkü Arturo Bandini sana rahatlıkla eşlik edebilir; senin Arturo Bandini'n var ve sana anlatacak çok şe-

yi var. Şunu dinle: bir gece ne yaptım biliyor musun? Arturo'nun itiraf saati: bir gece yaptığım korkunç şeyi duymak istiyor musun? Bir gece bu dünya için fazlası ile güzel bir kadın geçti yanımdan, dayanılmazdı, kim olduğunu hiçbir zaman öğrenemedim, tilki kürkü giymiş şapkalı bir kadın, ve Bandini onu izledi çünkü o düşlerden bile güzeldi, Bernstein'ın Balık Restoranı'na girişini izledi, kendinde değildi, arkasında kurbağaların ve balıkların yüzdüğü bir pencereden kadının tek başına yiyişini izledi; ve kadın yemeği bitirdiğinde ne yaptım biliyor musun? Sen ağlama çünkü beni bilmiyorsun henüz, felaketim ben, yüreğim çini mürekkebi dolu; ben, Arturo Bandini, Bernstein'in Balık Restoranı'na girip onun oturduğu iskemleye oturdum ve titredim zevkten, kullandığı peçeteyi elledim, küllükte rujlu bir izmarit vardı ve ne yaptım biliyor musun? Sen ve küçük sorunların. Yedim izmariti, çiğnedim ve yuttum, tütünü de kağıdı da, ve tadı gayet güzeldi çünkü o harikuladeydi. Tabağın yanında çatalı duruyordu, çatalı cebime soktum, arada sırada cebimden çıkarıp yalıyordum çünkü o harikuladeydi. Düşük bütçe ile aşk, masrafsız bir sevgili, tam Arturo'nun kara yüreğine göre, arkasında kurbağaların ve balıkların yüzdüğü bir pencerenin gerisinden hatırlanmak üzere. Sen ağlama; Arturo'ya sakla gözyaşlarını çünkü onun çok ciddi sorunları var ve daha anlatmaya başlamadım bile. Ama esmer tenli bir prensesle kumsalda geçirilmiş bir geceden söz edebilirim sana, tutku bahçemde kokmayan ölü çiçeklerden farksız öpüşlerinden."

Beni dinlemiyordu ama, yataktan kalkıp ayaklarıma kapandı, onu tiksindirici bulmadığımı söylemem için yalvarmaya başladı.

"Söyle," dedi. "Öbür kadınlar kadar güzel olduğumu söyle bana!"

"Elbette güzelsin! Gerçekten güzelsin!"

Kaldırmaya çalıştım ama deli gibi tutunmuştu bana, onu teskin etmeye çalışmaktan başka bir şey gelmiyordu elimden, ama öyle beceriksiz, öyle yetersizdim ki. Uzaktı benden, derinlerde bir yerdeydi, yine de deniyordu.

Sonra yaralarından söz etmeye başladı yine. Korkunçtu yaraları, hayatını mahvetmişlerdi, aşkı başlayamadan öldürmüşlerdi, kocasını başka kadınların kollarına itmişlerdi, ve bütün bunlar benim için inanılmaz ve anlaşılmazdı çünkü kendi tarzında hayli çekici bir kadındı, sakat de-

ğildi, ona aşık olacak sürü ile adam olmalıydı dünyada.

Sendeleyerek doğruldu ve saçları yüzüne düştü, gözyaşları ile ıslanmış yanağına bir tutam saç yapışmıştı; gözleri şişmişti ve bir manyaktan farksızdı, acı çekiyordu.

"Göstereceğim sana!" diye bağırdı. "Gözlerinle göreceksin. Yalancı! Yalancı!"

İki eliyle eteğini çekti, etek ayaklarının dibine düştü. Bir adım atıp eteğin içinden çıktı, beyaz slip külotu ile gerçekten harikulade görünüyordu. Söyledim bunu ona, "Ama çok güzelsin! Güzel olduğunu söylemiştim sana!" dedim.

Bluzunun kopçalarını kurcalarken bir yandan da hıçkırıyordu. Daha fazla soyunmasına gerek kalmadığını söyledim; şüphe götürmez bir şekilde ikna olmuştum ve kendine daha fazla eziyet etmesine hiç gerek yoktu.

"Hayır," dedi. "Gözlerinle göreceksin."

Bluzunun kopçalarını açamadı, yardım etmem için arkasını bana döndü. Elimi salladım. "Allah aşkına, unut gitsin," dedim. "İkna oldum, striptiz yapmana gerek yok." Ümitsizlik içinde hıçkırdı ve ince bluzu iki eliyle tuttuğu gibi tek hareketle yırtıp çıkardı.

Kombinezonunu kaldırmaya başladığında arkamı dönüp pencereye doğru yürüdüm, çünkü korkunç bir şey görmek üzere olduğumu anlamıştım. Bana gülmeye başladı, diliyle endişeli yüzümü işaret edip, "İşte, işte! Daha görmeden dehşete kapıldın! Biliyorsun!" dedi.

Katlanmaktan başka çarem yoktu. Döndüğümde ayakkabıları ve çorapları dışında çıplaktı ve yaralarını gördüm. Kasıklarındaydı, doğuştan olmalıydı, yanık gibi, dağlanmış bir bölge, acınası, kuru, buruşuk. Dişlerimi sıktım ve "Ne -bu mu? Bu yüzden mi kendini yiyip bitiriyorsun? Hiç önemi yok," dedim. Sözcükleri yitiriyordum ama, bir çırpıda söylemeseydim şekillenmeyeceklerdi. "Saçma," dedim. "Söylemeseydin farkına bile varmazdım. Çok güzelsin, harikuladesin!"

Merakla kendini inceledi, inanmayarak, sonra tekrar bana baktı, gözlerimi yüzünden ayıramıyordum, midem bulanmıştı, ondan gelen o şekerimsi ağır kokuyu soludum ve bir kez daha harikulade olduğunu söyledim, küçük bir kız kadar güzeldi, bir bakire kadar. Tek keli-

me etmeden ve kızararak kombinezonunu yerden alıp giydi. Kedi mırıltısı geliyordu gırtlağından.

Öyle utandı ki birden, öyle memnundu ki, sözcükleri çok daha rahat söyleyebildiğimi farkedip güldüm ve tekrar tekrar çok güzel olduğunu, aptalca davrandığını söyledim. Ama çabuk söyle Arturo, hızlı konuş çünkü içimde bir şeyler taşmak üzere, dışarı çıkmam gerek, bir dakikalığına hole çıkacağımı ve ben dışardayken giyinmesini söyledim. Örtündü, ben çıkarken beni izleyen gözleri bir mutluluk denizinde yüzüyorlardı. Holün sonundaki yangın merdivenine gittim ve boşandım, deli gibi ağlıyor, gözyaşlarımı durduramıyordum çünkü Tanrı pis düzenbazın, aşağılık herifin tekiydi, bu kadına yaptıklarından sonra başka ne olabilirdi ki! İn aşağı Tanrı, aşağı in ki seni bir güzel benzeteyim, seni bağışlanamaz pis şakacı seni. Bu kadının ve dünyanın halinin sebebi sensin, sen olmasaydın o gece kumsalda Camilla'ya sahip olabilirdim, ama hayır! O pis şakalarından birini yapmadan edemedin: bu kadına ne yaptığını görmüyor musun? Arturo Bandini'nin Camilla Lopez'e duyduğu aşka ne yaptığını görmüyor musun? Birden benim trajedim bana kadınınkinden daha büyük göründü ve onu unuttum.

Odaya döndüğümde giyinmiş, aynanın karşısında saçını tarıyordu. Yırtık bluzunu ceketinin cebine sokmuştu. Çok yorgun ama aynı zamanda mutlu görünüyordu, huzurlu. Long Beach trenine bineceği gara kadar ona eşlik edeceğimi söyledim. İstemedi, gereği yoktu. Bir kağıt parçasına adresini yazdı.

"Bir gün Long Beach'e geleceksin," dedi. "Çok bekleyeceğimi biliyorum ama geleceksin."

Kapıda vedalaştık. Elini uzattı, sıcak ve canlıydı eli. "Hoşça kal," dedi. "Kendine dikkat et."

"Güle güle, Vera."

Eski yalnızlığıma dönemedim o gittikten sonra, onun tuhaf kokusundan kaçış yoktu. Yatağa uzandım. Beresini başıma yastık ettiğim Camilla bile çok uzaktaydı sanki, onu geri getirmeye çalıştım ama başaramadım. Arzu ve hüzün dolmaya başladı içime; ona sahip olabilirdin aptal, her istediğini yaptırabilirdin, ama Camilla'ya yapamadığın gibi ona da bir şey yapamadın. Gece boyunca uykumu böldü. Uyanıp

geride bıraktığı o tatlı ağırlığı soludum, elledığı eşyaları elledim, okuduğu şiiri düşündüm. Derin uykuya ne zaman geçtiğimi anımsamıyorum çünkü uyandığımda saat on olmuştu ve hâlâ yorgundum. Havayı soluyup huzursuzlukla olup bitenleri düşündüm. Oysa ona ne çok şey anlatabilirdim ve bana müşfik davranırdı. Bak Vera, diyebilirdim, durum böyle böyle, şunlar şunlar oldu ve sen şöyle şöyle yaparsan bir daha olmaz belki, çünkü benim hakkımda şöyle şöyle düşünen biri var ve buna son vermek zorundayım; öleceğimi bilsem bile vazgeçmeyeceğim çünkü bu şekilde devam edemem.

Bütün günü bunları düşünerek geçirdim; başka İtalyan'lar da geldi aklıma, Casanova ve Cellini, sonra da Arturo Bandini, ve dövünmek geldi içimden. Sonra, Long Beach nasıl bir yerdir acaba, diye geçirdim içimden. Merakımı gidermek için gidip biraz gezinir, Vera'ya da uğrardım. Şu içinden çıkamadığım büyük sorunumu görüşürdüm. O kadavramsı bölge geldi gözümün önüne, yaraları. Sözcüklerle nasıl tanımlayabilir, kağıda nasıl dökebilirdim? Sonra, Vera bütün kusurlarına rağmen bir mucize gerçekleştirir belki, dedim kendime. Mucize gerçekleştikten sonra farklı bir Arturo Bandini dünyanın ve Camilla Lopez'in karşısına dikilebilir, vücudunda dinamit, gözlerinde volkanik bir kıvılcımla Camilla Lopez'e, "Bana bak, küstahlığına yeterince tahammül ettim ama artık sabrım taştı, şimdi sorun çıkarmadan soyun ve isteklerimi yerine getir," diyebilirdi. Gözlerimi tavana dikip bu hayalleri kurmak bana zevk veriyordu.

Bir akşamüstü Bayan Hargraves'e birkaç günlüğüne kent dışında olacağımı söylüyorum, Long Beach, iş için, ve yola çıkıyorum. Vera'nın adresi cebimde, büyük bir serüvene hazırla kendini Bandini, fetih zamanı geldi. Köşede ağzı et için sulanan Hellfrick'le karşılaşıyorum. Biraz para veriyorum, kasaba dalıyor. Sonra gara gidip Long Beach trenine biniyorum.

ON İKİNCİ BÖLÜM

Posta kutusunda Vera Rivken yazıyordu, böylece soyadını da öğrenmiştim. Bina, Long Beach karayolunun yanında, Lunaparkın karşısındaydı. Alt katta bilardo salonu, üstte birkaç daire. Merdivenden çıkarken doğru yerde olduğumdan emin oldum; merdivene kokusu sinmişti. Trabzan eğri büğrüydü. Duvardaki gri boya şişmişti, parmağımla bastırdığımda çatlıyordu.

Kapıyı vurdum, açtı.

"Bu kadar çabuk mu?" dedi.

Onu kollarına al Bandini, seni öperken yüzünü ekşitme, gülümseyerek ayrıl, bir şey söyle. "Harikulade görünüyorsun," dedim. Devam etmek mümkün olmadı, üstümdeydi, ıslak bir sarmaşık gibi, ağzımı arayan dili ürkmüş bir yılanın başından farksız. Muhteşem İtalyan aşık Bandini, karşılık ver! Ah Yahudi kızı, biraz daha müşfik olsan, bu kadar acele etmesen! Ayrıldık nihayet, deniz ve manzaraya dair bir şeyler mırıldanarak pencereye doğru yürüdüm. "Manzara güzel," dedim. Ama yanıma gelip ceketimi çıkardıktan sonra beni koltuğa oturtup ayakkabılarımı çıkardı. "Rahatına bak," dedi. Sonra kayboldu. Orda oturup dişlerimi gıcırdattım, milyonlarca California odasından farksız odayı seyrettim, şurda bir parça lambri, orda bir parça kilim,

mobilyalar, tavanda örümcek ağları, köşelerde toz, onun odası, herkesin odası, Los Angeles, Long Beach, San Diego, güneşin etkisini azaltmak için birkaç kat sıva ve kireç sürülmüş duvarlar.

Mutfak yerine geçen küçük beyaz holdeydi, kap kacak ve bardak sesleri geliyordu içerden. Orda oturup; nasıl oluyor da odamda tek başıma iken bana bir türlü, birlikte iken başka türlü görünüyor, diye düşündüm. Tütsü yanıyor mu diye bakındım, o şekerimsi kokunun kaynağını arıyordum, bir yerden geliyor olmalıydı. Tütsü filan yoktu ama, kirli mavi mobilya, üstünde birkaç kitap duran bir masa ve duvardan açılan yatağın başlığında bir ayna sadece. Elinde bir bardak sütle çıktı mutfaktan. "İç," dedi. "Bir bardak soğuk süt."

Soğuk değildi ama, sıcaktı hatta, üstünde sarımtrak bir tabaka oluşmuştu. Bir yudum aldım. Dudaklarının ve yediği ağır yemeklerin tadı geldi ağzıma, çavdar ekmeği ile kamamber tadı. "Güzel," dedim. "Nefis."

Ayaklarımın dibine oturmuştu. Elleri dizlerimde aç gözlerle beni seyrediyordu. Gözleri öyle iriydiler ki içlerinde yitebilirdim. Onu ilk gördüğümde giyindiği gibi giyinmişti, aynı elbiseler. Ev öylesine haraptı ki başka elbisesi olmadığını biliyordum. Makyaj yapmasına fırsat vermeden gelmiştim, gözlerinin altında ve yanaklarında yaşlılığın izleri görülüyordu. O gece bu izleri fark etmediğime şaştım ama sonra fark ettiğimi anımsadım, yüzündeki makyaja rağmen fark etmiştim ama iki gün boyunca kurduğum hayallerin sonucunda kendilerini gizlemişlerdi ve ordaydım ve gelmekle hata etmiştim.

Konuştuk, o ve ben. İşimi sordu ama içten değildi, işim onu ilgilendirmiyordu. Ben de verdiğim yanıtta içten değildim. İşim beni de ilgilendirmiyordu. Bizi ilgilendiren tek şey vardı, ne olduğunu o da biliyordu, gelerek belli etmiştim.

İyi de sözcükler nerdeydi, beraberimde getirdiğim şehvet nerdeydi? Bütün o hayaller, arzum, cesaretim nerdeydi ve neden orda oturmuş hiç de gülünesi olmayan şeylere kahkahalarla gülüyordum? Hadi Bandini -emeline kavuş, kitaplarda anlatıldığı gibi sahip ol ona. Bir odada iki kişi; biri kadın; diğeri, Arturo Bandini, ne balık ne de kuş.

Uzun bir sessizlik daha, kadının başı kucağımda, parmaklarım karanlık bir ağın içinde beyaz tellerini ayırıyor. Uyan, Bandini! Camil-

la Lopez görmeli bu halini, o iri siyah gözleri ile, gerçek aşkın, Maya prensesin. Tanrım, Arturo, muhteşemsin! *Minik Köpek Güldü*'yü yazmış olabilirsin ama Casanova'nın anılarını yazamayacağın kesin. Orda oturmuş ne yapıyorsun? Bir başyapıt hayali mi kuruyorsun? Bandini, ahmak!

Başını kaldırıp bana baktı ve kapalı gözlerle oturduğumu gördü. Düşüncelerimden habersizdi. Belki de değildi. Belki de bu yüzden, "Yorgunsun. Uyu biraz," demişti. Bu yüzden yatağı açıp uzanmamda ısrar etmiş, yanıma uzanıp başını göğsüme koymuştu. Yüzümü incelerken, "Başka birini mi seviyorsun?" diye sorması bu yüzdendi belki.

"Evet," dedim. "Los Angeles'da yaşayan bir kıza aşığım."

Yüzümü okşadı.

"Biliyorum," dedi. "Anlıyorum."

"Hayır, anlamıyorsun."

O anda ne için geldiğimi söylemek geldi içimden, dilimin ucundaydı, söylenmeyi bekliyordu, yapamayacağımı biliyordum ama. Orda uzanmış tavanın boşluğunu izlerken ona söyleme fikri ile oynuyordum. "Sana söylemek istediğim bir şey var. Belki sen bana yardım edebilirsin," dedim. Devamını getiremedim ama. Hayır, söyleyemezdim; bir şekilde söylemek istediğim şeyi keşfetmesini umuyordum, ama beni rahatsız eden şeyin ne olduğunu sorup durduğunda ümidimi yitirdim, başımı sallayıp suratımı buruşturdum ve "kapatalım bu konuyu," dedim. "Sana söyleyebileceğim bir şey değil."

"Aşık olduğun kızdan bahset bana," dedi.

Yapamazdım, bir kadınla birlikte olup başka bir kadına duyduğum hayranlıktan söz edemezdim. Belki de bu yüzden "Güzel mi?" diye sordu. Güzel olduğunu söyledim. Belki de bu yüzden, "Seni seviyor mu?" diye sordu. Beni sevmediğini söyledim. Yüreğim ağzıma geldi birden çünkü giderek sormasını istediğim şeye yaklaşıyordu, o alnımı okşarken soruyu bekledim.

"Peki neden sevmiyor seni?"

Sormuştu işte. Cevabını verebilirdim ve herşey açığa çıkmış olurdu, ama "Sevmiyor işte, hepsi bu," demekle yetindim.

"Başkasını sevdiği için mi?"

"Bilmiyorum. Belki."

Ona belki, buna belki, sorular, sorular, karanlıkta el yordamı ile Arturo Bandini'nin şehvetini arayan yaralı ve bilge kadın, bir sıcak soğuk oyunu, Bandini sırrını ele vermeye istekli. "Adı ne?"

"Camilla," dedim.

Doğrulup ağzıma dokundu.

"Öyle yalnızım ki," dedi. "O olduğumu hayal et."

"Evet," dedim. "Sen o'sun. Adın Camilla."

Kollarımı açtım ve kendini göğsüme bıraktı.

"Adım Camilla," dedi.

"Çok güzelsin," dedim. "Bir Maya prensesisin."

"Prenses Camilla'yım."

"Bu topraklar ve deniz sana ait. Califomia sana ait. Califomia yok, Los Angeles yok, tozlu sokaklar yok, ucuz oteller yok, havalı bulvarlar yok. Çöllerden, dağlardan ve denizden ibaret güzel toprakların var sadece. Sen bir prensessin ve buranın hakimisin."

"Prenses Camilla'yım ben," diye hıçkırdı. "Amerikalı'lar yok. Califomia yok. Sadece çöller, dağlar ve deniz var ve ben hepsinin hakimiyim."

"Derken ben çıkageliyorum."

"Derken sen çıkageliyorsun."

"Ben benim. Arturo Bandini'yim. Dünyanın en büyük yazarı."

"Evet," dedi gözyaşlarına boğularak. "Elbette! Arturo Bandini, dünyanın en büyük yazarı." Yüzünü omuzuma gömdü, sıcak gözyaşları boynuma aktılar. Onu kendime çektim. "Öp beni, Arturo."

Öpmedim ama. Bitirmemiştim henüz. Ya istediğim gibi olurdu, ya da olmazdı. "Ben bir fatihim," dedim. "Cortez gibi, ama İtalyan'ım."

Sertleşmeye başlamıştım. Sahici ve doyurucuydu, mutluluk doldu içime, pencerenin ötesindeki mavi gök bir kubbe, dünya ise avucumun içinde tuttuğum minik bir şeydi. Titredim zevkten.

"Camilla, öyle çok seviyorum ki seni!"

Ne yaraları kalmıştı, ne de kurumuş yerleri. Camilla'ydı o, kusursuz ve harikulade. Bana aitti, dünya da öyle. Döktüğü yaşlar beni mutlu ediyor, heyecanlandırıyorlardı. Ve ona sahip oldum. Sonra uyudum, yorgun ve huzurlu. Uykuya dalarken hıçkırdığını anımsıyo-

rum ama umursamadım. Camilla değildi artık. Vera Rivken'di ve ben onun dairesindeydim, uykumu alır almaz kalkıp gidecektim.

Uyandığımda gitmişti. Oda yokluğunda daha etkileyiciydi. Açık bir pencere, hafif hafif uçuşan perdeler, tokmağında elbise askısı asılı açık dolap kapısı, koltuğun kolunda bıraktığım yarım bardak süt. Arturo Bandini'yi itham eden küçük şeyler, ama uykudan sonra gözlerime bir serinlik gelmişti ve hiç dönmemek üzere gitmek için sabırsızlanıyordum. Karşıdaki lunaparktan atlı karıncanın müziği geliyordu odaya. Pencerede durdum. Aşağıdan iki kadın geçti, yukardan başlarını seyrettim.

Çıkmadan önce kapıda durup odaya son bir defa baktım. Hafızana iyi yerleştir çünkü burda oldu, bu odada tarih yazıldı. Güldüm. Arturo Bandini, tatlı dilli, görmüş geçirmiş; kadın konusunda dinleyeceksin onu. Ama odanın görüntüsü öylesine yoksuldu ki, sıcaklık ve mutluluk dilenir gibiydi. Vera Rivken'in odası. Vera Rivken Arturo Bandini'ye iyi davranmıştı ve yoksuldu. Cebimden bir tomar para çıkarıp içinden iki dolar çektim, masanın üstüne bıraktım. Sonra merdivenden inip dışarı çıktım. Ciğerlerime hava doldu, hiç hissetmediğim kadar güçlü hissediyordum kendimi.

Zihnimin arkasında karanlık bir nokta vardı ama. Yürüyordum. Dönme dolabın, çadır bezinden yapılmış standların önünden geçtim ve kendini daha güçlü bir şekilde hissettirmeye başladı; adı konamayan bulanık bir şey sızıyordu beynime. Bir hamburger büfesinin önünde durup kahve söyledim. Sinsice sokuluyordu; huzursuzluk, yalnızlık duygusu. Derdim neydi? Nabzımı saydım. Normaldi. Kahveyi üfleyip bir yudum aldım: iyi kahve. Aradım, zihnimin parmakları ile beni rahatsız eden düşünceye uzanıp tam da dokunamadığımı hissettim. Birden şimşek gibi çaktı beynimde, ölüm gibi, yıkım gibi. Taburemden kalkıp oradan hızla uzaklaştım. Kaldırımda hırslı bir şekilde yürüyordum, bana son derece garip görünen insanların yanından geçerek, hayaletlerin; dünya bir hayal gibiydi, şeffaf bir düzlemdi ve üstündeki herkes çok kısa bir süre için ordaydılar; hepimiz, Bandini, Hackmuth, Camilla, Vera, hepimiz kısa bir süre için vardık, sonra başka bir yere gidecektik; hayatta değildik aslında, hayatta olmaya çok yaklaşıyor ama olamıyorduk. Öleceğiz. Herkes faniydi. Sen bile

Arturo, sen bile fânisin.

İçimden akan şeyin ne olduğunu biliyordum artık. Büyük, beyaz bir haç beynime doğrultulmuştu ve bana aptal bir adam olduğumu söylüyordu, çünkü ölecektim ve elimden bir şey gelmezdi. *Mea Culpa, mea culpa, mea maxima culpa.* Büyük günah, Arturo. Zina. Karşımdaydı nihayet ve çetin cevizdi ve bana işlediğim günahtan arınılamayacağını söylüyordu. Ben bir Katoliktim. Vera Rivken'e karşı telafisi olmayan bir günah işlemiştim.

Standların bittiği yerde kumsal başlıyordu. İlerde kum tepeleri vardı. Kum tepelerinin kaldırımı gizlediği bir yere yürüdüm. Bunu düşünmek gerekti. Diz çökmedim; oturup dalgaların kıyıyı kemirişini izledim. Başın belada, Arturo. Nietzsche'yi okudun, Voltaire'i okudun, üstesinden gelebilirsin. Mantık yürütmenin yararı yoktu ama. Mantık yürüterek kendimi kurtarabilirdim ama kanımda değildi. Bana hayat veren kanımdı ve damarlarımda akan kan bana yanlış yaptığımı söylüyordu. Orda oturup kanıma teslim oldum, beni başlangıcımın derin denizine yüzdürmesine izin verdim. Vera Rivken, Arturo Bandini: yanlış bir şey vardı burada. Olmaması gereken bir şey. Hatalıydım. Ölümcül bir günah işlemiştim. Matematiksel, felsefi ve psikolojik olarak çözebiliyordum. Bir düzine değişik kanıt bulabilirdim ama hatalıydım, işlediğim suçun sıcak ve düz ritmini inkar edemezdim.

Vicdan azabı içinde bağışlanmayı dilemeyi düşündüm. İyi de, kimden? Hangi Tanrı'dan, hangi İsa'dan? Onlar bir zamanlar inandığım mitlerken, mit olduklarını hissettiğim inançlara dönüşmüşlerdi. Bu deniz, bu da Arturo, deniz gerçek ve Arturo denizin gerçek olduğuna inanıyor. Sonra başımı başka tarafa çeviriyorum ve her yer kara. Yürüyor, yürüyorum ve her yer uçsuz bucaksız kara. Bir yıl, beş yıl, on yıl geçiyor ve denizi hiç görmüyorum. Denize ne oldu, diye soruyorum kendime. Geride kaldı, diye yanıtlıyorum, hafızamda saklı. Deniz bir mit. Hiç yoktu. Ama deniz *var*! Deniz kıyısında doğdum diyorum sana! Yüzdüm ben o denizin sularında! Doyurdu beni, huzur verdi, büyüleyici uzaklıkları ile düşlerimi besledi! Hayır, Arturo, deniz hiç olmadı. Düş görüyorsun, olmasını diliyorsun ve toprakta yürüyorsun. Denizi göremeyeceksin artık. Bir zamanlar var olduğunu

sandığın bir mit deniz. Ama, diyorum gülümseyerek, tuzu ağzımda. Binlerce karayolu olsa da kafam karışmaz çünkü yüreğimdeki kan o harikulade kaynağına geri dönecektir.

Peki, ne yapmalıyım? Ağzımı gökyüzüne doğru kaldırıp korkak dilimle bir şeyler mi gevelesem? Göğsümü açıp yumruklayarak İsa'nın dikkatini mi çekmeye çalışsam? Ama örtünüp yola devam etmek daha iyi ve mantıklı olmaz mıydı? Şaşkınlıklar olacaktı şüphesiz, açlık çekecektim; kurumuş dudaklarımı tatlandırmak için yanaklarımdan süzülüp minik kuşlar gibi beni teselli etmeye çalışan gözyaşlarımdan başka hiçbir şeyimin olmadığı bir yalnızlığa bürünecektim. Ve sonunda teselli bulacaktım, ölmüş bir kıza duyulan aşka benzer bir güzellik olacaktı. Biraz da kahkaha, zaptedilmiş kahkahalar, ve geceleyin sessiz bir bekleyiş, geceye duyulan yumuşak korku, ölümün meydan okuyan öpüşüne duyulan korkuya benzer bir korku. Ve gece çökecekti ve gençliğimin tez canlılığı ile terkettiğim kaptanlarım denizimin kıyılarından alınmış yağlar süreceklerdi hislerime. Ama bağışlanacaktım, bu ve başka şeyler için, Vera Rivken için, Voltaire'in aralıksız çırpan kanatları için, durup o büyüleyici kuşu dinlediğim için. Deniz kıyısındaki yurduma döndüğümde herşey için bağışlanacaktım.

Kalkıp derin kumda yürümeye başladım. Denizin arkasında küstah bir kırmızı top gibi batan güneşle akşamüstü olgunlaşmıştı. İnsanın nefesini kesen bir şey vardı gökyüzünde, tuhaf bir gerilim. Güneyde martılar kıyıyı tarıyorlardı. Taş bir banka yaslanıp tek ayak üstünde ayakkabıma giren kumu boşaltmaya başladım.

Bir gümbürtü hissettim birden, ardından da bir sarsıntı.

Taş bank benden uzaklaşıp kuma yuvarlandı. Standlara baktım. Sallanıp devriliyorlardı. Long Beach ufuk çizgisine baktığımda yüksek binaların sallandığını gördüm. Altımdaki kum yarıldı; sendeledim, dengemi tekrar buldum. Aynı şey bir kez daha oldu.

Deprem.

Çığlıklar yükseliyordu. Ortalık toza bulanmıştı. Yer kükrüyor, binalar çöküyordu. Kendi etrafımda dönüp duruyordum. Sebebi bendim. Benim yüzümden olmuştu. Ağzım açık kalakalmış, etrafıma bakınıyordum. Denize doğru birkaç adım koştum. Sonra geri koştum.

Sebebi sensin, Arturo. Tanrı'nın gazabı bu. Sebebi sensin. Sarsıntılar sürüyordu. Deniz ve toprak kusuyorlardı. Tozdu her yer. Kulağıma enkaz gürültüsü geldi. Çığlıklar duydum, ardından da bir siren. İnsanlar binalardan çıkmış koşuyorlardı. Devasa toz bulutları oluşmuştu.

Senin eserin Arturo, sen yaptın. O odada, o yatakta.

Elektrik direkleri devriliyor, binalar kraker gibi çatlıyorlardı. Çığlıklar, bağıran adamlar, çığlık atan kadınlar. Yüzlerce insan binalardan çıkmış can havliyle koşuyorlardı. Bir kadın kaldırımda yatmış kaldırımı yumrukluyordu. Küçük bir oğlan çocuğu gördüm, ağlıyordu. Her yere cam saçılmıştı. İtfaiye çanları. Sirenler. Delilik.

Büyük sarsıntı dinmişti. Yeraltından kükreme sesleri geliyordu. Bacalar devriliyor, tuğlalar düşüyordu. Gri bir toz tabakası kaplamıştı heryeri. Herkes binalardan uzaklaşmak için boş bir arsaya doğru koşuyordu.

Hızla arsaya gittim. Beyaz yüzlerin arasında ağlayan yaşlı bir kadının yüzünü gördüm. İki kişi ceset taşıyordu. Karın üstü sürünen bir köpek gördüm, arka bacakları tutmuyordu. Arsanın bir köşesindeki barakanın yanında üstlerindeki çarşaf kanlanmış birkaç ceset vardı. Bir ambülans. Kolkola girmiş kıkırdayan iki liseli kız. Sokağa baktım. Binaların ön cepheleri yıkılmıştı. Duvarlardan yataklar sarkıyordu. Banyolar açıktaydı. Yarım metre yüksekliğinde enkaz oluşmuştu sokakta. Erkekler emirler yağdırıyorlardı. Her sarsıntı ile enkaz artıyordu. Adamlar kenara çekilip bekliyor, sonra tekrar enkaza dalıyorlardı.

Dayanılır gibi değildi. Barakaya yürüdüm, altımdaki toprak titriyordu. Barakanın kapısını açtım, bayılacak gibi oldum. Sıra sıra dizilmiş cesetlerin üstlerinde kanlı çarşaflar vardı. Kan ve ölüm. Dışarı çıkıp oturdum. Sarsıntılar sürüyordu.

Vera Rivken neredeydi? Kalkıp yürüdüm. Sokağı kordon altına almışlardı. Süngü takmış bahriyeliler devriye geziyorlardı. Sokağın öbür tarafında Vera'nın oturduğu binayı gördüm. Duvardan yatak sarkıyordu, çarmıha gerilmişti sanki. Döşeme çökmüş, tek duvar ayakta kalmıştı. Arsaya döndüm. Arsanın ortasında ateş yakmışlardı. İnsan yüzleri alevlerin ışığında kızarmışlardı. Yüzleri inceledim ama tanıdık birine rastlamadım. Vera Rivken yoktu aralarında. Birkaç yaşlı

adam aralarında konuşuyorlardı. Uzun boylu ve sakallı olan dünyanın sonunun geldiğini söyledi; bir hafta önce kehanette bulunmuştu. Saçlarına toprak bulaşmış bir kadın girdi aralarına. "Charlie öldü," dedi kadın. Sonra ağlamaya başladı. "Zavallı Charlie öldü. Buraya hiç gelmemeliydik! Gitmeyelim demiştim ona!" Yaşlı adamlardan biri kadını omuzlarından tutup kendine doğru çevirdi. "Neler söylüyorsun sen!" dedi. Kadın adamın kollarında bayıldı.

Gidip kaldırıma oturdum. Tövbe et, çok geç olmadan tövbe et. Bir dua söyledim ama tozdu ağzımda. Duaların yararı yoktu. Ama hayatımda bazı değişiklikler olacaktı. Ahlaklı ve huzurlu yaşayacaktım bundan böyle. Bir dönüm noktasıydı bu benim için. Deprem bana bir uyarıydı, Arturo Bandini'ye bir uyarı.

İnsanlar ateşin çevresinde kümelenmiş ilahi söylüyorlardı. Gözlerini göğe kaldır çünkü İsa geliyor. Herkes söylüyordu. Desenli kazak giymiş bir çocuk bana içinde ilahilerin bulunduğu bir kitap uzattı. Yanlarına gittim. Çemberin ortasındaki şişman kadın onları yönetirken kollarını şevkle sallıyor, ilahi dumanlarla birlikte göğe yükseliyordu. Sarsıntılar sürüyordu. Uzaklaştım. Tanrım, şu protestanlar!.. Benim kilisemde ucuz ilahiler söylenmezdi. Handel ve Palestrina'nın ilahileri söylenirdi benim kilisemde.

Hava kararmıştı. Gökyüzünde birkaç yıldız belirmişti. Sarsıntılar dinmek bilmiyor, birkaç saniyede bir tekrarlıyorlardı. Deniz tarafından rüzgar esmeye başladı ve hava serinledi. İnsanlar kümelenmişlerdi. Siren sesleri duyuluyordu. Gökyüzünden uçak sesleri geliyor, sokaklar bahriyeli kaynıyordu. Sedye taşıyan insanlar enkaza dalıyorlardı. Barakaya iki ambülans yanaştı. Kalkıp uzaklaştım. Kızıl Haç devreye girmişti. Arsanın bir köşesine karargah kurmuşlardı. Büyük teneke kutularda kahve dağıtıyorlardı. Sıraya girdim. Önümdeki adam konuşmaya başladı.

"Los Angeles'ın durumu daha vahimmiş," dedi. "Binlerce ölü varmış."

Binlerce. Camilla da ölmüş olabilirdi. *Columbia Birahanesi* ilk yıkılacak binalardan biriydi. Bina eski, duvarları çatlaktı. Camilla kesin ölmüştü. Saat dörtten on bire kadar çalışıyordu. Depreme çalışırken yakalanmıştı. Camilla ölmüştü, bense hayattaydım. İyi. Cesedini gö-

zümün önüne getirmeye çalıştım. Şu şekilde yatıyor olmalıydı, gözleri şöyle kapalı; elleri kenetlenmiş; Camilla ölmüştü, bense hayattaydım. Birbirimizi anlayamamıştık ama kendi tarzında iyi davranmıştı bana. Uzun süre unutmayacaktım onu. Dünyada onu unutmayacak tek kişi ben olacaktım muhtemelen. Ona dair çok hoş şeyler geliyordu aklıma; çarıkları, halkından duyduğu utanç, saçma sapan Ford'u.

Çeşit çeşit rivayet dolaşıyordu arsada. Denizden büyük bir dalga geliyordu. Denizden büyük bir dalga gelmiyordu. California'nın tamamı depremden etkilenmişti. Deprem sadece Long Beach'i vurmuştu. Los Angeles harap olmuştu. Deprem Los Angeles'da hissedilmemişti bile. San Francisco depreminden sonra yaşanan en büyük felaketti. Bu deprem San Francisco depreminden çok daha büyüktü. Ama her şeye rağmen herkes sakindi. Herkes korkmuştu ama panik yoktu. Arada sırada gülümseyen bir çehreye rastlayabiliyordunuz; cesur insanlar. Evlerinden uzaktılar ama cesaretleri yanlarındaydı. Metanetliydiler. Korkusuzdular.

Bahriyeliler arsanın ortasına bir radyo istasyonu kurmuş büyük hoparlörlerden yayın yapıyorlardı. Sürekli okunan bültenler felaketin boyutlarını çiziyor, derinden gelen bir ses emirler yağdırıyordu. Yasa buydu ve herkes uymak zorundaydı. İkinci bir uyarıya kadar kimse Long Beach'e girmeyecek, ya da terketmeyecekti. Kentte sıkıyönetim ilan edilmişti. Büyük bir dalga gelmiyordu. Tehlike sona ermişti. Sarsıntılar sürecekti, yer kabuğu yerleşiyordu, korkmak için sebep yoktu.

Kızıl Haç battaniye, yiyecek ve kahve dağıtıyordu. Gece boyunca radyo yayınını dinledik. Los Angeles'ın depremden çok az etkilendiği haberi geldi. Ölülerin uzun bir listesi okundu. Camilla Lopez yoktu aralarında. Tek bir Camilla yoktu, Lopez bile.

ON ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ertesi gün Los Angeles'a döndüm. Kent bıraktığım gibiydi ama ben korkuyordum. Tehlike sokaklarda pusuya yatmıştı. Yüksek binaların oluşturduğu vadiler yer sarsıldığında seni öldürebilecek tuzaklardı. Kaldırımlar yarılabilirdi. Tramvaylar devrilebilirdi. Arturo Bandini'ye bir hal olmuştu. Sadece tek katlı evlerin bulunduğu sokaklardan geçiyordu. Kaldırım kenarlarından yürüyor, neon tabelalardan uzak duruyordu. Korku girmişti içime, kök salmıştı. Atamıyordum. Dar ve uzun ara sokaklarda yürüyen insanlar görüyor, cesaretlerine hayran oluyordum. Hill sokağını geçip Pershing Meydanına girdim. Yüksek bina yoktu meydanda. Yer sarsılsa enkaz altında kalmazdınız.

Oturdum meydanda, sigara içtim ve ellerimin terlediğini fark ettim. *Columbia Birahanesi* beş blok ötedeydi. Oraya gitmeyeceğimi biliyordum. İçimde bir şey değişmişti. Bir korkaktım. Yüksek sesle söyledim bunu kendime: sen bir korkaksın. Umursamadım. Hayatta olmayı ölü bir çılgın olmaya yeğlerdim. Beton binalara girip çıkan yüzlerce insan -biri onları uyarmalı. Tekrarlanacaktı; tekrarlanması kaçınılmazdı, bir deprem daha olacak ve kenti dümdüz edecekti. Her an olabilirdi. Çok insan öldürecekti, ama beni hayır. Bu caddelerden

uzak duracaktım çünkü, enkazdan uzak duracaktım.

Otelime gitmek için Bunker Hill'i tırmanmaya başladım. Her binayı göz önünde bulunduruyordum. Ahşap binalar depreme dayanıklıydılar. Sallanıp titrer ama yıkılmazlardı. Tuğladan yapılma binalara dikkat. Yer yer depremin izlerine rastlanıyordu; yıkılmış bir duvar, düşmüş bir baca. Los Angeles hapı yutmuştu. Lanetlenmiş bir kentti. Bu deprem kente fazla zarar vermemişti ama ikinci bir depremle yerle bir olacaktı. Bana bir şey olmayacaktı, tuğla bir binanın içine girmeyecektim. Ben bir korkaktım ama bu benim bileceğim işti. Elbette korkağım, kendimle konuşuyorum, elbette korkağım, ama sen cesur ol, seni ahmak, sen cesur ol ve o koca binaların önünden geç. Öldürecekler seni. Bugün, yarın, haftaya, önümüzdeki yıl, er ya da geç seni öldürecekler ama beni asla.

Depremi yaşamış şu adama kulak verin şimdi. Alta Loma Otelinin terasına oturup anlattım onlara. Gözlerimle gördüm. Taşınan cesetleri gördüm. Akan kanı ve yaralıları gördüm. Deprem olduğunda altı katlı bir binanın altıncı katında derin uykudaydım. Asansöre koşmuştum. Çalışmıyordu. Bürolardan birinden koşarak bir kadın çıkmış, çelik kirişlerden biri kadının kafasına düşmüştü. Enkazın arasından güçlükle ilerleyip kadına ulaşmıştım. Kadını omuzlayıp altı kat aşağı taşımıştım. Sabaha dek kurtarma ekipleri ile birlikte enkaz çalışması yapmıştım, dizlerime kadar kan ve sefalet içinde. Kolu enkazdan bir heykel parçası gibi uzanan bir kadını çıkarmıştım enkazın içinden. Duman tüten bir kapının eşiğinden içeri dalıp küvette baygın yatan bir kızı kurtarmıştım. Yaralıların yaralarını sarmış, kurtarma ekiplerine öncülük edip yaralı ve ölülere ulaşmalarını sağlamıştım. Elbette korkmuştum, ama yapılması gerekiyordu. Afetin ortasındaydık, söz değil eylem zamanıydı. Yerin koca bir ağız gibi açıldığını ve asfalt sokağın üstüne kapandığını görmüştüm. Yaşlı bir adamın bacağı asfalta sıkışmıştı. Koşarak yanına gitmiş, metin olmasını söyledikten sonra itfaiyeci baltası ile asfaltı kazmaya başlamıştım. Geç kalmıştım ama. Asfalt tamamen kapanınca adamın bacağı kopmuştu. Adamı sırtlayıp götürmüştüm. Dizi hâlâ asfaltta duruyordur, yerden çıkan kanlı bir anı. Herşeyi gözlerimle görmüştüm ve korkunçtu. Belki inandılar, belki de inanmadılar. Benim için fark etmiyordu.

Odama gidip duvarda çatlak olup olmadığına baktım. Hellfrick'in odasını denetledim. Hellfrick ocağın üstüne eğilmiş tavada hamburger pişiriyordu. Her şeyi gözlerimle gördüm, Hellfrick. Deprem olduğunda şeytan arabasının en yüksek noktasındaydık. Arabamız raylara takılıp kalmıştı. Aşağı inmekten başka çaremiz yoktu. Ben ve yanımdaki kız. Yerden otuz metre yüksekteydik. Kızı sırtıma aldım, yaprak gibi sallanıyorduk. Başardım ama. Enkaza ayaklarından gömülmüş bir kız gördüm. Arabasının içinde ezilmiş bir kadın gördüm, kolunu sola dönüş işareti vermek için dışarı çıkarmıştı. Poker masasında ölmüş üç adam gördüm. Hellfrick ıslık çaldı: ne diyorsun? Ne diyorsun? Yazık, yazık. Ve ona on beş sent borç verebilir miydim? Verdim ve duvarlarında çatlak olup olmadığına baktım. Hole, garaja ve çamaşırhaneye baktım. Orda burda sarsıntının izlerine rastlanıyordu ama endişe verici bir durum yoktu. Yine de Los Angeles'ı dümdüz etmesi kaçınılmaz depremin habercisiydiler. Odamda uyumadım o gece. Gümbürtüler sürerken odamda yatmam söz konusu değildi. Ben yatmam, Hellfrick. Battaniyelerime sarınıp tepenin çimlerine yatarken Hellfrick penceresinden beni izliyordu. Aklını kaçırmışsın sen, dedi Hellfrick. Ama sonra ona borç para verdiğimi hatırladı, aklımı kaçırmamıştım belki. Haklı da olabilirsin, dedi Hellfrick. Işığını söndürdü ve zayıf bedenini yatağa yerleştirdiğini duydum.

Dünya tozdan geliyordu ve sonunda yine toz olacaktı. Sabah ayinine gitmeye başladım. Günah çıkardım. Ahşap bir kilise seçmiştim kendime, alçak ve sağlam bir bina, Meksika mahallesine yakın. Orda dua ediyordum. Yeni Bandini. Ah, hayat! Buruk ve tatlı trajedi, mahvıma neden olan göz kamaştırıcı orospu! Birkaç günlüğüne sigarayı bıraktım. Yeni bir dua tespihi aldım. Sadaka kutusuna para attım. Acıyordum dünyaya.

Colorado'daki sevgili annem. Canım annem, ne kadar da Bakire Meryem'e benzer. Sadece on dolarım kalmıştı ama beşini anneme yolladım. Eve yolladığım ilk para. Benim için dua et sevgili anneciğim. Dualarını üstümden eksik etme. Karanlık günler bunlar anneciğim. Çirkin bir dünyada yaşıyoruz. Ama ben değiştim, yeni bir hayata başladım. Seni Tanrı'ya överek saatler geçiriyorum. Bu zor günlerde yanımda ol, canım anneciğim. Ama acele edip bu mektubu bitir-

mek zorundaydım çünkü her akşamüstü kiliseye gidip kurtarıcımızın önünde diz çöküyor, dua ediyorum. Allahaısmarladık, beni dualarından eksik etme.

Anneme yazdığım mektubu postalamak üzere otelden çıkıyorum, mektubu posta kutusuna atıyorum ve tuğla binaların olmadığı Olive sokağını katedip boş arsadan geçiyorum, binaların olmadığı bir başka sokaktan mecburen gökdelenlerin bulunduğu caddeye giriyorum. Gökdelenlerin karşı kaldırımından yürüyorum, hızlı, bazen koşarak. Ve caddenin sonunda dua ettiğim küçük kiliseme kavuşuyorum.

Bir saat sonra ruh dinginliği ile kiliseden çıkıyor, aynı güzergahtan otele dönüyorum. Gökdelenlerin önünden koşar adım, boş sokak, arsa ve ahşap evler boyunca Olive sokağı. Ruhunu yitirmiş biri dünyaya sahip olsa ne fayda? Ve o küçük şiir: dünyanın bütün hazlarını al, sonsuzlukla çarp, cennette bir an hepsine bedeldir. Ne kadar doğru? Ne kadar doğru? Bana doğru yolu gösterdiğin için sana minnettarım kutsal ışık.

Biri pencerenin camını tıklatıyor. Biri asma kaplı evin pencere camını tıklatıyor. Dönüp pencereyi buldum, bir baş gördüm: beyaz dişler, siyah saçlar, o bakış, uzun parmaklar. Ne bu içimde kopan fırtına? Düşüncelerimdeki kopukluğu, hislerimi gerçek kılan bu kan selini nasıl engelleyebilirim? Ama ben bunu istiyorum! Ölürüm onsuz! Sana geliyorum penceredeki kadın; beni büyülüyor, zevk ve mutluluktan uçuruyorsun. Geliyorum işte, çarpık basamaklardan çıkıyorum.

Pişmanlığın yararı var mı ve iyilikten sana ne, depremde ölsen ne olur, kimin umurunda? Kent merkezine indim. İşte gökdelenler, gelsin deprem, gömsün beni ve günahlarımı, kim takar? Ne kendime ne de Tanrı'ya faydam var, ha depremde ölmüşüm ha başka türlü. Nedeni, zamanı, şekli önemli değildi.

Ve birden bir düş gibi geldi. Çaresizliğimin içinden - bir fikir, ilk sağlam fikir, hayatımda ilk kez, kanlı canlı, temiz, güçlü, satır satır, sayfa sayfa. Vera Rivken'e dair bir öykü.

Başladım ve aktı. Düşünerek yazmıyordum ama, tasarlanmamıştı. Kan gibi fışkırıyordu. Yakalamıştım nihayet. Beni rahat bırakın, uçuyorum zevkten, çok seviyorum seni Tanrım ve seni Camilla ve seni

ve seni. Ne güzel bir duygu, ne kadar tatlı, sıcak, yumuşak, leziz, sarılı. Nehir boyunca ve deniz aşırı, bu sensin bu da ben, büyük dolgun sözcükler, küçük zarif sözcükler, hey hey hey.

Nefes nefese, delice, biteviye, müthiş bir öykü, saatlerce örseledim tuşları. Beni kaplayana, iliklerimden akıp gücümü kesene dek, köreltene dek. Camilla! O Camilla benim olacaktı! Kalkıp otelden çıktım, Bunker Hill'i inip Columbia Birahanesi'ne girdim.

"Döndün demek!"

Gözlerime perde inmiş, üzerime örümcek ağı serpilmişti sanki.

"Neden dönmeyim?"

Arturo Bandini, *Minik Köpek Güldü*'nün yazarı, Ernest Dowson'dan bir miktar intihal ve izdivaç teklif eden bir telgraf. Gözlerinde alay mı var yoksa? Boşver, önlüğünün altındaki esmer teni hatırla. Bira içip onu seyrettim. Piyanonun yanındaki adamlarla gülüştüğünde pis pis baktım. Adamlardan biri elini kalçasına koyduğunda pis pis sırıttım. Meksikalı! Çöp! Elimle işaret ettim. Canı istediğinde geldi, on beş dakika sonra. İyi davran ona Arturo. Numara yap.

"Bir şey mi istiyorsun?"

"Nasılsın Camilla?"

"İyiyim herhalde."

"İşten sonra seninle görüşmek istiyorum."

"Sözüm var."

Nezaketle: "İptal edebilir misin, Camilla?"

"Maalesef."

"Lütfen Camilla. Sadece bu gece. Çok önemli."

"Yapamam Arturo. Gerçekten."

"Görüşeceksin benimle," dedim.

Uzaklaştı. İskemlemi geriye ittim. Parmağımı ona doğrultup bağırdım: "Görüşeceksin benimle! Seni küstah, birahane yosması!"

Elbette görüşecekti benimle. Çünkü onu bekleyecektim. Çünkü dışarı çıkıp otoparka girdim ve arabasında oturup bekledim. Çünkü Arturo Bandini ile görüşmeyi reddetmek haddini aşardı. Çünkü ondan nefret ediyordum.

Sonra otoparka girdi, barmen Sammy ile. Arabadan indiğimi görünce duraksadı. Elini Sammy'nin koluna koydu, onu engellemeye

çalışır gibi. Fısıldaştılar. Dövüşecektik demek. Güzel. Gel öyleyse korkuluk kılıklı barmen, bir hareket yap da seni ortadan ikiye kırıvereyim. Yumruklarımı sıkıp bekledim. Yanıma geldiler. Sammy tek kelime etmedi. Yanımdan geçip arabaya bindi. Şoför kapısının yanında durdum. Camilla önüne bakarak kapıyı açtı. Başımı salladım.

"Benimle geliyorsun Meksikalı!"

Bileğinden kavradım.

"Bırak beni!" dedi. "Çek pis ellerini üstümden!"

"Benimle geliyorsun!"

Sammy bize doğru eğildi.

"Belki canı istemiyor, arkadaş."

Camilla'yı sağ elimle tutuyordum. Sol yumruğumu kaldırıp Sammy'nin yüzüne dayadım. "Bak," dedim. "Senden hoşlanmıyorum. Çeneni kapat."

"Aklını başına topla," dedi. "Bir kadın için değer mi?"

"Benimle gelecek."

"Seninle gelmeyeceğim!"

Geçmeye çalıştı. Kollarından tutup dans partönerimi fırlatır gibi fırlattım. Döne döne gitti otoparkta, düşmedi ama. Çığlık atıp üstüme geldi. Dirseklerinden tutup havaya kaldırdım. Tekmelemeye başladı, bacaklarımı tekmeliyordu. Bir süre sonra yoruldu, bıraktım. Elbisesini düzeltti, öfkeden dişleri takırdıyordu.

"Benimle geliyorsun," dedim.

Sammy arabadan indi.

"Olacak şey değil," dedi. Camilla'nın koluna girip onu sokağa doğru götürdü. "Gidelim buradan."

Gidişlerini izledim. Haklıydı. Bandini, geri zekalı, köpek, pislik, ahmak. Elimde değildi ama. Arabanın ruhsatını alıp adresine baktım. Yirmi dördüncü sokakla Almada kavşağına yakındı. Hill sokağına yürüyüp Almada tramvayına bindim. İlgimi çekiyordu bu. Kişiliğimin yeni bir yüzünü keşfediyordum. Hayvansı, karanlık, Arturo Bandini'nin henüz inilmemiş derinliği. Ama birkaç blok sonra heyecanımı yitirdim. Yük vagonlarına yakın bir yerde tramvaydan indim. Bunker Hill dört kilometre uzaklıktaydı ama yürüdüm. Otele döndüğümde Camilla Lopez'i bir daha görmemeye karar verdim. Pişman

olacaksın Camilla, küçük ahmak, çünkü ünleneceğim.

Deli gibi çalışıyordum. Sonbahar gelmişti ama fark edilmiyordu. Güneşli masmavi günler. Arada sırada sis basıyordu. Meyve ile besleniyordum yine. Japon bana kredi açmıştı, istediğim meyveden alıyordum. Muz, portakal, armut, erik. Arada sırada kereviz. Bir teneke dolusu tütünüm ve yeni bir pipom vardı. Kahvem yoktu ama umursamıyordum. Sonra yeni öyküm geldi bayilere. *Çoktan Yitik Tepeler!* Ama *Minik Köpek Güldü* kadar heyecanlandırmamıştı beni. Hackmuth'un yolladığı nüshaya şöyle bir baktım. Yine de mutlu olmuştum. Bir gün o kadar çok öyküm yayınlanmış olacaktı ki hangisinin nerede yayınlandığını bilemeyecektim. "Selam, Bandini! *The Atlantic Monthly*'nin son sayısında çıkan öykün harika." Bandini şaşkın. "*Atlantic*'in son sayısında öyküm mü çıkmış? Hay allah."

Hellfrick, borçlarını asla ödemeyen etobur. İyi günlerimde ona sürekli borç vermiştim, ama şimdi zor durumdaydım ve trampa etmeye bakıyordu. Eski bir yağmurluk, bir çift terlik, bir kutu sabun -borcuna karşı bunları öneriyordu. Reddettim. "Tanrım. Bana para gerek Hellfrick, kullanılmış eşya değil." Et düşkünlüğü delilik derecesine varmıştı. Sabahtan akşama kadar ucuz biftek pişiriyor, duman kapımın altından sızıyordu. Delice et yeme isteği uyandırıyordu bende. Hellfrick'e gidip, "Hellfrick, bu bifteği benimle paylaşmaya ne dersin?" diye sordum. Biftek o kadar büyüktü ki tavanın kenarlarından taşıyordu. Yüzsüzce yalan söyledi Hellfrick. "İki gündür ağzıma lokma girmedi," dedi. Ağır hakaretler ettim, hiç saygım kalmamıştı adama. Acınası koca gözlerini bana dikip o şiş ve kırmızı suratını sallıyordu. Ama tabağındaki kırıntıları bile ikram etmedi, bir kez bile. Her gün çalışıyordum. Domuz pirzolası, ızgara biftek, tava biftek, ciğer yahni ve benzeri et çeşitlerinin çıldırtıcı kokuları ile kıvranarak yazıyordum.

Sonra birden ete duyduğu çılgınca arzu bitti, cin deliliği başladı. İki gün iki gece boyunca içti. Odada sendeleyerek dolandığını, kendi kendine konuşup şişeleri tekmelediğini duyabiliyordum. Sonra ortadan kayboldu. Ertesi gün döndüğünde emeklilik maaşını tüketmiş, hatırlayamadığı bir yerden bir araba satın almıştı. Otelin arkasına gidip arabasına baktık. Devasa bir Packard, en az yirmi yaşında. Cena-

ze arabasından farksızdı. Lastikler kabak, ucuz siyah boya güneşten kabarmış. Main sokağında biri kaskallamıştı ona arabayı. Beş parası yoktu ve elinde bir Packard vardı.

"Satın almak ister misin?" diye sordu.

"Aklım başımda henüz."

Canı sıkkın, akşamdan kalmaydı. Başı çatlıyordu.

O gece odama geldi. Yatağıma oturdu, uzun kolları yere sarkıyordu. Orta-batıyı özlemişti. Tavşan avından, balık tutmaktan, çocukluğundan söz etti, o eşsiz günlerden. Sonra ete sardırdı yine. "Şöyle iri, kalın bir bifteğe ne dersin?" diye sordu. Elinin iki parmağını bitişik açtı. "Bu kalınlıkta. Izgara. Üstüne bol tereyağ. Hafif yanık. Yer miydin?"

"Bayılırım."

Ayağa kalktı.

"Gel öyleyse. Gidip alalım."

"Paran var mı?"

"Para gerekmiyor. Açım."

Kazağımı kapıp peşinden otelin arkasına gittim. Arabasına bindi. Tereddüt ettim. "Nereye gidiyoruz, Hellfrick?"

"Gel," dedi. "Herşeyi bana bırak."

Yanına oturdum.

"Başımız belaya girmeyecek, değil mi?"

"Bela mı?" diye sırıttı. "Sana bedava biftek bulabileceğimiz bir yer var diyorum."

Ayışığında Wilshire üstünden Highland'e, ordan da Cahuenga'ya sürdü. Birden bir toprak yola saptı. Yüksek okaliptüs ağaçlarının, seyrek çiftlik evlerinin ve tarlaların olduğu bir yol. Bir kilometre kadar gittikten sonra yol sona erdi. Farların ışığında tel örgüler ve direkler görünüyordu. Hellfrick arabayı güçlükle döndürüp kenara çekti. Ön kapıdan çıktı, arka kapıyı açtı, arka koltuğun altındaki aletleri kurcalamaya başladı.

Arkaya doğru eğilip ne yaptığına baktım.

"Ne yapıyorsun, Hellfrick?"

Doğruldu. Elinde bir kriko vardı.

"Sen burada bekle."

Tel örgüdeki bir delikten geçip tarlayı katetti. Yüz metre ilerde hayal meyal bir ahır seçiliyordu ayışığında. O anda anladım nasıl bir halt yemek üzere olduğunu. Arabadan fırlayıp seslendim. Öfkeli bir şekilde sesimi kesmemi söyledi. Parmak uçlarına basarak ahırın kapısına doğru gitti. Küfredip gergin bir şekilde bekledim. Küt diye tok bir ses geldi kulağıma, sonra da yerde sürünen toynak sesi. Ahırın kapısından Hellfrick çıktı. Omuzunda onu çökerten koyu bir kütle taşıyordu. Peşinden durmadan böğüren bir inek geliyordu. Hellfrick koşmaya çalıştı ama omuzundaki koyu kütle yüzünden koşar adım gidebiliyordu ancak. İnek peşini bırakmıyor, burnunu sırtına dayıyordu. Hellfrick arkasına dönüp deli gibi birkaç tekme savurdu. İnek durdu, ahıra doğru baktı ve bir kez daha böğürdü.

"Hellfrick, hayvan herif. Kahrolası pislik!"

"Bana yardım et," dedi.

Tel örgüyü yükü ile geçebileceği şekilde kaldırdım. Bir buzağı vardı sırtında, kulaklarının arkasındaki yarıktan kan fışkırıyordu. Gözleri açıktı. Ay ışığı yansıyordu gözlerinde. Hunharca işlenmiş bir cinayetle karşı karşıyaydım. Dehşete kapılmıştım. Hellfrick ölü buzağıyı arka koltuğa fırlattığında midem kalktı. Önce bedeninin, sonra da başının çıkardığı sesi duydum. Kusmak üzereydim. Bir cinayet işlenmişti.

Yol boyunca Hellfrick pek coşkuluydu, ama direksiyon kana bulanmıştı. Birkaç kez buzağının kıpırdadığını duyar gibi olmuştum. Başımı ellerimin arasına alıp annesinin yürek paralayıcı böğürtüsünü, buzağının tatlı yüzünü unutmaya çalıştım. Çok hızlı sürüyordu Hellfrick. Beverly'de yavaş giden siyah bir arabayı hızla solladı. Bir ekip otosuydu. Dişlerimi sıkıp başımıza gelecekleri bekledim ama bizi izlemedi, rahatlayamayacak kadar hastaydım. Kesin olan tek şey vardı: Hellfrick bir katildi ve onunla işim bitmişti. Bunker Hill'de sokağımıza saptı ve otelin bitişik duvarındaki park yerine park etti. Arabadan indi.

"Şimdi sana kasaplık dersi vereceğim."

"Sen öyle san," dedim.

Buzağının başını gazete kağıdına sarıp omuzladı, koşar adımlarla holü geçip odasına girdi. Pis döşemesine gazete kağıtları serdim, bu-

zağıyı yere indirdi. Kanlı pantolonuna, kanlı gömleğine, kanlı kollarına bakıp gülümsedi.

Zavallı buzağıya baktım. Derisi siyah beyaz benekli, bilekleri son derece zarifti. Hafif aralanmış ağzından pembe dili çıkmıştı. Gözlerimi kapatıp Hellfrick'in odasından çıktım ve odama girip kendimi yere attım. Yerde yatıp titredim, ayışığında bir başına yavrusu için böğüren zavallı ineği düşündüm. Cinayet! Hellfrick'le yollarımız ayrılmıştı. Borcunu ödemese de olurdu. Elleri kanlıydı - istemiyordum.

O geceden sonra çok soğuk davrandım Hellfrick'e, odasına hiç girmedim. Birkaç kez kapımı vurdu ama içeri girmemesi için kapıyı kilitli tutuyordum. Holde karşılaştığımızda homurdanmakla yetiniyordum. Bana üç dolar borcu vardı, hiçbir zaman alamadım.

ON DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Hackmuth'dan iyi haber. Bir başka dergi *Çoktan Yitik Tepeler*'in kısaltılmış halini basmak istiyordu. Yüz dolar. Zengindim bir kez daha. Hataları telafi etme, geçmişi silme zamanı. Anneme beş dolar yolladım. Ondan bir teşekkür mektubu geldiğinde oturup ağladım. Cevap mektubunu yazarken yaşlar akıyordu gözlerimden. Beş dolar daha yolladım. Memnundum kendimden. Bazı iyi vasıflarım vardı. Biyografimin yazarını artık iyice yaşlanmış tekerlekli iskemledeki annemle konuşurken tahayyül edebiliyordum: iyi evlattır benim Arturo'm'', iyi baktı bana.

Arturo Bandini, romancı. Geçimini yazarlıktan sağlıyor, öykü yazarak başlamış. Şu aralar yeni bir kitap yazıyor. Müthiş bir kitap. İlk izlenimler olağanüstü. Joyce'dan beri görülmemiş bir anlatım. Hergün Hackmuth'un fotoğrafının karşısına geçip yüksek sesle yazdıklarımı okuyordum. Bir ithaf yazısı yazabilmek için saatler harcıyordum: J.C.Hackmuth'a, beni keşfettiği için. J.C.Hackmuth'a, hayranlıkla. Bir dahiye, Hackmuth'un New York'taki kulübünde Hackmuth'un başına üşüşen eleştirmenleri görebiliyordum. Batı yakasından yazan şu Bandini adlı çocuk kesinlikle büyük keşiflerinizden biri. Bir gülümseme beliriyor Hackmuth'un yüzünde, gözleri parlıyor.

Altı hafta, hergün birkaç tatlı saat, üç ya da dört, bazen beş tadına doyulmaz saat, sayfaların kümelendiği ve bütün diğer arzuların uykuda olduğu günler. Dünyada gezinen bir hayalet gibi hissediyordum kendimi bazen, insanlarla konuşup sokaklarda aralarına karıştığımda şefkat dalgaları akıyordu içimden. Büyük Tanrı, Sevgili Tanrı cömert davranmıştı bana, tatlı bir dil vermişti, bu yalnız ve yaşlı insanlar beni dinlediklerinde mutlu olacaklardı. Böyle geçiyordu günler. Rüya gibi, aydınlık günler. Bazen öyle bir mutluluk dalgası kaplıyordu ki içimi ışıklarımı söndürüp ağlıyordum ve içimi tuhaf bir ölüm arzusu kaplıyordu.

Böyle yazıyordu romanını Bandini.

Bir gece kapım çalındı, kapıyı açtım ve karşımdaydı.

"Camilla!"

İçeri girip yatağıma oturdu, kolunun altında bir şey vardı, bir tomar kağıt. Odamı inceledi: demek burada oturuyordum. Oturduğum yeri hep merak etmişti. Ayağa kalkıp odada dolaşmaya başladı, pencereden dışarı baktı. Uzun boyluydu Camilla, sıcak siyah saçları vardı ve ben öylece durup onu seyrettim. İyi de, neden gelmişti? Sorumu hissetmiş olmalıydı, yatağıma oturup gülümsedi.

"Arturo," dedi. "neden sürekli kavga ediyoruz?"

Bilmiyordum. Mizaçlarımızın farklı olduğuna dair bir şeyler geveledim ama başını sallayıp bacak bacak üstüne attı, nefis bacakları aklıma takılıp kaldı, bacaklarını ellerime almak için müthiş bir istek duydum birden. Her hareketi, boynunun hafifçe dönüşü, önlüğünün altında kabaran iri göğüsleri, yatağın üstündeki zarif elleri, bütün bunlar fena halde rahatsız ediyordu beni. Tatlı ve acı veren bir ağırlık beni uyuşukluğa itiyordu. Ve sesinin tınısı; zaptedilmiş, müstehzi, kanıma ve kemiklerime işleyen sesi. Son haftalarda ne kadar huzurlu olduğum geldi aklıma, kendimi aldatmış, kendimi hipnotize etmiştim sanki, çünkü yaşamak buydu, Camilla'nın siyah gözlerine bakmak, beni küçümseyişine ümitle ve şeytanca bir zevkle karşılık vermek.

Ziyaretinin altında yatan bir neden vardı. Ne olduğunu öğrendim.

"Sammy'yi hatırlıyor musun?"

"Elbette."

"Ondan hoşlanmıyorsun."

"Kötü biri değil bence."

"İyidir, Arturo. Onu daha iyi tanıma fırsatı bulsan seversin."

"Mümkün."

"O senden hoşlanıyor."

Otoparktaki olaylı geceden sonra bunun doğru olamayacağını düşündüm. Camilla'nın Sammy ile ilişkisinde bazı şeyler geldi aklıma, iş sırasında ona küçük gülümseyişleri, onu eve bıraktığımız gece duyduğu endişe. "Seviyorsun onu, değil mi?"

"Tam da değil."

Gözlerini yüzümden ayırıp odada gezdirdi.

"Bal gibi seviyorsun."

O anda nefret ettim ondan çünkü bana çok acı çektirmişti. Dowson'dan arakladığım sonemi yırtmıştı, telgrafımı birahanede herkese göstermişti. O gece kumsalda beni aptal yerine koymuştu. Erkekliğimden şüphe ediyordu, gözlerindeki küçümseme bu şüpheden kaynaklanıyordu. Yüzünü ve dudaklarını seyrederken ona vurmanın ne büyük bir zevk olacağını düşündüm, yumruğumu var gücümle burnuna ve dudaklarına indirmenin.

Sammy'den söz etmeye başladı tekrar. Sammy'nin hayatta hiç şansı olmamıştı. Bir yerlere gelebilirdi ama sağlığı izin vermemişti.

"Nesi var?"

"Verem," dedi.

"Yazık."

"Fazla yaşamayacak."

Umurumda değildi.

"Er ya da geç hepimiz öleceğiz."

Onu dışarı atmayı düşündüm, buraya o heriften konuşmak için geldiysen defolup gidebilirsin çünkü ilgilenmiyorum, demeyi. Böyle bir şey söylemek yüreğime su serpebilirdi. Kendi tarzında harikuladeydi ve ben onu kovduğum için gitmek zorunda kalacaktı.

"Sammy burda değil artık. Gitti."

Sammy'nin nereye gittiğini merak ettiğimi sanıyorsa fena halde yanılıyordu. Ayaklarımı masaya uzatıp bir sigara yaktım.

"Öbür sevgililerin nasıllar?" diye sordum. Ağzımdan çıkıvermiş-

ti. Gülümseyerek yumuşatmaya çalıştım. Dudaklarının uçları ile tepki verdi, zorlanarak.

"Sevgilim yok benim."

"Elbette," dedim biraz kinaye katarak. "Elbette, anlıyorum. Densizliğimi bağışla."

Sustu bir süre. Islık çalar gibi yaptım. Sonra konuştu: "Neden bu kadar kötüsün?" dedi.

"Kötü mü?" dedim. "Yavrucuğum, ben insanla hayvan arasında fark gözetmem. Kötülüğün zerresini bulamazsın içimde. Kaldı ki hem kötü hem de büyük yazar olunamaz."

Küçümseyerek baktı bana. "Sen büyük yazar mısın?"

"Bak bu seni aşar."

Alt dudağını ısırdı, iki keskin beyaz dişinin arasına alıp ısırdı ve kapana yakalanmış bir hayvan gibi kapıya doğru baktı. Sonra yine gülümsedi. "Ben de seni bunun için görmeye gelmiştim," dedi.

Kucağındaki zarfları karıştırdı. Kucağında, teninde gezinen parmakları beni heyecanlandırmıştı. İki zarf vardı kucağında. Birini açtı. İçinden bir metin çıkardı. Aldım elinden. Samuel Higgins tarafından yazılmıştı. Başlığı "Coldwater Gatling" idi ve şöyle başlıyordu: "Coldwater Gatling bela aramıyordu ama Arizonalı at hırsızlarının ne yapacağı önceden kestirilemez. O yavrulardan birini gördüğünüzde en iyisi silahınızı kuşanıp siper almaktır. Coldwater bela aramıyordu ama bela onu buluyordu. Arizona'da Teksas rangerlerinden hiç haz etmezler, bu yüzden Coldwater "önce ateş et, kimi öldürdüğüne sonra bakarsın" ilkesi ile hareket ederdi. Erkeklerin erkek olduğu, kadınların Coldwater gibi erkeklere yemek pişirmekten kaçınmadığı Teksas'ta böyle yaparlar."

İlk paragraf buydu.

"Berbat," dedim.

"Ona yardım et, lütfen."

Bir yıl ömrü kaldığını söyledi. Los Angeles'i terkedip Santa Ana çölüne gitmişti. Orda bir barakada yaşıyor, deli gibi yazıyordu. Hayatı boyunca yazar olmayı düşlemişti. Çok az vakti kalmıştı ve bu dileğini gerçekleştirmek istiyordu.

"Benim bu işten ne çıkarım olacak?" diye sordum.

"Ama o ölüyor."

"Kim ölmüyor ki?"

İkinci zarfı açtım. İlkinden farklı değildi, başımı salladım. "İğrenç."

"Biliyorum," dedi. "Ama bir şey yapamaz mısın? Sana paranın yarısını verir."

"Paraya ihtiyacım yok. Yeterince kazanıyorum."

Ayağa kalkıp önümde durdu, kollarını boynuma doladı. Yüzünü yüzüme yaklaştırdı, tatlı nefesi burun deliklerimden girdi. Gözleri öyle iriydiler ki gözlerinde yüzümü gördüm ve arzudan başım döndü. "Benim için yapar mısın?"

"Senin için mi?" dedim. "Evet, senin için yaparım."

Öptü beni. Yardakçı Bandini. Sıcak, şehvetli öpüşler, verilecek hizmet karşılığı. Yavaşça ittim. "Beni öpmene gerek yok. Elimden geleni yapacağım." Ama benim de kendime göre bazı fikirlerim vardı. O aynanın karşısında dudaklarını boyarken zarfın üstündeki adrese baktım. "Bu metinlerle ilgili bir mektup yazacağım ona." Küçümseyici bir gülümseme belirdi dudaklarında. "Buna hiç gerek yok," dedi. "Ben gelip alır, kendim postalarım."

Böyle demişti. Ama beni kandıramazsın Camilla, çünkü kumsalda geçirdiğimiz o gecenin anısı o hınzır suratında yazılı ve senden nefret ediyorum!

"Pekala," dedim. "Böylesi daha iyi olur herhalde. Yarın gece gel."

Sırıtıyordu. Yüzüyle, ağzıyla değil, içinden.

"Saat kaçta geleyim!"

"İşin kaçta bitiyor?"

Dönüp çantasını kapattı ve bana baktı. "İşimin kaçta bittiğini biliyorsun," dedi.

Ödeşeceğiz, Camilla. Seninle görülecek hesabım var.

"O saatte gel öyleyse," dedim.

Kapıya yürüdü, elini kapının tokmağına koydu.

"İyi geceler, Arturo."

"Seninle lobiye kadar geleyim."

"Saçmalama."

Kapı kapandı. Odanın ortasında durup ayak seslerini dinledim.

Yüzümün beyazlığını hissedebiliyordum, utancımı. Çıldırmış bir şekilde parmaklarımı saçıma götürüp inledim. Nefret ediyordum ondan. Yumruklarımı birbirine vurdum, kollarımı gövdeme dolayıp odanın içinde dolaşmaya başladım. Onun korkunç anısı ile boğuşuyor, bilincimden atmaya çalışıyordum.

Ama her işi yapmanın yolu yordamı vardı, çölde inzivaya çekilmiş o hasta adam da payına düşeni alacaktı. Senin de hesabını göreceğim, Sammy. Seni parça parça edeceğim, uzun zaman önce ölmüş ve gömülmüş olmadığına pişman olacaksın. Kalem kılıçtan keskindir Sammy evladım, ama Arturo Bandini'nin kılıcı daha da keskindir. Sıran geldi, Sammy.

Oturup öykülerini okudum. Her cümle ve paragraf üstüne notlar aldım. Berbat yazıyordu. İlk deneme; sakar, bulanık, tutarsız ve saçma sapan. Saatlerce okudum ve sigara içip şeytani bir zevkle ellerimi ovuşturarak Sammy'nin çabasına güldüm. Canına okuyacaktım! Ayağa fırladım ve gölge boksu yaparak odada dans etmeye başladım: al Sammy evladım, şunu da al, bu sol kroşeye ne dersin, ya bu sağ aparküte, sağ, sol, sağ!

Etrafımda döndüm ve Camilla'nın yatağımda bıraktığı izi gördüm, kalçalarının ve bacaklarının şekli mavi ipek yatak örtüsüne çıkmıştı. Sammy'yi unuttum ve arzudan delirmiş halde dizlerimin üstüne çöküp Camilla'nın yatakta bıraktığı izi öpmeye başladım.

"Camilla, seni seviyorum!"

Ve o duyguyu yıpratıp hiçliğe dönüştürdükten sonra kendimden iğrenerek ayağa kalktım. Korkunç ve karanlık Arturo, aşağılık kara köpek.

Oturup bütün gaddarlığımla Sammy'ye eleştiri mektubumu yazmaya başladım.

Sevgili Sammy

Küçük orospu bu gece buradaydı; biliyorsun Sammy, şu harikulade vücutlu, beyinsiz Meksikalı. Kendisi bana senin yazdığını iddia ettiği bazı metinler getirdi. Ayrıca azrailin yakında seni alacağını da ilave etti. Olağan koşullarda bunu trajik bir durum olarak nitelerdim. Ancak metinlerinin içeriğini okuduktan sonra kendimde bütün dünya adına konuş-

ma hakkını buluyor ve aramızdan ayrılacak olmanın herkes için hayırlı olacağını söylüyorum. Yazamıyorsun, Sammy. Ölümünden sonra derin bir nefes alacak olan dünyayı terketmeden önce aptal ruhunu toparlamanı şiddetle öğütlerim. Bütün samimiyetimle aramızdan ayrılacak olmandan derin bir üzüntü duyduğumu söylemek isterdim. Ayrıca bu dünyada geçirdiğin günlerin bir anısı olarak gelecek nesillere benim bırakacağım gibi bir şeyler bırakmanı da isterdim. Ancak bunun olanaksızlığı bariz olduğundan son günlerini nefret duygusundan arınmış olarak geçirmeni öğütlerim. Kaderin kötüymüş, Sammy. Bütün dünya gibi yakında göçecek olmaktan ve bırakacağın mürekkep lekesine geniş bir perspektiften bakılmayacağını bilmekten mutluluk duymalısın. Yazdığın edebi gübre yığınını yakmanı ve bundan böyle mürekkepten ve kalemden uzak durmanı öğütlerken bütün aklı başında ve medeni insanlar adına konuştuğumu bilmeni isterim. Şayet daktilon varsa ondan da uzak dur. Fakat herşeye rağmen yazma isteğini kovalamakta kararlıysan bana metinlerini yollamaya lütfen devam et. Seni en azından eğlendirici buluyorum. Bilerek değil elbette.

Ve bitmişti, mahvediciydi. Metinleri katlayıp mektubumla birlikte zarfa koydum, zarfı yapıştırdım, adresi yazdım, pulladım ve arka cebime soktum. Sonra lobiye çıktım ve köşedeki posta kutusuna yürüdüm. Saat sabahın üçünü biraz geçiyordu, eşsiz bir sabahtı. Göğün mavisi ile yıldızların beyazlığı çölün renkleriydiler. Öyle bir sessizlik hakimdi ki bir an için durup tadına varmadan edemedim. Kirli palmiyelerin tek yaprağı bile kıpırdamıyor, tek ses duyulmuyordu.

O anda içimde iyilik adına ne varsa yüreğimde titredi; varoluşumun belirsiz ve derin anlamında umduğum herşey. Burda doğanın büyük kente kayıtsız suskunluğu vardı; bu sokakların arkasında kentin ölmesini, kenti bir kez daha ebedi tozla kaplamayı bekleyen çöl vardı. İnsanın varoluşunun anlamına ve dokunaklı kaderine dair ürkütücü bir algılama duygusuna kapıldım. Çöl hep ordaydı, insanın ölümünü, medeniyetlerin parlayıp sönmesini sabırla bekleyen beyaz bir hayvandan farksızdı. İnsanoğlu cesur göründü gözüme birden, insan

olmaktan gurur duydum. Dünyanın bütün kötülükleri kötülük gibi değil de, kaçınılmaz, iyi ve çöle galip gelmek için verilen müthiş savaşın parçalarıymış gibi geldi bana.

Güneye, büyük yıldızların bulunduğu yöne baktım. Orda Santa Ana çölünün bulunduğunu, o çölde büyük yıldızların altında bir kulübede benim gibi bir insanın yattığını ve çölün onu muhtemelen benden önce yutacağını biliyordum ve elimde onun bir çabasını, içine sürüklendiği amansız sessizliğe karşı verdiği savaşın bir ifadesini tutuyordum. Katil ya da barmen ya da yazar, ne olduğunun önemi yoktu; kaderi hepimizin ortak kaderi, onun sonu benim sonumdu; ve bu gece, pencereleri kararmış bu kentte onun ve benim gibi milyonlarca insan vardı; ölmekte olan çimen yaprakları kadar ayırt edilemez milyonlarca insan. Yaşamak yeterince zor, ölmekse büyük işti. Ve Sammy yakında ölecekti.

Posta kutusuna başımı yaslayıp Sammy için kederlendim, ve kendim için, ve bütün yaşayanlar ve ölmüşler için. Bağışla beni, Sammy. Benim gibi bir aptalı bağışla! Odama dönüp çabası için yazabileceğim en olumlu eleştiriyi yazmak üç saatimi aldı. Şu yanlış, bu yanlış, diye yazmadım. Kanımca şöyle olsa daha iyi olur, böyle olsa daha iyi olur, diye yazdım. Saat altıya doğru uyuya kaldım. Müteşekkir ve mutlu uyudum ama. Muhteşemdim gerçekten! Yumuşak, nazik, insanla hayvan arasında fark gözetmeyen büyük bir adamdım.

ON BEŞİNCİ BÖLÜM

Bir hafta boyunca görmedim Camilla'yı. O arada Sammy'den bir mektup aldım, düzeltmeler için teşekkür ediyordu. Sammy, Camilla'nın gerçek aşkı. Bana bazı öğütler de vermişti: küçük Meksikalı ile aram nasıldı? Fena kız değildi aslında, özellikle ışıkları söndürdüğünde, ama senin sorunun Bandini ona nasıl davranman gerektiğini bilmemen. Fazlası ile yumuşak davranıyorsun. Meksikalı kızları bilmezsin. Kendilerine insan gibi davranılmalarından hazetmezler. Onlara fazla kibar davranırsan seni çiğnerler.

Romanım üstüne çalışıyor, arada sırada Sammy'nin mektubunu tekrar okuyordum. Camilla'nın geldiği gece mektubu tekrar okuyordum. Geceyarısına doğruydu ve kapıyı vurmadan içeri dalmıştı.

"Merhaba," dedi.

"Merhaba, aptal," dedim.

"Çalışıyor musun?" diye sordu.

"Belli olmuyor mu?" dedim.

"Kafan mı bozuk?" diye sordu.

"Hayır," dedim. "Sadece iğreniyorum."

"Benden mi?"

"Elbette," dedim. "Şu haline bak."

Ceketinin altında önlüğü vardı. Buruşuk ve lekeliydi. Çoraplarının biri sarkmış, dizinde toplanmıştı. Yüzü yorgun görünüyordu, dudak boyası yer yer silinmişti. Ceketi tozlu ve kirliydi. Ayağında da ucuz topuklu ayakkabılar vardı.

"Amerikalı olmak için kendini mahvediyorsun," dedim. "Neden yapıyorsun bunu? Aynaya bir bak."

Aynanın karşısına geçip ciddiyetle kendine baktı. "Yorgunum," dedi. "Bu gece çok yoğunduk."

"Sorun şu ayakkabılarda," dedim. "Ayakların neye alışıksa onları giymelisin -çarık. Ya yüzüne sürdüğün boyalara ne demeli. Berbat görünüyorsun - ucuz bir Amerikan takliti. Pasaklı. Ben bir Meksikalı olsaydım beynini dağıtırdım. Halkının yüz karasısın."

"Sen kim oluyorsun da benimle bu şekilde konuşuyorsun?" dedi. "En az senin kadar Amerikalı'yım ben. Asıl sana Amerikalı denemez. Şu tenine bak. İtalyan'lar gibi esmersin. Esmer bir İtalyansın. Gözlerin de siyah."

"Kahverengi," dedim.

"Hiç de değil. Siyah. Saçların da siyah."

"Kahverengi," dedim.

Ceketini çıkartıp kendini yatağa bıraktı, dudaklarına bir sigara yerleştirdi. El yordamıyla kibrit arıyordu. Masamda bir kutu kibrit duruyordu. Kibrit kutusunu ona uzatmamı bekledi.

"Sakat değilsin," dedim. "Kendin al."

Sigarasını yakıp konuşmadan tüttürdü, bakışları tavanda, sigara dumanını sinirli bir şekilde burun deliklerinden salarak. Dışarda sis vardı. Uzakta bir siren sesi duyuldu.

"Sammy'yi mi düşünüyorsun?" diye sordum.

"Belki"

"Onu burada düşünmek zorunda değilsin. Gidebilirsin."

Sigarasını söndürdü. İzmariti iyice bastırıp ezdi. Sözlerinin de etkisi aynı oldu. "Tanrım, nefret dolusun," dedi. "Gerçekten çok mutsuz olmalısın."

"Delisin sen."

Bir bacağını öbürünün üstüne atarak uzanmıştı. Beyaz önlüğünün bittiği yerde çoraplarının lastiği ve birkaç santim esmer ten görünü-

yordu. Saçları yastığa devrilmiş bir mürekkep şişesi gibi yayılmıştı. Yan yatmış, yastıktan beni izliyordu. Gülümsedi. Elini kaldırıp parmağını salladı.

"Buraya gel, Arturo," dedi. Sıcaktı sesi.

Elimi salladım.

"Teşekkür ederim. Rahatım burada."

Beş dakika kadar ben pencereden dışarı bakarken beni izledi. Ona dokunabilir, onu kollarıma alabilirdim; evet, Arturo, tek yapman gereken iskemleden kalkıp yanına uzanmak. Ama kumsaldaki gece vardı, yerdeki yırtık sone vardı, bir aşk telgrafı vardı ve odayı dolduran kabuslardan farksızdılar.

"Korkuyor musun?" dedi.

"Senden mi?" diye güldüm.

"Korkuyorsun," dedi.

"Hayır, korkmuyorum."

Kollarını açtı, bütün benliği ile bana açılmış gibiydi. Ama bu o gece ne kadar yumuşak ve dolgun olduğunu düşünüp kendi içime daha da kapanmama neden oldu.

"Bak," dedim. "Meşgulüm. Bak." Daktilonun yanındaki kağıt yığınını gösterdim.

"Bal gibi korkuyorsun."

"Neden?"

"Benden."

"Saçma."

Sessizlik.

"Bir tuhaflık var sende," dedi.

"Ne gibi?"

"İbnesin."

Kalkıp başına dikildim.

"Yalan bu!" dedim.

Yanına uzandım. Küçümseyici tavrıyla beni zorluyordu, beni öpüş şekli, dudaklarının soğukluğu, gözlerindeki alaycı ifade bir süre sonra kendimi tahtadanmışım gibi hissetmeme neden oldu. Korku ve şiddetten başka duygu kalmamıştı içimde ona karşı. Güzelliği benim için çok fazlaydı, benden çok daha güzeldi, kökleri benim köklerimden

çok daha derindeydi. Beni kendime yabancılaştırıyordu. Sakin geceler ve yüksek okaliptüs ağaçlarıydı o, çöl yıldızlarıydı, kara parçasıydı, göktü, dışardaki sisti, oysa ben sadece yazar olma amacı ile bulunuyordum orda, para kazanmak ve ünlenmek gibi saçma bir nedenle. Benden o kadar daha üstün, o kadar daha dürüsttü ki kendimden iğrendim, ateşli gözlerine bakamaz oldum. Boynuma doladığı esmer kollarının, saçımda gezdirdiği uzun parmaklarının bende uyandırdığı heyecanı bastırmaya çalıştım. Öpmedim onu. O beni öptü, *Çoktan Yitik Tepeler*'in yazarını. Sonra bileğimi ellerinin arasına aldı ve dudaklarını avucuma bastırdı. Elimi göğüslerinin arasına yerleştirdi. Dudaklarını yüzüme çevirip bekledi. Ve büyük yazar Arturo Bandini renkli imgelemine daldı ve zekice tasarlanmış cümleleri ile ünlü Arturo alçak sesle, bir kedi yavrusu gibi, "Merhaba," dedi.

"Merhaba?" diye karşılık verdi sözcüğü soruya dönüştürerek. "Merhaba?" Ve güldü. "Ee, nasılsın bakalım?"

Ah şu Arturo! Bal ağızlı Arturo!

"İyiyim," dedi.

Şimdi ne olacak? Hani tutku, hani arzu? O gittikten sonra deli gibi arzulayacaktım onu. Fakat buna izin vermemelisin, Arturo! Muhteşem atalarını anımsa! Onlara layık olmalısın. Ellerinin üstümde gezindiğini hissettim, engellemek için ellerini tuttum. Bir kez daha öptü beni. Soğuk bir jambon parçasını öpse daha iyi ederdi.

İtti beni.

"Git," dedi. "Bırak beni."

İğreniyordum kendimden. İçim dehşet ve utanç duygusu ile yanıyordu. Bırakmadım onu, sarıldım, soğuk ağzımı sıcak tenine bastırdım. Benden kurtulmak için çırpınıyordu ama kollarımla sıkıca sarmış, göstermeye utandığım yüzümü omuzuna gömmüştüm. Kurtulmak için mücadele ederken ondaki küçümseme duygusunun nefrete dönüştüğünü hissettim ve ben de ondan nefret ettim o anda, ve onu arzuladım, onun kara öfkesi arttıkça benim arzum arttı ve mutlu oldum, coşku ve güç, coşkudan doğan güç, o tadına doyulmaz duygu, istersem ona sahip olabileceğimi bilmenin memnuniyeti. İstemedim ama, aşkım bana yeterdi. Arturo Bandini'nin gücü ve coşkusu başımı döndürmüştü. Bıraktım onu, elimi ağzından çekip yataktan fırladım.

Kalakalmıştı, ağzının kenarlarında tükürük birikmiş, dişleri kenetlenmişti. Elleri ile saçını çekiyor, içinden gelen çığlığı bastırmaya çalışıyordu ama önemi yoktu; çığlık atabilirdi, fark etmezdi, çünkü Arturo Bandini ibne değildi, sapına kadar erkekti; altı erkeğe bedeldi, bunu hissetmişti; has erkek, has yazar, has aşık; dünyayla barışık, sanatıyla barışık.

Üstünü başını düzeltişini izledim. Ayağa kalktı, nefes nefeseydi, ürkmüştü, aynaya gidip kendini seyretti. Kendi olduğundan emin olmak istermiş gibi bir hali vardı.

"Kötüsün," dedi.

Oturup tırnaklarımdan birini kemirdim.

"Başka bir şey sanmıştım seni," dedi. "Sertlikten nefret ederim."

Sertlikmiş: peh. Ne önemi vardı ne düşündüğünün? Asıl mesele kanıtlanmıştı: ona sahip olabilirdim, ne düşündüğü önemsizdi. Büyük bir yazar olmakla kalmıyordum, başka bir şeydim de: ondan korkmuyordum artık: bir erkeğin bir kadının yüzüne bakması gerektiği gibi bakabiliyordum yüzüne. Tek kelime daha etmeden gitti. Harikulade bir düşteymişim gibi oturdum, bir özgüven yumağının içinde: dünya çok büyüktü, hakkından gelebileceğim şeylerle doluydu. Ah, Los Angeles! Yalnız sokaklarının tozu ve sisi, yalnız değilim artık. Acele etmeyin bu odanın hayaletleri, bekleyin, bir kez daha yaşanacak. O Camilla çöldeki Sammy'sine kavuşsun, o ucuz öykülerin yazarına, ama benim tadımı alana dek bekleyin, çünkü cennette bir Tanrı varsa bir kez daha yaşanacak.

Hatırlamıyorum. Belki bir hafta geçti, belki de iki. Döneceğini biliyordum. Beklemiyordum. Hayatımı yaşıyordum. Birkaç sayfa yazdım. Birkaç kitap okudum. Huzurluydum: geri dönecekti. Gece gelecekti. Gündüz görüşeceğimiz aklımın köşesinden bile geçmezdi. Bir kez olsun gündüz görüşmemiştik. Ayın doğmasını bekler gibi bekliyordum onu.

Geldi. Bu kez penceremin camına çakıl taşları atıldığını duydum. Pencereyi sonuna kadar açtım ve tepede duruyordu, önlüğünün üstüne bir kazak giymişti. Başını kaldırmış bana bakarken ağzı hafif aralıktı.

"Ne yapıyorsun?" diye sordu.

"Hiç. Oturuyorum."
"Bana kızgın mısın?"
"Hayır. Ya sen?"
Güldü. "Biraz."
"Neden?"
"Kötüsün."

Arabası ile gezmeye çıktık. Silahlar hakkında bilgim olup olmadığını sordu. Yoktu. Main sokağındaki atış poligonuna götürdü beni. Keskin nişancıydı. Poligonun sahibini tanıyordu, deri ceketli bir gençti. Hiçbir şey vuramadım, ortadaki büyük hedefi bile. Parayı o ödüyordu, bana sinir olmaya başlamıştı. O tüfeği koltuğunun altına sıkıştırıp büyük hedefi tam ortasından vurabiliyordu. Elliye yakın mermi sıktım ve hepsini ıskaladım. Bana tüfeği nasıl tutmam gerektiğini göstermeye kalktı. Tüfeği elinden kapıp rastgele sıkmaya başladım. Deri ceketli genç kendini tezgahın altına attı. "Dikkat et!" diye bağırdı. "Dikkat et!"

Camilla bana sinir olmaktan geçmiş, benden utanmaya başlamıştı. Cebindeki bahşişlerden bir elli sent çıkardı. "Tekrar dene," dedi. "Ve bu sefer ıskalama. Iskalarsan ödemem." Yanımda para yoktu. Tüfeği tezgahın üstüne koyup ateş etmeyi reddettim. "Canı cehenneme," dedim. "Arturo muhallebi çocuğunun tekidir, Tim," dedi Camilla. "Tek bildiği şiir yazmaktır."

Tim sadece silahtan anlayan insanlardan hoşlanıyordu anlaşılan. Bana pis pis bakmakla yetindi. Seri ateş eden bir Winchester tüfek kaptım, doğrulttum ve sıkmaya başladım. Yirmi metre uzaktaki hedefte hiçbir kıpırdama olmadı. Hedefi ortasından vurduğunda zil çalması gerekiyordu. Zil mil çalmadı. Silahı boşalttım, barut tozunun keskin kokusu genzimi yakmıştı. Tim'le Camilla muhallebi çocuğuna güldüler. Kaldırımda kalabalık oluşmuştu. Camilla'nın iğrenme duygusu onlara da geçmişti. Bulaşıcıydı, ben de iğreniyordum kendimden. Camilla arkasına döndü, kalabalığı fark etti ve yüzü kızardı. Onu mahcup etmiştim, bana sinir olmuştu. Ağzının kenarından gitmemiz gerektiğini fısıldadı, kalabalığı yardı ve çabuk adımlarla yürümeye başladı, iki metre önümde. Hiç acele etmeden onu izledim. Ha, ha, lanet bir tüfekle nişan almayı bilmemek umurumda mıydı, o hay-

dutların ve Camilla'nın bana gülmesi umurumda mıydı? O avanakların, pis pis sırıtan Main sokağı kerizlerinin kaçı *Çoktan Yitik Tepeler* gibi bir öykü yazabilirdi? Hiçbiri! Beni diledikleri kadar küçümseyebilirlerdi öyleyse.

Araba bir kafenin önünde duruyordu. Arabaya bindim ama oturmamı beklemedi. Sırıtarak bana doğru döndü ve ayağını debriyajdan çekti. Önce koltuğa, sonra da ön cama yapıştım. İki arabanın arasına park etmişti. Önce öndekine vurdu, sonra da arkadakine. Aptalca davrandığımı ima ediyordu kendince. Kaldırımdan uzaklaşıp yola çıktığımızda arkama yaslanıp rahat bir nefes aldım.

"Allaha şükür," dedim.

"Kes sesini!" dedi.

"Bak," dedim. "Bu şekilde davranmaya devam edeceksen neden beni indirmiyorsun? Yürüyebilirim."

Sözümü bitirmemle gaz pedalını köklemesi bir oldu. Kent merkezinde deli gibi sürüyordu. Koltuğa yapışıp atlamayı düşündüm. Sonra trafiğin seyrek olduğu bir semte geldik. Bunker Hill'den dört kilometre uzakta, kentin batısında, bira fabrikalarının bulunduğu bir semt. Hızını düşürüp kaldırıma yanaştı. Siyah tel örgü vardı yol boyunca. Tel örgünün arkasına çelik borular istiflenmişti.

"Neden burada durdun?" diye sordum.

"Yürümek istiyordun," dedi. "İn ve yürü."

"Şimdi de canım yürümek istemiyor,"

"İn arabadan," dedi. "Ciddiyim. Tüfek tutmayı bile bilmiyorsun! Hadi, in!"

Sigara paketimi çıkartıp ona sigara ikram ettim.

"Bu konuyu terkrar konuşalım," dedim.

Elimdeki sigara paketini tokatladı, paket yere düştü. Küstahça baktı bana. "Nefret ediyorum senden," dedi. "Tanrım, nasıl nefret ediyorum senden!"

Yerdeki sigara paketini alırken gece ve terkedilmiş fabrikaların semti titredi nefreti ile. Anlıyordum. Nefret ettiği Arturo Bandini değildi aslında. Arturo'nun onun beklentilerine uymamasıydı. Arturo'yu sevmek istiyor ama sevemiyordu. Sammy gibi olmasını istiyordu: sessiz, suskun, suratsız, keskin nişancı, onu bir garson olarak ka-

bul edip fazlasını beklemeyen bir barmen. İndim arabadan. Sırıtıyordum çünkü onu sinirlendireceğini biliyordum.

"İyi geceler," dedim. "Çok güzel bir gece. Yürümek hoş olacak."

"Oteline varamayasın," dedi. "Sabah bir çukurda ölünü bulurlar inşallah!"

"Elimden geleni yaparım," dedim.

Gazlayıp uzaklaşırken bir hıçkırık yükseldi gırtlağından, acılı bir feryat. Kesin olan bir şey vardı: Arturo Bandini Camilla Lopez'e iyi gelmiyordu.

ON ALTINCI BÖLÜM

Güzel günler, dopdolu günler, sayfalarca metin; bereketli günler, anlatacak bir şey, Vera Rivken'in öyküsü, ve sayfalar birikiyordu ve mutluydum. Harikulade günler, kira ödenmiş, cebimde hâlâ elli dolar, yazmak ve yazmayı düşünmekten ibaret günler ve geceler: ah, o eşsiz günler, büyüdüğünü görmek, onun için endişelenmek, kendim, benim kitabım, önemli belki, belki de ebedi, ama ne olursa olsun benim. Yılmaz savaşçı Arturo Bandini ilk romanını bitirmek üzere.

Derken bir akşam üstü geldi çattı, ne yapsam acaba, sözcüklerle yıkanmış ruhum serin, ayaklarım yere sağlam basıyor. Diğerleri ne yapıyorlar acaba, dünyadaki diğer insanlar ne alemde? Birahaneye gidip oturacağım ve Camilla Lopez'i seyredeceğim.

Öyle yaptım. Eskisi gibiydi, gözlerimizle birbirimize saldırıyorduk. Değişmişti ama, incelmişti. Yüzü sağlıksız görünüyordu, dudağı uçuklamıştı. Kibar gülümsemeler. Bahşiş verdim, teşekkür etti. Müzik dolabına para atıp sevdiği parçaları çaldım. Artık masalara dans edermiş gibi gitmiyor, bana eskisi kadar sık bakmıyordu. Sammy'ydi belki de nedeni: Sammy'yi özlüyordu.

Sordum: "Sammy nasıl?"

Omuz silkti. "İyidir herhalde."

"Görmüyor musun?"

"Tabii ki görüyorum."

"İyi görünmüyorsun?"

"İyiyim."

Kalktım. "Gitmem gerek. Hatırını sormak için uğramıştım."

"Çok naziksin."

"Nezaketle ilgisi yok. Neden beni görmeye gelmiyorsun?"

Gülümsedi. "Bir gece gelirim belki."

Sevgili Camilla, geldin sonunda. Penceremin camına çakıl taşları attın, seni içeri aldım. Nefesin viski kokuyordu ve sen çakırkeyif daktilomun başına oturup kıkırdayarak tuşlara basarken seni seyrettim şaşkınlıkla. Sonra sen bana bakmak için yüzünü kaldırdın ve ay ışığında yüzünü gördüm, alt dudağındaki şişi, sol gözünün etrafındaki mor halkayı.

"Kim vurdu sana?" diye sordum ve "Trafik kazası," dedin ve ben "Öbür arabayı Sammy mi kullanıyordu?" diye sordum ve sen ağladın, sarhoş ve yüreğin yaralı ve ben arzu endişesi taşımadan sana dokunabildim. Yanına uzanıp seni kollarıma alabildim ve Sammy'nin senden nefret ettiğini, işten çıktıktan sonra çöle sürdüğünü ve sabahın üçünde onu uyandırdığın için sana iki kez vurduğunu anlattın.

Ben, "Neden görüyorsun öyleyse onu?" diye sordum.

"Çünkü ona aşığım," dedin.

Çantandan küçük bir şişe viski çıkardın ve bitirdik şişeyi; önce sen, sonra ben. Şişe boşaldığında markete gidip bir şişe daha aldım, bu kez büyük. Sabaha kadar ağlaşıp içtik ve sarhoşluğumla yüreğimde köpüren şeyleri söyledim sana, bütün o güzel sözcükler, zekice gülümsemeler, ama sen başkası için ağlıyordun ve o sözcüklerin tekini bile duymadın, ama ben duydum onları ve Arturo Bandini yabana atılmazdı o gece çünkü gerçek aşkına konuşuyordu. Sen değildin o, Vera Rivken de değildi, gerçek aşkıydı sadece. Ama çok güzel şeyler söyledim o gece, Camilla. Yatağın kenarına diz çöküp ellerini tuttum ve "Ah, Camilla, yitik kız!" dedim. "Uzun parmaklarını aç ve yorgun ruhumu geri ver. Ağzınla öp beni çünkü açım Meksika ekmeğine. Burun deliklerime yitik kentlerin kokusunu üfle ve ellerim unutulmuş bir güney sahilini andıran beyaz gerdanında ölmeme izin ver. Şu uy-

kusuz gözlerimdeki özlemi al ve bir güz tarlasında uçuşan kırlangıçları besle onunla çünkü seni seviyorum, Camilla, ve adın dönmeyen sevgilisi için son nefesini verirken gülümseyen cesur prensesin adı kadar kutsal."

Sarhoştum o gece, Camilla, ben yetmiş sekiz sentlik viski sarhoşu sense viski ve elem. Işıkları söndürdükten sonra bana inatla direnen sol ayakkabım dışında çıplak olarak yanına yattığımı hatırlıyorum. Seni kollarıma alıp uyuduğumu. Huzurluydum hıçkırıklarının arasında ama ağzıma damlayan sıcak gözyaşlarının tuzunu her tattığımda Sammy'yi ve korkunç metinlerini düşünüp öfkeleniyordum. Sana *onun* vurması. O aptalın! Noktalama işaretlerinden bile bîhaberdi.

Uyandığımızda sabah olmuştu, ikimizin de midesi bulanıyordu ve şiş dudakların daha da acayip görünüyorlardı ve mor gözün yeşilimtrak bir renk almaya başlamıştı. Kalktın, sendeleyerek lavaboya gidip yüzünü yıkadın. İnlediğini duydum. Giyinişini seyrettim. Gitmeden önce beni alnımdan öptün, midem daha çok bulandı. Sonra pencereden çıktın ve tepeyi sendeleyerek çıkışını dinledim; çimin hışırtısını, ince dalların kararsız ayaklarının altında çıtırdayışını.

Tarih sırasına göre anımsamaya çalışıyorum. Kış, bahar ya da yaz, fark etmiyordu, aynı geçiyordu günler. Gece vardı allahtan, karanlık vardı, yoksa bir günün bitip yeni bir günün başladığını fark edemezdim. İki yüz kırk sayfa yazmış ve sonuna yaklaşmıştım, gerisi durgun suda gezintiydi. Sonra Hackmuth'a gidecekti, tra la ve işkence başlayacaktı.

İşte o günlerden birinde Camilla ile Terminal Adası'na gittik. İnsan yapımı bir ada, Catalina'yı işaret eden bir parmak. Toprak ve balıkçılar ve balık kokusu, Japon çocuklarla dolu kahverengi evler, boydan boya geniş siyah kaldırımı olan uzun bir kumsal ve sokaklarda futbol oynayan Japon çocuklar. Camilla asabiydi, fazlaca içmişti, gözlerinde tavuklarda rastlanan o yaşlı kadın bakışı vardı. Arabayı geniş caddeye park ettik ve elli metre uzaktaki kumsala yürüdük. Deniz kenarında yengeç kaynayan sivri taşlar vardı. Yengeçlerin başları beladaydı çünkü martılar peşlerindeydiler. Martılar çığlık çığlığa aralarında kavga ediyorlar, birbirlerini pençeliyorlardı. Kuma oturup onları izledik. Camilla martıları çok güzel bulduğunu söyledi.

"Nefret ederim martılardan," dedim.

"Sen!" dedi. "Sen herşeyden nefret edersin."

"Bak şunlara," dedim. "Ne istiyorlar zavallı yengeçlerden. Yengeçlerin kimseye zararı yok. Neden sürü halinde yengeçleri yağmalıyorlar?"

"Yengeç," dedi. "Ihh."

"İğrenç hayvandır martı," dedim. "Ne bulsa yer, leş yiyicidir."

"Allahaşkına sus. Herşeyi berbat etmekte üstüne yok. Yediklerinden bana ne?"

Küçük Japon çocukları caddede futbol maçına başlamışlardı. On iki yaşından küçüktüler hepsi. İçlerinde iyi bir pasör vardı. Denize sırtımı dönüp maçı izlemeye koyuldum. İyi pasör takım arkadaşlarından birinin kollarına çok güzel bir pas attı. İlgilenip ayağa kalktım.

"Denizi seyret," dedi Camilla. "Güzel şeylere hayranlık duymalısın, yazar olacaksın bir de."

"Çocuğun kolu süper, nefis paslar atıyor," dedim.

Dudağının şişi inmişti ama gözü hâlâ mordu. "Çok gelirdim buraya eskiden," dedi. "Hemen hemen her gece."

"Şu öbür yazarla," dedim. "Şu muhteşem yazarla, dahi Sammy ile."

"Severdi burayı."

"Büyük yazar olduğu kesin. Sol gözüne yazdığı öykü bir baş yapıt."

"Çenesi düşük değildir hiç olmazsa. Yeri geldiğinde susmasını bilir."

"Budalanın teki."

Kapışmak üzereydik. Kaçmaya karar verdim. Kalkıp çocuklara doğru yürümeye başladım. Nereye gittiğimi sordu. "Oyuna katılacağım," dedim. Delirdi. "Onlarla mı?" dedi. "O Japonlar'la mı?" Kumda yürümeye devam ettim.

"Geçen gece ne olduğunu hatırla."

"Ne oldu?"

"Eve yürüyerek döndüğünü unuttun mu?"

"Bana uyar," dedim. "Otobüs daha güvenli."

Çocuklar oyuna katılmama izin vermediler çünkü taraflar eşitti,

ama hakemlik yapmama razı oldular. Sonra iyi pasörün takımı diğerine fark yapınca değişiklik yapmaya karar verdiler, ben karşı takıma geçtim. Takım kaptanı pas atmayı bilip bilmediğimi sordu ve bana oyun kurucu olarak bir şans tanıdı. Pasım yerini buldu. Ondan sonra bayağı tat aldım oyundan. Camilla çoktan gitmişti. Hava kararana dek oynadık, az farkla yenildik. Sonra Los Angeles otobüsüne bindim.

Onu bir daha görmemeye and içmenin yararı yoktu. Bir günden diğerine ne olacağını bilemiyordum. Terminal Adası'nda beni bırakıp gittiği günden iki gün sonraki gece var mesela. Sinemaya gitmiştim. Merdivenden inip odama geldiğimde saat gece yarısını geçmişti. Kapım kilitliydi, üstelik içerden. Kapının tokmağını çevirirken içerden birinin seslendiğini duydum. "Bir dakika, Arturo. Benim, Camilla."

Hayli uzun bir dakikaydı. Olması gerekenin beş katı uzunluğunda. Odanın içinde dolandığını duyabiliyordum. Dolabın kapısını kapattı, pencereyi açtı. Bir kez daha kurcaladım kapının tokmağını. Kapıyı açtı ve karşıma dikildi. Nefes nefeseydi, göğüsleri bir kabarıyor bir iniyordu. Gözleri siyah alevden noktalardı sanki, yanaklarına kan yürümüştü, çok coşkulu bir hali vardı. Gördüğüm değişikliğin karşısında bir tür korku duymuştum; hızla açılıp kapanan kirpikleri, o ani ve ıslak gülüş, köpürmüş tükürüğü ile parlak ve ipe dizilmiş gibi duran dişleri.

"Hayrola?" dedim.

Kollarını boynuma doladı. Samimi olmayan bir tutku ile öptü beni. Bu abartılı sevgi gösterisi ile içeri girmemi engelliyordu. Benden bir şey saklıyor, odaya girişimi engellemeye çalışıyordu. Omuzunun üstenden içeri baktım. Yataktaki yastıkta başının izi duruyordu. Ceketini iskemleye asmıştı, komodinin üstü küçük taraklar ve firketelerle doluydu. Bunların önemi yoktu. Yatağın yan tarafındaki iki küçük kırmızı paspas dışında herşey yerli yerindeydi. Paspaslar yer değiştirmişlerdi ama, emindim çünkü ben onları her zamanki yerlerinde seviyordum, sabah yataktan kalkarken ayağımın değdiği yerde.

Kollarını boynumdan çözdüm ve dolap kapısına doğru baktım. Hemen sırtını dolabın kapısına dayadı, nefes nefeseydi, kollarını kapıyı korumak istermiş gibi açmıştı. "Açma, Arturo!" diye yalvardı. "Lütfen!"

"Nedir bütün bunlar?" dedim.

Titredi. Dudaklarını ıslatıp yutkundu, gözlerine yaş dolmuştu, aynı anda ağlıyor ve gülüyordu. "Bir gün anlatırım sana," dedi. "Ama şimdi açma o kapıyı, Arturo. Lütfen açma. Lütfen!"

"Kim var dolapta?"

"Kimse," dedi nerdeyse bağırarak. "Hiç kimse. Öyle bir şey değil, Arturo. Lütfen."

Bana doğru geldi, sendeleyerek, kapıyı korumak için kollarını açmış, beni kucaklamaya hazır. Hoşuma gitmedi. İçinde bir yer başka bir yere ihanet ediyor ve ben ne olduğunu bulamıyordum. O dolap kapısının önünde dururken ben yatağa oturup onu seyrettim. Müstehzi bir mutluluğu gizlemek için büyük çaba sarfediyordu. Sarhoşluğunu gizlemek zorunda kalan biri gibiydi ama sözünü ettiğim mutluluğu gizlemek mümkün değildi, ordaydı.

"Sarhoşsun, Camilla. Bu kadar çok içmemelisin."

Sarhoş olduğunu kabul etmekte o kadar istekli davrandı ki içimde hemen şüphe uyandı. Karşıma dikilmiş, şımarık bir çocuk gibi başını sallayarak sözlerimi onaylıyor, cilveli cilveli gülümsüyordu. Kalkıp öptüm onu. Sarhoş olmasına sarhoştu ama sarhoşluğunun alkolle ilgisi yoktu; nefesi fazlası ile tatlıydı. Çekip yatağa, yanıma oturttum. Mutluluk akıyordu gözlerinden, dalga dalga, kollarını boynuma doladı. Parmaklarını saçımda, dudaklarını alnında gezdirdi.

"Sen o olsaydın keşke," diye fısıldadı. Çığlık attı birden, duvarları tırmalayan tiz bir çığlık. "Neden o değilsin! Tanrım, neden?" Beni yumruklamaya başladı, sağlı sollu yumruklarla başıma vuruyor, Sammy olmadığım için kadere delice isyan ediyor, bağırıyor, çağırıyor, tırmalıyordu. Bileklerinden kavrayıp sesini kesmesini söyledim. Kollarını yatağa yapıştırıp elimle ağzını örttüm. Pırtlamış şiş gözleri ile bana bakarken nefes almaya çalışıyordu. "Sessiz olacağına söz vermezsen bırakmam," dedim. Başını salladı, elimi ağzından çektim. Kapıya gidip ayak sesi var mı diye dinledim. Yatakta yüzükoyun yatmış ağlıyordu. Parmak uçlarımda dolabın kapısına doğru gittim. İç güdüsel olarak hissetmiş olmalıydı. Bana doğru döndü. Yüzü yaşlarla ıslanmış, gözleri ezilmiş üzümler gibi.

"O kapıyı açarsan bağırırım," dedi. "Durmaksızın bağırırım."

Hiç işime gelmedi. Omuz silktim. Yüzükoyun yatıp ağlamaya başladı yine. Bir süre ağlayıp susacak, ben de onu eve yollayacaktım. Öyle olmadı ama. Yarım saat geçmişti ve hâlâ ağlıyordu. "İstediğin nedir, Camilla?"

"O" dedi. "Gidip onu görmek istiyorum."

"Bu gece mi?" dedim. "Tanrım, üç yüz kilometre yol var."

Bin kilometre, bir milyon kilometre de olsa umurunda değildi, o gece onu görmek istiyordu. Gitmesini söyledim; onun bileceği işti; arabası vardı, beş saatte varırdı.

"Benimle gelmeni istiyorum," dedi hıçkırarak. "Benden hoşlanmıyor ama senden hoşlanıyor."

"Mümkün değil," dedim. "Ben yatıyorum."

Yalvarmaya başladı. Önümde diz çöküp bacaklarıma sarıldı ve bana baktı. Çok seviyordu onu, benim gibi büyük bir yazar böyle sevmenin ne olduğunu bilirdi elbette; oraya neden yalnız gidemeyeceğini bal gibi biliyordum; elini şiş gözüne götürdü. Onunla gidersem Sammy onu kovmazdı. Sammy beni gördüğüne memnun olacaktı; sonra Sammy ile uzun uzun konuşabilecektim çünkü yazmakla ilgili ona öğretebileceğim çok şey vardı, bana minnetkâr kalacaktı, dolayısıyla da ona. Ona baktım ve öne sürdüğü nedenleri çürütmeye çalıştım. Bir süre sonra dayanamadım, onunla gitmeyi kabul ettiğimde ikimiz de ağlıyorduk. Ayağa kalkmasına yardım ettim, gözlerini sildim, saçını düzelttim ve sorumluluk duydum. Sessizce merdivenleri tırmandık, lobiden geçip arabasını park ettiği sokağa çıktık.

Güney istikametinde yola koyulduk. Bir süre sonra ben geçtim direksiyona. Şafak sökerken çorak ve ıssız çöle girmiştik; kaktüs, çalılar ve kayalardan ibaret uçsuz bucaksız bir kara parçası. Sonra anayoldan çıkıp toprak bir yola saptık. Kanyonların ve derin derelerin olduğu bir yere geldiğimizde gün ışımış, Mojave çölüne otuz kilometre girmiştik. Sammy aşağıda bir yerde yaşıyordu, Camilla üç dik tepenin altındaki küçük barakayı işaret etti. Kumluk bir ovanın sonundaydı. Ova batıya doğru alabildiğine uzanıyordu.

Yorgunduk ikimiz de, Ford'un sarsıntıları ile sersemlemiştik. Hava çok soğuktu o saatte. Barakadan iki yüz metre uzakta bir yere park edip taşlık bir patikadan kapıya vardık. Önden ben yürümüştüm. Ka-

pının önünde durdum. İçerden horlama sesi geliyordu. Camilla arkamda duruyordu, soğuğa karşı kollarını kavuşturmuştu. Kapıyı vurdum, karşılık olarak bir homurtu geldi içerden. Kapıyı bir kez daha vurdum ve Sammy'nin sesini duydum. "Yine sen geldiysen dişlerini eline vereceğim pis Meksikalı."

Kapıyı açtı, uykunun inatçı parmaklarına yakalanmış yüzünü gördüm. Gözleri gri ve uykulu, saçı darmadağındı. "Merhaba, Sammy."

"Oo," dedi. "Camilla sanmıştım."

"O da burada," dedim.

Camilla geri çekilmiş, barakanın duvarına yaslanmıştı. Ona baktığımda utancını gizlemek için gülümsedi. Üçümüz de soğuktan titriyorduk, dişlerimiz takırdıyordu. Sammy kapıyı sonuna kadar açtı. "Sen girebilirsin," dedi. "Ama o giremez."

İçeri girdim. Kirli çamaşır ve hasta uykusu kokuyordu içerisi. Karanlıktı. Bir çuval parçası ile örtülmüş pencereden zayıf bir ışık sızıyordu. Engellememe fırsat tanımadan kapıyı kilitledi.

Uzun çamaşır vardı üstünde. Döşeme topraktı, kuru, kumlu ve soğuk. Penceredeki çuval parçasını çekti, odaya günün ilk ışığı doldu. Ağzımızdan buhar çıkıyordu. "İçeri al onu, Sammy," dedim.

"Almam o kaltağı içeri."

Uzun çamaşırı ile karşıma dikildi, dizleri ve dirsekleri kirden kararmıştı. Uzun, ince, iskelet gibi adamdı, çöl güneşi ile kavrulmuş, kapkara. Barakanın köşesindeki sobaya gidip yakmaya girişti. Konuştuğunda sesi değişmiş, yumuşamıştı. "Geçen hafta bir öykü daha yazdım," dedi. "Bu seferki iyi oldu galiba. Okumanı isterim."

"Elbette," dedim. "Sammy, allahaşkına. Camilla benim arkadaşım."

"Peh," dedi. "Kaçığın teki. Başını belaya sokar."

"Yine de al onu içeri. Dışarısı çok soğuk."

Kapıyı açıp başını dışarı çıkardı."

"Hey, sen!"

Kızın ağladığını duydum, toparlanmaya çalıştı. "Efendim, Sammy."

"Aptal gibi dikilme orda," dedi Sammy. "Giriyor musun, girmiyor musun?"

Sammy sobanın başına giderken Camilla içeri girdi, ürkek bir geyikten farksızdı.

"Sana bir daha buraya gelmemeni söylediğimi sanıyordum," dedi Sammy.

"Onu getirdim," dedi Camilla. "Arturo'yu getirdim. Seninle konuşmak istedi. Öyle değil mi, Arturo?"

"Evet."

Bir yabancıdan farkı kalmamıştı Camilla'nın benim için. O savaşçı ruhu, o muzaffer edası kanın damarlardan akıp gidişi gibi akıp gitmişti. Bir başına duruyordu, ruhunu ve iradesini yitirmiş bir yaratık gibi, kamburu çıkmış, başı boynuna ağır geliyormuşçasına eğik.

"Sen," dedi Sammy ona. "Git biraz odun getir."

"Ben giderim," dedim.

"O gitsin," dedi Sammy. "Yerini biliyor."

Kapıdan sıvışışını izledim. Çok geçmeden döndü, kolları doluydu. Odunları sobanın yanındaki kutuya koydu, tek kelime etmeden ateşi beslemeye başladı, odunları tek tek tutuşturarak. Sammy bir kutunun üstüne oturmuş çoraplarını giyiyordu. Öykülerinden söz ediyordu, çenesi düşmüştü. Camilla kasvetli bir şekilde sobanın yanında duruyordu.

"Sen," dedi Sammy. "Kahve yap."

Camilla söyleneni yaptı, bize teneke fincanlarda kahve getirdi. Uykudan yeni uyanmış Sammy heyecanlı ve merak doluydu. Sobanın etrafına oturduk. Sıcaklık göz kapaklarımı ağırlaştırdı. Camilla etrafta dört dönüyor, durmaksızın çalışıyordu. Yeri süpürdü, yatağı yaptı, bulaşıkları yıkadı, sağa sola saçılmış elbiseleri toplayıp astı. Sammy giderek daha samimi ve kişisel konuşmaya başlamıştı. Yazmanın maddi yönü yazmaktan daha çok ilgilendiriyordu onu. Şu dergi kaç para ödüyordu, o dergi kaç para ödüyordu, öykülerin sadece torpille satıldığından emindi. Editörün odasında çalışan bir kuzenin ya da kardeşin ya da bir ahbabın yoksa zahmet edip öykü yollama. Fikrini değiştirmeye çalışmak beyhudeydi, denemedim, yazma yetersizliği karşısında kendini avutmak için bir bahane bulmak zorundaydı.

Camilla bize kahvaltı hazırladı, tabaklarımızı kucağımıza koyup yedik. Pastırmalı yumurta ve mısır. Sammy hastalara özgü bir iştahla

yiyordu. Kahvaltı bittikten sonra Camilla teneke tabakları toplayıp yıkadı. Sonra kendi yedi, uzak bir köşede, çatalının teneke tabakta çıkardığı sesi saymazsak tamamen sessiz. O uzun sabah boyunca Sammy hiç susmadı. Sammy'nin yazmak konusunda öğüte ihtiyacı yoktu aslında. O yarı uykulu halimle bana nasıl yapılacağını ve nelerden kaçınmak gerektiğini anlatışını dinledim. Ama öyle yorgundum ki. Affını diledim sonunda. Beni dışarı çıkarıp palmiye dalları ile kaplı bir çardağa götürdü. Hava ısınmıştı, güneş tepedeydi. Hamağa uzandım ve uyuyakaldım. Aklımda son kalan Camilla'nın siyah su dolu bir leğende çamaşır yıkayan görüntüsü oldu.

Altı saat sonra Camilla beni uyandırıp saatin iki olduğunu ve dönme zamanının geldiğini söyledi. Saat yedide Columbia birahanesinde işe başlamak zorundaydı. Uyuyup uyumadığını sordum. Olumsuz bir şekilde başını salladı. Istırap ve bitkinlik okunuyordu yüzünde. Hamaktan kalkıp sıcak çöl havasında durdum. Elbiselerim terden sırılsıklam olmuşlardı, ama kendimi dinlenmiş ve zinde hissediyordum.

"Dahi nerde?" dedim.

Başıyla barakayı işaret etti. Temiz ve kuru çamaşırların asılmış olduğu çamaşır ipinin altından geçip kapıya gittim. "Sen mi yıkadın bütün bu çamaşırları?" diye sordum. Gülümsedi. "Zevk duydum."

Horlama sesi geliyordu barakadan. İçeri bir göz attım. Sammy ranzada uyuyordu, ağzı bir karış açık, yarı çıplak, kollarını ve bacaklarını açmış. Parmak uçlarıma basarak geri çekildim. "Fırsat bu fırsat," dedim. "Gidelim."

Camilla barakaya girip sessizce Sammy'nin yanına gitti. Kapıdan Sammy'nin üstüne eğilip yüzünü ve vücudunu izleyişini seyrettim. Sonra öpmek istermişçesine yüzünü yüzüne yaklaştırdı. Sammy o anda uyandı ve gözleri buluştu. "Defol buradan," dedi Sammy.

Camilla döndü ve dışarı çıktı. Los Angeles'e dönüş yolu boyunca tek kelime etmedik. Beni Alta Loma oteline bıraktığı zaman bile tek kelime etmedi, müteşekkir olduğunu belirten bir şekilde gülümsedi sadece. Ben de anladığımı belirten bir şekilde gülümsedim ve gazladı. Hava kararmıştı, güneşin batışından arda kalan bir pembelik solmaktaydı batıda. Odama indim; esnedim ve kendimi yatağa attım. Yatarken elbise dolabı geldi birden aklıma. Kalkıp dolabın kapısını

açtım. Herşey yerli yerindeydi, takım elbiselerim asılı, bavullarım üst rafta. Ama karanlıktı dolabın içi. Bir kibrit çakıp yere baktım. Köşede yanık bir kibrit çöpü ve öğütülmüş kahveyi andıran kahverengi bir şeyler vardı. Parmağımı bastırıp tadına baktım. Biliyordum ne olduğunu: marihuana. Emindim, çünkü Benny bir keresinde beni uyarmak için göstermişti. Dolaba girmesinin nedeni buydu demek. Marihuanayı hava sızdırmayan bir mekanda içmek en iyisiydi. Paspasların neden yer değiştirdiği şimdi açıklığa kavuşuyordu: kapının altındaki aralığı kapatmak için kullanmıştı onları.

Camilla bir ot kafaydı. Dolabın içini kokladım, burnumu elbiselerime dayadım. Mısır püskülü kokusu geldi burnuma. Camilla, ot kafa.

Beni ilgilendirmezdi ama Camilla söz konusuydu; beni kandırmıştı, benimle alay etmişti, başka birini seviyordu, ama öyle güzeldi ve ona o denli ihtiyacım vardı ki beni ilgilendirdiğine karar verdim. O gece on birde onu arabasında bekliyordum.

"Ot kafanın tekisin demek," dedim.

"Sadece arada sırada kullanırım," dedi. "Yorgun olduğum zaman."

"Bırakacaksın," dedim.

"Bağımlı değilim," dedi.

"Yine de bırak."

Omuz silkti. "Beni rahatsız etmiyor."

"Bırakacağına dair söz ver bana."

Kalbinin üstünde istavros çıkardı. "Bir daha içersem Allah canımı alsın." Ama Arturo ile konuşuyordu şimdi, Sammy ile değil. Sözünü tutmayacağından emindim. Arabayı çalıştırdı ve Broadway'den sekizinci caddeye saptı, oradan da güney istikametine sürmeye başladı. "Nereye gidiyoruz?" diye sordum.

"Bekle ve gör."

Los Angeles'ın zenci mahallesine girdik; gece kulüpleri, terkedilmiş evler, harap iş yerleri, beyazların caka sattığı yoksul zenci mahallesi. Tabelasında Kulüp Cuba yazan bir gece kulübünün önünde durduk. Camilla kapıcıyı tanıyordu, altın düğmeli mavi üniforma giymiş bir dev. "İş," dedi Camilla. Adam gülümsedi, yerini alması için biri-

ne işaret etti ve arka koltuğa sıçradı. Rutin bir işmiş gibi gerçekleşmişti herşey, daha önce yapılmış gibi.

Köşeden sapıp iki sokak boyunca sürdü ve bir ara sokağa saptı. Işıklarını kapattı, karanlıkta dikkatli bir şekilde yol aldı. Sonra bir aralığın önüne geldik, durup motoru söndürdü. Dev zenci arabadan fırlayıp el fenerini yaktı ve onu takip etmemizi işaret etti. "Bütün bu olup bitenlerin ne anlama geldiğini sorabilir miyim?" dedim.

Bir kapıdan girdik. Zenci önden gidiyordu. Camilla'nın elini tutmuştu, Camilla da benim elimi. Uzun bir koridordan geçtik. Yerde halı yoktu, döşeme tahtaydı. Ayak seslerimiz ürkmüş kuşlar gibi üst katlara uçup yankılanıyordu. Üç kat merdiven çıkıp bir koridor daha katettik. Koridorun sonunda bir kapı vardı. Zenci kapıyı açtı. Zifiri karanlıktı içerisi. Girdik. Göremediğimiz bir dumanla kaplıydı oda, gözlerim yandı. Güçlükle nefes alıyor, dumandan boğuluyordum. Sonra zenci el fenerini yaktı.

El fenerinin ışığı odayı taradı, küçük bir odaydı. Bedenlerden geçilmiyordu oda, zenciler, kadın ve erkek, yirmi kadar, yerde ve bir şiltenin üstünde. El fenerinin ışığı üstlerine düştükçe gözlerini görebiliyordum, iri, gri ve istiridyemsi. Yavaş yavaş dumana alışmaya başlamıştım, odanın değişik yerlerinde küçük kırmızı ışıkların yanıp söndüğünü gördüm. Marihuana içiyordu hepsi, karanlıkta, sessizce. Keskin koku genzimi yaktı. İri zenci yatağın üstündekileri tutup patates çuvalı atar gibi sağa sola atıp ve yatağı boşalttı. El fenerinin ışığında elini şiltenin yarığından içeri sokup bir şeyler aradığını gördüm. Bir Prince Albert tütün tenekesi çıkardı şiltenin içinden. Kapıyı açtı ve peşinden gittik. Merdivenlerden indik, geldiğimiz karanlıktan geçip arabaya ulaştık. Teneke kutuyu Camilla'ya verdi, Camilla da ona iki dolar verdi. Zenciyi kulübün önüne bıraktıktan sonra tekrar Los Angeles'ın merkezine döndük.

Nutkum tutulmuştu. Camilla'nın evine gittik, Temple sokağına. Viran bir binaydı, ahşap, hastalıklı. Binadaki dairelerinden birinde yaşıyordu. Duvardan açılan bir yatak, bir radyo ve kirli mavi mobilyalar. Yerler halıydı, toz ve kırıntı kaplıydı, bir köşede çıplak biri gibi yatan bir sinema dergisi vardı. Bebekler vardı etrafta, deniz kenarındaki panayırlarda geçirilmiş zevksiz gecelerden yadigar. Bir bisik-

let duruyordu bir köşede, havası kaçmış lastiklerden uzun zamandır kullanılmadığı anlaşılıyordu. Bir başka köşede misinesi karışıp düğümlenmiş bir olta ve bir başka köşede bir tüfek, tozlu. Yatağın altında bir beysbol sobası, eşya dolu divanın minderleri arasına sıkıştırılmış bir incil. Yatak açıktı ve çarşaflar temiz değildi. Bir duvarda Blue Boy röprodüksiyonu, karşı duvarda göğü selamlayan Cesur Kızılderili'nin bir baskısı.

Mutfağa girdim. Lavabodan çöp kokusu geliyordu, ocağın üstünde yağlı bir tava duruyordu. Buzdolabını açtım, bir şişe süt ve bir paket tereyağından başka bir şey yoktu. Buzluğun kapısı kapanmıyordu, buna şaşmamıştım. Yatağın arkasındaki elbise dolabına baktım, çok giysi ve bir o kadar elbise askısı vardı ama giysilerin hepsi yerdeydi, bir tek şapka asılıydı dolapta, saçma sapan görünüyordu tek başına.

Böyle bir yerde yaşıyordu demek! Parmaklarımı gezdirdim, kokladım, gezindim. Tahayyül ettiğim gibiydi. Burasıydı evi. Gözüm kapalı girsem bilirdim onun evi olduğunu, kokusu sinmişti odaya, onun hummalı ve yitik mevcudiyeti ümitsiz bir entrikanın bir parçası olarak burayı ifşa ediyordu. Temple sokağında bir daire, Los Angeles'da bir daire. Tepelere aitti o, çöllere ve dağlara, her daireyi alt üst etmesi kaçınılmazdı, böylesine küçük, hapis gibi bir dairede büyük tahribata yol açabilirdi. Böyleydi, böyle düşünüyordum onun hakkında, böyle tasarlıyordum. Onun eviydi burası, onun viranesi, parçalanmış düşü.

Ceketini fırlatıp kendini divanın üstüne attı. Sessizce o çirkin halıyı izleyişini seyrettim. Üstü giysi dolu koltuğa oturup bir süre sırtının ve kalçalarının kıvrımlarına baktım. O otelin karanlık koridoru, o fesat zenci, karanlık oda ve ot kafalar ve ondan nefret eden adama aşık kız. Bütün bunların kumaşı aynıydı, habisti, büyüleyici bir çirkinliğin içinde yitip gitmekti. Temple sokağında gece yarısı, aramızda bir teneke marihuana. Öylece yatıyordu divanda, uzun parmakları halıya dökülmüş, beklenti içinde, huzursuz, yorgun.

"Hiç denedin mi?" diye sordu.

"Denemem," dedim.

"Bir kereden bir şey çıkmaz."

"Denemem."

Doğruldu ve çantasından teneke kutuyu çıkardı. Bir paket de sigara kağıdı. Bir kağıt çekip otu dizdi, sardı, uçlarını kıvırdı ve bana uzattı. "Denemem," dedim ama yine de aldım.

Bir tane de kendine sardı. Sonra kalkıp pencereleri kapattı, yatağın üstündeki battaniye ile kapının aralığını örttü. Etrafını dikkatle süzdü. Bana baktı. Gülümsedi. "Herkes farklı biçimde etkilenir," dedi. "belki de hüzünleneceksin, ağlayacaksın."

"Bana bir şey olmaz."

Kendininkini yaktı, kibritin alevini uzattı. "Bunu yapmamalıyım aslında," dedim.

"İçine çek," dedi. "Tut içinde. Acıyana dek. Sonra bırak."

"Aklımı kaçırmış olmalıyım," dedim.

İçime çektim. Tuttum. Uzun, acıyana dek. Sonra bıraktım. Camilla arkasına yaslanıp aynı şekilde bir duman aldı. "Bazen iki tane içmek gerekir," dedi.

"Beni etkilemeyecek," dedim.

Sonuna kadar içtik tek kağıtlıları. Sonra ben iki tane sardım. İkincisinin ortasında beni çarptı, yükselmiştim, havada gibiydim, olağanüstü güçlü hissediyordum kendimi. Bir kahkaha atıp bir nefes daha çektim. Camilla yine uzanmıştı, yüzünde bir gece önceki soğuk şevksizlik, o küçümseyici tutku. Ama ben odanın boyutlarından çıkmış, sınırlarımı aşmıştım. Parlak ayların ve parıldayan yıldızların olduğu bir semada uçuyordum. Görünmezdim. Kendim değildim, hayır, o vahşice mutlu ve çılgın adam ben olamazdım. Yanımdaki masanın üstünde bir gece lambası vardı. Elime aldım, baktım ve bıraktım. Paramparça oldu. Bir kahkaha attım. Camilla gürültüyü duydu, yerdeki parçalara baktı, bir kahkaha da o attı.

Sonra bir kahkaha daha attı. Kalktım, yanına gittim ve kollarıma aldım. Kollarım öyle güçlü, öyle arzuluydular ki nefesi kesilmişti.

O soyunurken ben onu seyrettim. Yüzündeki ifadeyi daha önce bir yerde gördüğümü anımsadım, o itaatkâr ve korkulu ifadeyi, ve bir baraka geldi gözümün önüne; Sammy'nin ona gidip odun getirmesini emredişi. Herşey er ya da geç olacağını düşündüğüm gibi gerçekleşti. Kollarıma sokuldu ve gözyaşlarına güldüm.

Patlayan yıldızlara doğru uçma hissi geçip de bedenim kanımı ale-

lade kanallarında tutmak üzere geri geldiğinde; pis ve iğrenç oda, çıplak tavanın anlamsızlığı, yılgın ve tükenmiş dünya geri geldiğinde; bir şeyleri yıkmışım, ırza geçmişim hissine kapıldım. O yatakta yatarken yanında oturdum. Halıya baktım. Kırdığım lambanın cam parçaları vardı her yerde. Kalkıp odanın karşı tarafına yürüdüğümde acıyı hissettim, ayağıma batan cam parçalarının dayanılmaz acısını. Hak ediyordum ama, azdı bile. Ayakkabılarımı giyip çıktım. Gecenin şaşırtıcı aydınlığına çıktığımda ayak tabanlarım kesikti. Topallaya topallaya odama yürüdüm. Camilla Lopez'i bir daha görmeyeceğimi sanıyordum.

ON YEDİNCİ BÖLÜM

Ama büyük olayların arifesindeydim ve paylaşabileceğim biri yoktu. Vera Rivken'in öyküsünü bitirdiğim gün örneğin; öyküyü bir kez daha okuyup son haline getirdiğim o harikulade günler, limana girmek üzereyim Hackmuth, birkaç gün daha sabredersen büyük bir eser okuyacaksın. Sonra öykünün üstünde yaptığım çalışma da bitti ve yolladım, ve bekleyiş, ümit ediş. Dua etmeye başladım bir kez daha. Ayinlere gidiyordum. Adak tuttum. Kutsanmış Bakire'nin kürsüsünde mumlar yaktım. Bir mucize için dua ettim.

Mucize gerçekleşti. Şöyle; penceremde oturmuş pencerenin çerçevesinden tırmanan bir böceği seyrediyordum. Bir Perşembe öğle sonrasının üç buçuğuydu. Kapım vuruldu. Kapıyı açtığımda bir haberci çocuk duruyordu karşımda. İmzalayıp telgrafı teslim aldım, yatağa oturdum. Şarap babamın yüreğini durdurdu mu yoksa, diye geçirdim içimden. Şöyle yazıyordu telgrafta: Kitap kabul edildi, sözleşmeyi bugün postalıyorum Hackmuth. Bu kadar. Telgrafı elimden bıraktım. Öylece oturdum. Sonra dizüstü çöküp telgrafı öpmeye başladım. Yatağın altına girip uzandım. Güneş ışığına ihtiyacım yoktu artık. Ne de dünyaya, ne de cennete. Öylece yattım orda. Ölmeye hazırdım. Başka hiçbir şey olamazdı hayatta bana. Hayatım son bulmuştu.

Sözleşmeyi uçak postası ile mi yolluyordu? Birkaç saat volta attım odada. Gazeteleri okudum. Uçak postası fazlası ile riskliydi, güvenilir değildi. Uçak postasının Allah belasını versin. Her allahın günü uçaklar düşüyor, pilotlar ölüyordu: hiç güvenilir değildi, bir tür macera, ve nerdeydi benim sözleşmem? Postaneyi aradım. Sierra'larda uçuş koşulları nasıldı? Güzel. Düşen uçak yok demek. Benim sözleşmem nerde öyleyse? Saatler süren bir imza çalışması yaptım. Göbek adımı da kullanmaya karar verdim. Arturo Dominic Bandini, A.D.Bandini, Arturo D.Bandini, A.Dominic Bandini. Sözleşme Pazartesi sabahı geldi, özel ulak. Sözleşme ile birlikte beş yüz dolarlık bir de çek. Tanrım, beş yüz dolar. Emekliye ayrılabilirdim.

Avrupa'da savaş, Hitler'in söylevi, Polonya zor durumda, gündem böyleydi. Abesle iştigal! Siz savaş yanlıları, Alta Loma Oteli'nin lobisinde oturan siz yaşlılar, işte haber: havalı hukuk terimleri ile dolu şu sözleşme, benim kitabım! Hitler'in canı cehenneme, bu Hitler'den daha mühim, bu benim kitabıma dair. Dünyayı sarsmayacak, kimseyi öldürmeyecek, tek bir mermi bile sıkmayacak ama siz onu ölünceye kadar unutmayacaksınız, son nefesinizi verirken kitabımı anımsayacak ve gülümseyeceksiniz. Vera Rivken'in öyküsü, hayattan bir dilim.

Ama ilgi duymuyorlardı. Avrupa'daki savaş daha çok ilgilendiriyordu onları. Çizgi filmler, Lourella Parsons, trajik insanlar, yoksul insanlar çekiyordu ilgilerini. Lobide oturup başımı sallamakla yetindim.

Biri ile paylaşmalıydım ve o Camilla'ydı. Üç hafta olmuştu onu görmeyeli, Temple sokaktaki marihuana gecesinden beri. Birahanede yoktu ama. Başka bir kız bakıyordu masalara. Kıza Camilla'yı sordum, bilgi vermedi. Columbia Birahanesi mezar gibi bir yer olmuştu birden, sır vermiyordu. Şişman barmene sordum. Camilla iki haftadır yoktu. Kovulmuş muydu? Bilmiyordu. O da bilgi vermiyordu.

Taksi tutacak param vardı. Yirmi taksi tutup gece gündüz dolaşacak kadar param vardı. Bir taksi durdurup Camilla'nın Temple sokağındaki evine gittim. Kapıyı çaldım ama karşılık almadım. Kapıyı denedim. Açıktı. İçerisi karanlıktı, ışığı açtım. Yatağına uzanmıştı. Yüzü kitap arasına konup kurutulmuş sarı bir güldü. Gözleri ise o yüzde

hayat olduğunun tek belirtisi. Oda iğrenç kokuyordu. Kapıyı zor açmıştım, altına sıkıştırılmış bezi ayağımla itmek zorunda kalmıştım. Beni görünce derin bir nefes aldı. Sevinmişti. "Arturo," dedi. "Ah, Arturo."

Ne kitaptan söz ettim, ne de sözleşmeden. Kimin umurundaydı. Lanet bir roman daha. Gözlerimdeki yanma hissi onaydı, ay ışığında kumsalda koşan çılgın ve diri bir kızı hatırlamıştı gözlerim, yuvarlak kollarının arasında tuttuğu bira tepsisi ile dans eden bir kızı. Şimdi öylece uzanmıştı, kırık, yanında sigara izmaritlerinin taştığı bir fincan. Vazgeçmişti. Ölmek istiyordu. Bana bakıp, "Umurumda değil," dedi.

"Yemek yemelisin," dedim. Yüzü sarı deri gerilmiş bir kafatasından farksızdı. Yanına oturup parmaklarını tuttum, sırf kemiktiler. Oysa bir zamanlar ne kadar dolgun ve diriydi. "Karnın aç," dedim. Ama yemek istemiyordu. "Olsun, yine de ye," dedim.

Çıktım ve alışverişe giriştim. Evin birkaç dükkan aşağısındaki küçük markete girdim. Raflardan bazı bölümler sipariş ettim. Bütün bunlar, ve bunlar, şu, şu da. Süt, ekmek, meyve suları, meyve, tereyağ, sebze, et, patates. Taşımak için üç kez gidip gelmek zorunda kalmıştım. Herşeyi mutfağa dizdikten sonra aldıklarıma bakıp başımı kaşıdım. Hangisinden başlasaydım?

"Hiçbir şey istemiyorum," dedi.

Süt. Bir bardak yıkayıp süt doldurdum. Doğruldu. Pembe geceliğinin omuz kısmı yırtıktı, doğrulurken daha da yırtılmıştı. Burnunu tıkayıp üç yudum içti, sonra derin bir nefes alıp arkasına yaslandı. Dehşete kapılmıştı, midesi bulanıyordu.

"Meyve suyu," dedim. "Üzüm suyu. Tatlıdır, daha güzeldir." Şişeyi açıp bir bardak doldurdum, uzattım. Bir dikişte içti, arkasına yaslandı, nefes nefese kalmıştı. Sonra başını yatağın yan tarafına eğip kustu. Temizledim. Bütün daireyi süpürdüm. Bulaşıkları yıkayıp lavaboyu ovdum. Yüzünü yıkadım. Bir koşu aşağı inip taksiye atladım ve ona giyebileceği temiz bir gecelik bulabilmek için kentin öbür ucuna gittim. Biraz da şekerleme satın aldım. Birkaç da magazin dergisi. *Look, Pic, See, Sic, Sac, Whack* ve benzerleri -bir şeyle meşgul olmalı, biraz rahatlamalıydı.

Döndüğümde odanın kapısı kilitliydi. Ne anlama geldiğini biliyordum. Yumrukladım kapıyı, tekmeledim. Müthiş bir gürültü kopmuştu. Holün açılan kapılarından başlar uzanıyordu. Alt kattan eski bir bornoz giymiş bir kadın çıktı yukarı. Ev sahibesiydi. Ev sahibelerini görür görmez tanırım. Merdivenin başında durdu, yaklaşmaya korkuyordu.

"Ne istiyorsun?" diye sordu..

"Kapı kilitli," dedim. "İçeri girmeliyim."

"O kızı rahat bırak," dedi. "Bilirim senin gibilerini. O zavallı kızı rahat bırak yoksa polis çağırırım."

"Ben arkadaşıyım," dedim.

Camilla'nın isterik kahkahaları geldi içerden, inkar çığlıkları. "O benim arkadaşım filan değil! Gitsin buradan." Ve bir kahkaha daha, tiz, korkulu, kafeste bir kuşun kahkahası gibi. Hol yarı çıplak insanlardan geçilmiyordu. Atmosfer tekin değildi. Holün sonunda kısa kollu gömlek giymiş iki adam belirdi. İri olanın ağzında puro vardı. "Atalım şunu dışarı," dedi. Topukladım, aksi istikamette yürüyüp pis pis bakan ev sahibesinin yanından geçtim ve aşağı indim. Sokağa çıkar çıkmaz koşmaya başladım. Broadway'le Temple kavşağında bir taksi gördüm. Taksiye binip gazlamasını söyledim.

Hayır, karışmaya hakkım yoktu. Ama saçlarının siyahlığını, gözlerinin derinliğini, onu tanıdığım günlerde yaşadığım heyecanı unutamıyordum. İki gün uzak durdum, sonra tahammül edemedim: yardım etmek istiyordum, güneye yollamak, deniz kenarına. Yapabilirdim. Çuval dolusu param vardı. Sammy geldi aklıma, ama Camilla'ya duyduğu nefret çok derindi. Onu kentten çıkmaya ikna edebilseydim çok yararı olacaktı. Bir kez daha denemeye karar verdim.

Öğle üstüydü. Çok sıcaktı, odam kaynıyordu. Sıcak yüzünden böyle bir karar vermiştim, o yapış yapış can sıkıntısı yüzünden, tozun ve Mojave çölünden esen sıcak rüzgârın yüzünden. Temple sokağındaki binanın arka kapısına gittim. İkinci kata çıkan tahta bir merdiven vardı. Böyle sıcak bir günde cereyan yapsın diye kapısını açık bırakmıştı mutlaka.

Haklıydım. Kapısı açıktı, ama odada yoktu. Eşyaları odanın ortasına toplanmıştı. Koliler ve içinden elbiseler taşan bavullar. Yatak

açıktı, üstündeki çarşaf alınmıştı. Hayat belirtisi kalmamıştı odada. Burnuma ilaç kokusu geldi. Odayı ilaçlamışlardı. Basamakları üçer üçer inip ev sahibesinin kapısını çaldım.

"Sen!" dedi kapıyı açarken. "Sen!" ve yüzüme kapattı. Dışardan yalvarmaya başladım. "Ben onun arkadaşıyım, yemin ederim," dedim. "Ona yardım etmek istiyorum. Bana inanmak zorundasınız."

"Git, yoksa polis çağırırım."

"Hastaydı," dedim. "Yardıma ihtiyacı var. Ona yardım etmek istiyorum. İnanmalısınız."

Kapıyı açtı. Kapıda durup gözlerini yüzüme dikti. Orta boyluydu, yüzü duygusuz, katı. "İçeri gir," dedi.

Kasvetli bir odaya girdim, süslü ve tuhaf. Biblolar, üstüne ağır fotoğraflar dizilmiş bir piyano, frapan şallar, lambalar, vazolar. Oturmamı söyledi ama oturmadım.

"Kız gitti," dedi. "Aklını yitirmişti. Başka çarem yoktu."

"Nerede? Ne oldu?"

"Mecbur kaldım. O kadar da iyi bir kızdı ki."

Polis çağırmak zorunda kalmıştı -bana öyle demişti en azından. Orda bulunduğum gecenin ertesindeki gece olmuştu her şey. Camilla çıldırmış, tabakları fırlatmış, eşyaları pencereden aşağı atmış, çığlıklar atarak duvarları tekmelemiş, eline geçirdiği bir bıçakla perdeleri parçalamıştı. Kadın, polis çağırmıştı. Polis gelip kapıyı kırmış ve Camilla'yı denetim altına almıştı. Ama onu götürmeyi reddetmişlerdi. Ambülans gelene dek onu sakinleştirip beklemişlerdi. Ambülansa götürülürken Camilla karşı koymuş, kıyametleri koparmıştı. Hepsi buydu. Camilla'nın üç haftalık kira borcu olduğunu ve daireye zarar verdiğini de ilave etti. Bir rakam çıktı ağzından, hemen ödedim. Bana makbuz keserken bütün riyakarlığı ile gülümsedi. "Senin iyi bir çocuk olduğunu anlamıştım," dedi. "Seni görür görmez, işte iyi bir çocuk, demiştim kendime. Ama yabancılara güven olmaz bu kentte, bilirsin."

Tramvaya atlayıp Belediye Hastanesi'ne gittim. Resepsiyondaki hemşire Camilla Lopez adını verdiğimde listeye baktı. "Burada," dedi. "Ama ziyaret edemezsiniz."

"Durumu nasıl?"

"Bu soruyu yanıtlayamam."

"Ne zaman ziyaret edebilirim?"

Ziyaret günü çarşambaydı. Dört gün beklemek zorundaydım. Devasa binadan ve bahçeden çıktım. Bahçede yürürken pencerelere bakıp durmuştum. Sonra Bunker Hill tramvayına bindim. Dört gün. Tilt ve kumar makinelerinde zaman öldürerek geçirdim günleri. Şans benden yana değildi. Çok para kaybettim ama çok da zaman öldürdüm. Salı akşamüstü kent merkezine gidip Camilla'ya bir şeyler aldım. Portatif bir radyo, gecelik, şekerleme, yüz kremi filan. Sonra çiçekçi dükkanına girip iki düzine kamelya sipariş ettim. Çarşamba öğle üstü hastaneye girdiğimde ellerim doluydu. Kamelyaları gece suya koymayı akıl edemediğim için solmuşlardı. Hastanenin basamaklarını çıkarken yüzümden ter boşalıyordu. Çillerimin iyice şiştiklerini hissediyordum, yüzümden fırlayacaklardı sanki.

Resepsiyonda aynı hemşire vardı. Yükümü iskemleye bırakıp Camilla Lopez'i ziyaret etmeye geldiğimi söyledim. Hemşire listeye baktı. "Camilla Lopez artık bu hastanede değil," dedi. "Başka hastaneye nakledilmiş." Çok sıcaktı ve çok yorgundum. "Nereye?" dedim. Bana bu bilgiyi verme yetkisi olmadığını söylediğinde isyan ettim. "Ben onun arkadaşıyım. Ona yardım etmek istiyorum."

"Üzgünüm," dedi hemşire.

"Kimden öğrenebilirim?"

Evet, kimden? Bütün hastaneyi dolaştım, üst kata çıktım, alt kata indim. Doktorlarla görüştüm, asistanlarla görüştüm, hemşirelerle görüştüm, yardımcı hemşirelerle görüştüm, lobilerde bekledim, hollerde bekledim, ama kimseden bir şey öğrenemedim. Hepsi kendi listelerine bakıyor ve aynı şeyi söylüyorlardı: nakledilmişti. Ama ölmemişti. Hepsi lafı uzatmadan öldüğünü inkar ediyordu: hayır, ölmedi: başka bir hastaneye nakledildi. Yararı yoktu. Binadan çıkıp kör edici güneşte tramvay durağına yürüdüm. Tramvaya binerken hediyeler geldi aklıma. Hastanede unutmuştum, hangi bekleme odasında kaldıklarını bile hatırlamıyordum. Umurumda değildi. Kederli bir şekilde Bunker Hill'e döndüm.

Nakledilmişse başka bir eyalet ya da belediye hastanesinde olmalıydı çünkü parası yoktu. Benim param vardı. Üç cebim para doluy-

du, evdeki pantolonumun ceplerinde de vardı. Paramı toparlayıp onlara verebilirdim ama yine de söylemeyeceklerdi nerede olduğunu. Para neye yarardı? Hepsini harcayacaktım nasıl olsa. Ve o holler, eter kokan o holler, alçak sesle konuşan muamma doktorlar, sessiz ve ketum hemşireler. Bütün bunlar kafamı karıştırıyordu. Tramvaydan indiğimde düşteydim sanki. Bunker Hill basamaklarının yarısını çıktım ve bir kapı eşiğine oturup akşam üstünün o dumanlı ve tozlu pusunda altımda yatan kente baktım. Sıcak bir rüzgâr esiyordu. Kentin üstüne sisimsi bir bulanıklık yayılmıştı ama sis değildi: çölden, Santa Ana ve Mojave çöllerinden gelen sıcak hava dalgasıydı. Çölün soluk beyaz parmakları esir düşmüş yavrusunu geri istiyordu.

Ertesi gün Camilla'ya ne yaptıklarını öğrendim. Kente inip telefon kulübesinden Del Maria Akıl Hastanesi'nin santralına bağlanmayı başardım. Santralcı kıza yetkili doktorun kim olduğunu sordum. "Doktor Danielson," dedi.

"Bürosunu bağlayın lütfen."

Büroyu bağladı ve başka bir kadın sesi geldi hattan. "Doktor Danielson'un bürosu."

"Ben Doktor Jones," dedim. "Doktor Danielson ile konuşmam gerek. Çok önemli."

"Bir dakika lütfen."

Ve bir erkek sesi. "Buyrun, ben Danielson."

"Merhaba Doktor," dedim. "Doktor Jones ben. Edmond Jones, Los Angeles'dan. Hastalarımızdan biri size nakledilmiş, Bayan Camilla Lopez. Durumunu öğrenebilir miyim?"

"Kesin bir şey söyleyemeyeceğim," dedi Danielson. "Müşahade altında. Doktor Edmond Jones mu demiştiniz?"

Kapattım. Nerede olduğunu öğrenmiştim hiç olmazsa. Ama bunu bilmek bir şey, onu görmekse başka bir şeydi. Olanaksızdı. Bu işlerden anlayan insanlara danıştım. Hastanın akrabası olmak ve olduğunu kanıtlamak zorundaydın. Ziyaret dilekçesi yazıyordun, önce araştırıyorlar sonra izin veriyorlardı. Hastalara mektup yazamıyordun, hediye gönderemiyordun. Gitmedim Del Maria'ya. Elimden geleni yapmıştım. Aklını yitirmişti ve onun için yapabileceğim bir şey kalmamıştı. Ayrıca, Sammy'yi seviyordu.

Günler geçti, kış yağmurları başladı. Ekim sonunda düzeltmem için kitabımın son provasını yolladılar. Bir araba satın aldım. 1929 model bir Ford. Üstü açıktı, rüzgâr gibi gidiyordu, yağmurların kesilmesi ile mavi kıyı şeridi boyunca uzun yolculuklara çıktım. Ventura, Santa Barbara, San Clemente, San Diego, kaldırımın beyaz çizgisini izleyerek, yıldızların altında, ayaklarım kontrol panelinde, kafamda yeni kitap planları. Harikulade, sorgulamaktan çekindiğim huzur dolu günler. Kenti keşfediyordum: gizemli ara sokaklar buldum, maziden arda kalmış, çürümeye yüz tutmuş eski evler, yalnız ağaçlar. Gece gündüz Ford'umda yaşıyor, bir tek hamburger ve kahve molası veriyordum. Hayat böyle yaşanmalıydı, gayesizce dolaşarak, bir mola ve yola devam, beyaz çizgiyi izle, bir sigara yak ve çölün şaşırtıcı göğünde anlamları ara boşuna.

Bir gece kendimi Camilla ile o ilk günlerde yüzmeye gittiğimiz Santa Monica kumsalında buldum. Durdum ve köpüren dalgaları seyrettim, o gizemli buğuyu. Gecenin sonsuz özgürlüğünü simgelercesine dalgaların arasında koşan o kızı hatırladım. Ah, o Camilla, o kız!

Kasım ortasında Spring sokağında dolaşıp sahaflarda eski kitapları karıştırdığın gün vardı bir de. Columbia Birahane'si sadece bir blok uzaklıktaydı. Eski günlerin hatırına girip bir bira söyledim. Müdavimdim ne de olsa, etrafıma bakıp eskiden ne kadar güzel bir yer olduğunu anımsamak isteyebilirdim. Öyle olmadı ama. Kimse beni tanımadı. Ne ağzı sakız dolu yeni barmen, ne de keman ve piyano ile hâlâ *Viyana Ormanlarından Masallar*'ı çalan kadın müzisyenler.

Ama şişman barmen hatırladı beni. Steve ya da Vinnie ya da Vince ya da adı her ne idiyse. "Çoktandır görünmüyorsun," dedi.

"Camilla ayrıldığından beri," dedim.

Dilini şaklattı. "Yazık oldu," dedi. "İyi kızdı." Hepsi bu. Bir bira daha içtim, sonra üçüncüsünü. Dördüncüyü barmen ısmarladı, sonra ben ikimize ısmarladım. Bir saat kadar bir süre geçmişti. Elini cebine sokup bir gazete küpürü çıkardı. "Bunu görmüşsündür her halde," dedi. Aldım elinden. Dört satırlık bir haberdi.

Del Maria Hastanesi'nden kaçtığı
dün akşam tespit edilen yirmi
iki yaşındaki Camilla Lopez polis

tarafından aranıyor.

Haber bir haftalıktı. Biramı yarım bırakıp çıktım, tepeyi tırmanıp odamın yolunu tuttum. İçimde bir ses bana geldiğini söylüyordu. Odama gelmek için duyduğu dayanılmaz arzuyu hissedebiliyordum. İskemlemi pencerenin yanına çektim, oturdum, ayaklarımı pencereye uzattım, bir sigara yaktım ve beklemeye başladım. Geleceğine dair derin bir inanç vardı içimde, benden başka gidebileceği kimsesi olmadığından emindim. Gelmedi ama. Işıkları söndürmeden yatağa girdim. Ertesi günü ve geceyi odamda geçirdim, pencereme çakıl taşlarının atılmasını bekleyerek. Üçüncü gece inancımı yitirmeye başladım. Hayır, bana gelmeyecekti. Sammy'ye gidecekti, gerçek aşkına. En son Arturo Bandini gelirdi aklına. Bana göre hava hoştu. Her ne kadar kendim söylüyorsam da, bir romancı ve öykücüydüm.

Ertesi sabah ödemeli telgraflarının ilkini aldım. Western Union'ın San Francisco şubesine Rita Gomez adına havale çıkarmamı istiyordu. Telgrafı Rita diye imzalamıştı ama kimden geldiği aşikârdı. Yirmi dolar yollayıp güneye, Santa Barbara'ya gelmesini, onu orda bekleyeceğimi yazdım. Cevap telgrafı: "Kuzeye gitmeyi yeğlerim teşekkürler üzgünüm Rita."

İkinci telgraf Fresno'dan geldi. Para yollamamı istiyordu, Rita Gomez adına. İlk telgrafın üstünden henüz iki gün geçmişti. Kent merkezine inip on beş dolar yolladım. Postahanede uzun süre oturup ne yazabilirim diye düşündüm ama bir türlü karar veremedim. Sonunda vazgeçip parayı yollamakla yetindim. Ne yazarsam yazayım Camilla Lopez'i ikna edemeyecektim. Kesin olan bir şey vardı ama. Otele dönerken and içtim: bundan böyle para yollamayacaktım. Dikkatli olmak zorundaydım.

Üçüncü telgraf Pazar akşamı geldi. İçeriği aynıydı, bu kez Bakersfild'den geliyordu. İki saat direndim. Sonra sokaklarda beş parasız dolaştığı geldi gözümün önüne, yağmurun altında, sırılsıklam. Elli dolar yolladım, üstüne bir şeyler almasını ve yağmur altında dolaşmamasını yazdım.

ON SEKİZİNCİ BÖLÜM

Üç gece sonra araba gezintisinden döndüğümde otel odamın kapısı içerden kilitlenmişti. Bunun ne anlama geldiğini biliyordum. Kapıyı çaldım ama karşılık almadım. Adını seslendim. Holü hızla geçip arka kapıdan çıktım, tepenin yamacını penceremin hizasına kadar tırmandım. Onu suçüstü yakalamaktı niyetim. Pencere kapalıydı ve perde örtülmüştü ama perdenin aralığından odanın içini görebiliyordum. Masanın üstündeki çalışma lambası yanıyordu, odanın tamamı görünüyordu ama o hiçbir yerde yoktu. Elbise dolabının kapısı kilitliydi, dolapta olduğundan şüphem yoktu. Pencereyi zorlayarak açtım ve içeri süzüldüm. Yatak paspasları yerde değillerdi. Parmak uçlarıma basarak dolabın kapısına gittim. İçerde hareket ettiğini duyabiliyordum, yere oturmuş olmalıydı. Marihuananın Mısır püskülünü andıran kokusu geldi burnuma.

Dolap kapısının tokmağına uzandım ama birden onu basma arzusu yok oldu içimden. Şok beni de onu etkilediği kadar etkileyecekti. Küçük bir çocukken başıma gelen bir şey geldi aklıma. Böyle bir dolaptı ve annem dolabın kapısını birden açmıştı. Keşfedilmenin dehşetini hatırladım ve sessizce dolaptan uzaklaşıp iskemleye oturdum. Beş dakika geçti, odada daha fazla kalamayacağımı hissettim. Bilmesini

istemiyordum. Pencereden çıktım, kapattım ve otelin arka kapısına gittim. Bir süre oyalandım. Ona yeterince zaman tanıdığıma kani olduktan sonra sert ve kararlı adımlarla odamın kapısına yürüyüp içeri daldım.

Yatağa uzanmıştı, incecik bir el gözlerini örtüyordu. "Camilla" dedim. "Buradasın!" Doğruldu ve çılgın siyah gözlerle bana baktı, boyun damarları şişmişti. Dudakları ile söyleyecek sözü yoktu. Ama yüzünün korkunç görünümü, artık fazlası ile beyaz ve iri dişleri, ürkek gülümsemesi günlerini ve gecelerini saran dehşeti haykırıyordu zaten. Yatağa doğru yürüdüğümde bacaklarını karnına çekip korkulu bir pozisyon aldı, ona vuracağımı sanmıştı.

"Telaşlanma," dedim. "Herşey yoluna girecek. Çok iyi görünüyorsun."

"Para için teşekkürler," dedi. Sesi aynıydı, derin ama genizden. Yeni giysiler almıştı kendine. Ucuz ama gösterişli şeyler: parlak sarı, sentetik ipekten bir elbise, siyah kadife bir kemer, mavi sarı ayakkabılar, konçları yeşil kırmızı diz altı çorap. Tırnakları manikürlüydü, kan renginde, bileklerinde yeşil sarı boncuklardan yapılmış bilezikler vardı. Kül sarısı yüzü ve boynu bütün bu renklere tezattı. Oysa bir zamanlar beyaz garson önlüğü ona ne kadar yakışırdı. Hiçbir şey sormadım. Bilmek istediğim herşey kederli yüzünde elem verici cümlelerle yazılıydı. Delilik gibi görünmüyordu bana. Korku gibiydi, uyuşturucunun etkisi ile irileşmiş aç gözleri korku haykırıyorlardı.

Los Angeles'dan uzaklaşması gerekti. Dinlenmeye ihtiyacı vardı, iyi beslenmeye, iyi uyumaya, bol bol süt içip uzun yürüyüşlere çıkmaya. Birden fikirler çakmaya başladı beynimde. Laguna Beach! Tam ona göreydi, mevsim kış olduğu için ucuza bir ev tutabilirdik. Onunla ilgilenirken bir yandan da yeni kitabıma başlardım. Yeni kitabı kafamda tasarlamıştım. Evli olmamız gerekmiyordu, kardeş olduğumuzu söylerdik, benim için sakıncası yoktu. Yüzerdik, Balboa sahili boyunca uzun yürüyüşlere çıkardık. Sis bastırdığında şöminenin karşısına otururduk. Rüzgâr denizden kükrerken kalın battaniyelerimizin altına girip uyurduk. Fikrin özü buydu: ama süsledim, masalsı sözcüklerle kulaklarına akıttım. Yüzü aydınlandı ve ağladı.

"Ve bir köpek!" dedim. "Yavru bir köpek alacağım sana. Adını da

Willie koyarız."

Ellerini çırptı. "Willie!" dedi. "Gel, Willie, hadi Willie!"

"Ve bir kedi" dedim. "Bir Siyam kedisi. Onun adını da Chang koyarız. Altın gözlü iri bir kedi."

Titredi ve ellerini yüzüne götürdü. "Hayır," dedi. "Nefret ederim kedilerden."

"Peki. Kedi yok. Bende sevmem kedileri."

Düşlüyordu herşeyi. Çizdiğim resmi kendi fırçası ile tamamlıyor, gözleri mutluluktan cam gibi parlıyordu. "Bir de at," dedi. "Sen çok para kazanınca ikimize de birer at satın alırız."

"Milyonlar kazanacağım," dedim.

Soyunup yatağa girdim. Kötü uyuyor, aniden sıçrayıp uyanıyor, inliyor, sayıklıyordu. Bir ara doğruldu, ışığı yaktı ve bir sigara içti. Ben gözlerimi açmadım, uyumaya çalışıyordum. Sonra kalktı, bornozumu giydi ve masanın üstünden çantasını aldı. Beyaz, kumaştan bir çantaydı, içi tıka basa dolu. Terliklerimi holde sürüyüp banyoya gittiğini duydum. On dakika kadar kaldı banyoda. Döndüğünde huzura ermiş gibiydi. Beni uykuda sanıyordu, şakağımdan öptü. Marihuananın kokusu geldi burnuma. Gecenin kalan kısmında derin uyudu, yüzü son derece huzurlu.

Sabah sekizde pencereden çıkıp tepeyi indik, Ford'umu park ettiğim otelin arka tarafına gittik. Camilla berbat görünüyordu, yüzü buruk ve uykusuzdu. Kentin içinden Crenshaw'a, oradan da Long Beach Bulvarına sürdüm. Başını önüne eğmiş, kaşlarını çatmıştı. Serin sabah rüzgârı saçlarını tarıyordu. Maywood'da yol kenarındaki bir kafede kahvaltı molası verdim. Ben sosisli yumurta, meyve suyu ve kahve söyledim. O kahve dışında hiçbir şey istemedi. Kahveden bir yudum alıp sigara yaktı. Çantasını karıştırmak istiyordum çünkü içinde marihuana olduğunu biliyordum, ama can simidine sarılır gibi sarılmıştı çantaya. Birer kahve daha içip yola koyulduk. Kendini biraz daha iyi hissediyordu ama hâlâ kasvetliydi. Ben konuşmuyordum.

Long Beach'in üç kilometre dışında bir köpek çiftliğine rastgeldik. Çiftliğe girdim, arabadan indik. Palmiye ve okaliptüs ağaçları ile kaplı bir bahçedeydik. Her yönden bir düzine kadar köpek bize doğru koşmaya başladı, sevinçli bir şekilde havlayarak. Köpekler Camil-

la'yı sevmişler, onun bir dost olduğunu hemen hissetmişlerdi. Camilla o sabah ilk kez gülümsedi. İskoç çoban köpekleri, polis köpekleri ve teriyerler vardı. Camilla diz çöküp hepsini kucakladı, köpekler küçük sevinç çığlıkları atıp iri pembe dilleri ile ellerini yaladılar. Camilla teriyerlerden birini kucağına alıp bebek sallar gibi salladı, şefkat sözcükleri mırıldanarak. Yüzü aydınlanmış, yüzüne renk gelmişti. Eski yüzüydü sanki.

Çiftlik sahibi arka balkondan çıkıp bize doğru yürüdü. Kısa beyaz sakallı, yaşlıca biriydi. Topallıyor, baston kullanıyordu. Köpekler benimle hiç ilgilenmemişler, yanıma gelip ayakkabılarımı ve bacaklarımı kokladıktan sonra benden hoşlanmadıklarını ima edermiş cesine uzaklaşmışlardı. Asıl neden benden hoşlanmamaları değildi; sevgisini müsrifçe dağıtıp tuhaf bir köpek dili konuşan Camilla'yı yeğlemişlerdi. İhtiyara bir yavru almak istediğimizi söyledim, ne cins istediğimizi sordu. Tercih Camilla'nındı ama bir türlü karar veremiyordu. Birkaç yavru gördük. El kadardılar, insanda dayanılmaz bir şefkat duygusu uyandırıyorlardı. Sonunda istediği köpeği buldu, kar gibi bir çoban köpeği. Altı haftalık bile değildi, öyle şişkoydu ki zor yürüyordu. Camilla onu yere bıraktı, yavru sendeledi, birkaç adım yürüdü, oturdu ve uyuya kaldı. Camilla hepsinden çok o yavruyu istedi.

İhtiyar, "Yirmi beş dolar," dediğinde yutkundum ama onu aldık. Saf beyaz annesi bizi arabaya kadar izledi, onu özenle büyütün demek ister gibi havlıyordu. Uzaklaşırken omuzumun üstünden arkama baktım. Anne harikulade kulaklarını dikmiş çiftlik kapısının önünde oturuyordu. Başını hafifçe yana eğmiş gidişimizi izliyordu.

"Willie," dedim. "Adım Willie."

Yavru Camilla'nın kucağındaydı, tuhaf sesler çıkarıyordu.

"Hayır," dedi Camilla. "Adı Pamuk Prenses."

"Bu kız ismi," dedim.

"Olsun. Benim için fark etmez."

Yol kenarına çektim. "Benim için fark eder," dedim. "Ya ona başka bir ad bulursun ya da gider."

"Peki," dedi. "Willie."

Kendimi daha iyi hissetmiştim. Kapışmamıştık. Willie iyi gelmişti Camilla'ya. Daha uysal, mantıklı olmaya daha istekli görünüyordu.

Huzursuzluğu gitmiş, ağzının çizgisi yumuşamıştı. Willie Camilla'nın kucağında derin uykudaydı ama bir yandan da Camilla'nın serçe parmağını emiyordu.

Long Beach'in güneyinde bir markette durup bir biberonla bir şişe süt satın aldık. Camilla biberonu Willie'nin ağzına dayar dayamaz Willie gözlerini açtı. Çılgın gibi emiyordu. Camilla kollarını havaya kaldırdı, parmaklarını saçında gezdirip memnuniyetle gülümsedi. Çok mutluydu.

O harikulade beyaz çizgiyi izleyip güneye indik. Ağır sürüyordum. Yumuşak bir gündü. Gök deniz gibi, deniz gök gibi. Solumuzda altın tepeler. Tek kelime edilmeyecek bir gündü, ağaçları, kum tepeciklerini, yol boyunca dizilmiş beyaz kayaları izlemek yetiyordu. Camilla'nın toprağı, Camilla'nın yurdu, çöl ve deniz, uçsuz bucaksız gök ve kuzeyde geceden kalma ay.

Öğleye doğru Laguna'ya vardık. İki saat kadar emlakçılara girip çıktıktan ve evleri gördükten sonra aradığımız evi buldum. Camilla nerede olsa kalırdı aslında. Willie aklını başından almıştı. Nerede kaldığı umurunda değildi, Willie olsun yeter ki. Beğendiğim ev sahilden elli metre içerde, beyaz çitle çevrilmiş bir evdi. Arka bahçesi beyaz kumdan bir yatak. Zevkli döşenmişti, perdelerin renkleri canlıydı. En sevdiğim yanı üst kattaki odasıydı. Denize bakıyordu. Daktilomu pencerenin önüne yerleştirip yeni kitabımı yazacaktım. Pencereden şöyle bir bakmak insanı coşturmaya yeterdi. Odaya baktıkça sabırsızlanıyor, cümlelerin peş peşe dizildiklerini görebiliyordum.

Aşağı indiğimde Camilla, Willie'yi sahilde gezdirmeye çıkmıştı. Arka kapıya çıkıp onları izledim. Camilla eğilip ellerini çırptı ve koşmaya başladı. Willie sendeleyerek peşinden gitti. Willie'yi iyi seçemiyordum, öyle minik, kumun rengine öyle uyumluydu ki. İçeri girdim, mutfak masasının üstünde Camilla'nın çantası duruyordu. Çantayı açıp içindekileri masaya boşalttım. İki teneke kutu marihuana düştü masaya. Marihuanayı klozete döküp kutuları çöpe attım.

Sonra dışarı çıkıp balkonun basamaklarına oturdum, Camilla ile Willie'nin kızgın güneşin altında eve doğru gelişlerini izledim. Saat ikiye geliyordu. Los Angeles'a dönmek zorundaydım. Eşyalarımı toplayıp otelden ayrılacaktım. Beş saatimi alırdı. Camilla'ya yiyecek

ve diğer gereksinimler için para bıraktım. Ayrıldığımda sırt üstü yatmış, yüzünü güneşe vermişti. Willie karnına kıvrılmış uyuyordu. Hoşça kal, diye bağırdım, debriyajı saldım ve yola çıktım.

Daktilomu, kitaplarımı ve bavullarımı yüklemiş dönerken lastiğim patladı. Hava çabuk kararmıştı. Sayfiye evinin önüne çektiğimde saat dokuza geliyordu. Anahtarımla ön kapıyı açıp seslendim. Cevap alamadım. Bütün ışıkları açıp her odaya, her dolaba baktım. Gitmişti. Willie'yi alıp gitmişti. Eşyalarımı eve taşıdım. Köpeği gezdirmeye çıkmış olabilirdi. Ama kendimi kandırıyordum. Gitmişti. Geceyarısı olduğunda döneceğine dair ümidimi yitirmeye başladım. Saat birde emindim dönmeyeceğinden. Bir not, bir açıklama aradım. Tek iz bile yoktu. Sanki o eve ayak basmamıştı.

Kalmaya karar verdim. Bir aylık kirayı peşin ödemiştim ve üst kattaki odayı denemek istiyordum. O gece orda uyudum ama ertesi sabah evden nefret ettim. Camilla ile ev bir düşün parçasıydı, oysa onsuz sadece bir ev. Eşyalarımı arabaya yükleyip Los Angeles yolunu tuttum. Otele vardığımda odamın tutulduğunu öğrendim. Her şey ters gidiyordu. Giriş katında bir oda tuttum ama memnun kalmadım. Yeni oda tuhaf ve soğuktu, tek anım bile yoktu odada. Pencereden baktığımda zemin beş kat aşağıdaydı. Pencereden çıkmalara, camımı tıklatan çakıl taşlarına paydos. Daktilomu önce bir yere yerleştirdim, sonra başka bir yere. Olmuyordu. Bir şeyler yolunda gitmiyordu, hiçbir şey yolunda gitmiyordu.

Çıkıp sokaklarda gezinmeye başladım. Tanrım, başladığım yere dönmüş sokakları arşınlıyordum yine. Etrafımdaki yüzlere baktım. Yüzümün onların yüzlerinden farklı olmadığını biliyordum. Kanı çekilmiş, gergin, endişeli, yitik yüzler. Köklerinden koparılıp güzel bir vazoya yerleştirilmiş çiçeklerden farksız yüzler. Bir an önce kentten çıkmalıydım.

ON DOKUZUNCU BÖLÜM

Bir hafta sonra kitabım çıktı. Bir süre için keyifliydi. Büyük kitapçılara girip binlerce kitabın arasında kitabımı görebiliyordum, benim kitabım, benim adım, hayatta olma nedenim. Ama *Minik Köpek Güldü* Hackmuth'un dergisinde çıktığında duyduğum memnuniyeti duyamadım.

Bir süre sonra heyecanım tamamen geçti. Camilla'dan hiç haber alamamıştım, telgraf çekmemişti. Ayrılırken on beş dolar bırakmıştım. En fazla on gün dayanırdı. Parası bitince telgraf çeker diye hissediyordum. Camilla ile Willie -ne gelmişti başlarına?

Derken Sammy'den bir posta kartı:

> *Sevgili Bay Bandini: şu Meksikalı kız burada ve onun hakkında ne hissettiğimi biliyorsun. Kız sevgilinse gel onu al çünkü burada olmasına tahammülüm yok. Sammy.*

Kart iki gün önce yazılmıştı. Depoyu doldurdum, kitabımın bir nüshasını ön koltuğa attım ve Sammy'nin Mojave çölündeki barakasına doğru yola çıktım.

Vardığımda gece yarısını geçmişti. Barakanın penceresinde ışık vardı. Kapıyı çaldım, açtı. Konuşmadan önce içeri baktım. Sammy gidip yağ lambasının yanındaki iskemleye oturdu, ucuz kovboy der-

gilerinden birini alıp kaldığı yerden okumaya devam etti. Tek kelime etmemişti. Camilla görünürde yoktu.

"Camilla nerede?" diye sordum.

"Bilmiyorum. Gitti."

"Yani onu kovdun."

"Burada kalmasına izin veremezdim. Hasta bir adamım ben."

"Nereye gitti?"

Parmağı ile güneydoğu istikametini işaret etti.

"Şu tarafa."

"Çöle mi?"

Başını salladı. "Yavru ile," dedi. "Minicik bir köpek. Çok şirin."

"Ne zaman gitti?"

"Pazar akşamı," dedi.

"Pazar!" dedim. "Sen ne diyorsun be adam! Üç gün geçti! Yiyecek bir şeyler aldı mı yanına?"

"Süt," dedi. "Köpek için bir şişe süt."

Dışarı çıkıp güneydoğu istikametine baktım. Hava soğuk, ay tepedeydi. Göğün mavi kubbesinde yıldızlar kümelenmişti. Batı, doğu, güney, her taraf çalılar, kasvet verici cılız ağaçlar, bodur tepelerle kaplıydı. Hızla barakaya girdim. "Dışarı çık ve bana ne tarafa gittiğini göster," dedim. Elindeki dergiyi bırakıp güneydoğuyu işaret etti. "Bu tarafa," dedi.

Dergiyi elinden çekip aldım, ensesinden tutup ite kaka dışarı çıkardım. Zayıf ve hafifti, dengesini bulana kadar sendeledi. "Göster," dedim. Açıklığın kenarına gittik. Hasta olduğuna, onu itip kakmaya hakim olmadığına dair bir şeyler mırıldandı. Orada durup gömleğini kemerinden içeri soktu. "Onu son gördüğünde nerede olduğunu göster bana," dedim. İşaret etti.

"Şuradaki bayırdaydı."

Onu orda bırakıp beş yüz metre ötedeki bayırın tepesine çıktım. Hava öyle soğuktu ki ceketimi kaldırıp boynumu örttüm. Ayağımın altındaki toprak siyah kumdan ve çakıldan ibaretti, tarih öncesi bir denizin tabanı. Bayırın ötesinde başka bayırlar vardı, yüzlercesi sonsuzluğa doğru uzanıyordu. Kumlu toprakta tek bir iz bile yoktu. O iğrenç kumlu toprakta güçlükle yürümeyi sürdürdüm.

Üç kilometre kadar yürüdükten sonra beyaz, yuvarlak bir kayaya oturup dinlendim. Terliyordum, oysa zehir gibi soğuktu. Ay kuzeye doğru iniyordu. Saat üçü geçiyor olmalıydı. Ağır adımlarla durmaksızın yürümüştüm ama bayırların ve tepeciklerin sonu gelmiyordu. Bitki örtüsü kaktüs, çalı ve adlarını bilmediğim çirkin bitkilerden ibaretti.

Bölgenin yol haritalarını hatırladım. Bulunduğum yerle çölün öbür ucu arasında ne yol vardı, ne kasaba, ne de insan, yüz elli kilometrelik çorak arazi sadece. Kalktım ve yürümeye devam ettim. Soğuktan her tarafım uyuşmuştu, yine de ter fışkırıyordu vücudumdan. Batı tarafı aydınlandı önce, pembeye dönüştü, sonra kırmızıya. Siyah tepelerin arkasından ateşten koca bir top yükseldi. Bütün bu yalnızlığın içinde mükemmel bir kayıtsızlık vardı, gecenin ve yeni bir günün kaygısızlığı, ama o tepelerin mahremiyeti, sessiz tesellisi, ölümü sıradanlaştırıyordu. Ölebilirdin ama çöl ölümümün sırrını ebediyen saklayacaktı. Senden sonra da var olacak, hatıranı yıllanmış rüzgârlarla, sıcakla ve soğukla örtecekti.

Yararı yoktu. Nasıl arayabilirdim ki onu? Ayrıca neden? Onu, mahvına sebep olan bu acımasız dünyaya geri getirmek neye yarayacaktı? Şafak sökerken yüreğim kan ağlayarak dönüş yürüyüşüne başladım. Camilla tepelere aitti artık. Tepeler saklasın onu! Tepelerin mahrem yalnızlığına dönsün! Taşlarla ve gökle yaşasın, rüzgâr uçursun saçlarını sonuna dek. Bırak o yolda gitsin.

Açıklığa ulaştığımda güneş yükselmiş, hava ısınmıştı. Sammy barakanın kapısındaydı. "Bulabildin mi?" diye sordu.

Cevap vermedim. Yorgundum. Bir an için bana baktı, sonra içeri girip kapıyı kilitledi. Patikayı yürüyüp Ford'a gittim. Koltukta kitabım duruyordu, ilk kitabım. Kalem buldum, ilk sayfayı açtım ve şöyle yazdım:

Camilla'ya sevgi ile, Arturo

Kitabı güneydoğu istikametinde iki yüz metre kadar taşıdım, sonra var gücümle Camilla'nın gittiği yöne fırlattım. Sonra arabaya bindim, çalıştırdım ve Los Angeles'a döndüm.